

Prof. Bojan Pavletič:
»Športni muzej bi bil obogatitev za vso našo skupnost«

17

V Furlaniji-Julijski krajini letos začetek zimskih razprodaj teden pozneje kot navadno

4

Protesti in napovedani sodni prizivi zaradi škedenjske železarne

6

Do 30. januarja je čas za vpis v prvi letnik vrtcev in šol

9 771124 666007

ČETRTEK, 3. JANUARJA 2008

št. 2 (19.092) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945. njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 vvaži Zalžik nad Cerknico, razmerno na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Goveči pri Gorenci Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montevecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/> e-mail: redakcija@primorski.it

POŠTNINA PLĀCANA V GOTOVINI

Spredzane in abonamenta postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 sli)

Trideset let nenehnih razprav

BREDA PAHOR

Trideset let. Toliko bo maja letos star koncept o prostovoljni prekinutvi nosečnosti, na kratko imenovan tudi zakon 194. Sodi med težko izborjene zakone, med tiste, ki nenehno v nemajo polemike, predvsem z ideološkega vidika, in končno med številne, katerih določila se slabo ali samo delno uresničuje. Tri leta po odobritvi je bil podprtven referendum, tega je uspešno in z odločno podporo (68 ods.) uspešno prestal, od takrat pa se skoraj nepretrgoma vlečejo polemike in zahteve po spremembah. Ob prehodu iz starega v novo leto je na žerjavico popihal Giuliano Ferrara, takoj se je zahtevalo po »posodobitvi« zakona odzval kardinal Ruini, pritegnil mu je koordinator stranke El Sandro Bondi z zagotovilom, da je že vložil predlog o ustrezni spremembi zakona, kar je po mnenju predsednika Italijanskega neonatalnega društva Claudia Fabrisa nujno, s tem pa - med drugimi - soglaša tudi senatorka DS Paola Binetti. »Posodobitev« oz. določitev nove meje pri 22 tednih zarodka, ko je še možen poseg prostovoljne prekinutve nosečnosti (gre za skrajno mejo oz. za tako imenovani terapevtski splav), terja - po izjavah omenjenih - znanstveni napredek, ki omogoča zaroku, da avtonomno zaživi že po navedenem roku. Nedvomno gre za pomembno vprašanje, kot je spodbuden znanstveno-zdravniški napredek, vendar pa ni bil in ni osnovni cilj zakona 194 z ideološkega vidika risati mejo med življenjem in smrtno, temveč v konkretnem preprečevati smrť in bolečino. Zakon vsebuje izredno pomembne clene o preventivnih ukrepih, o zaščiti, o ozaveščanju, vendar pa ravno ti ostajajo na papirju.

ISLAMABAD - Po umoru Benazir Buto in valu nasilja v državi

Volitve v Pakistanu preložili na 18. februar

Opozicija obtožuje predsednika Mušarafa špekulacij

NEAPELJ - Položaj zaradi ton neodpeljanih smeti čedalje slabši

Praznovanje ob smradu gorečih kupov odpadkov

NEAPELJ - V Neaplju in okolici so prihod novega leta marsikje »proslavili« z zažigom kupov neodpeljanih odpadkov, včeraj pa je prišlo do protesta

proti načrtovani izgradnji novega odlagališča v bližini prestolnice Kampanije. V svoji novoletni poslanici je o tem spregovoril tudi predsednik republike Gior-

gio Napolitano, ki je kritiziral lažne strahove ter lokalistične in politične interese, ki preprečujejo rešitve, opozorilo pa je prišlo tudi s strani Evropske unije.

MIREN - Zgodovinske poti med Krasom in Sočo

Stavijo na turizem

Turistični center, elektrifikacija jam in še marsikaj - Miren se je povezal s Tržiškim kulturnim konzorcijem

MIREN-KOSTANEVICA - Zključuje se projekt Zgodovinske poti med Krasom in Sočo, katerega namen je spodbujanje turizma ter nadgradnja in nadaljnji razvoj turistične infrastrukture na območju. Slovenska občina ga je prijavila na sklad Interreg skupaj s Tržiškim kulturnim konzorcijem, s pridobljenim denarjem pa so uredili 21 kilometrov tematskih in povezovalnih zgodovinskih poti, odprli turistično informacijski center in e-točko v Temnici (na sliki), s pomočjo sončnih celic elektrificirali Krompirjevo in Klobaso jamo, v tisku pa je še vodnik v starih jezikih.

Na 13. strani

ENERGENTI - Sto dollarjev za sod

Cena nafte doseglila zgodovinski rekord

NEW YORK - Cena nafte je včeraj prvič v zgodovini doseglila 100 dollarjev. Toliko je bilo treba odšteti v elektronskem trgovovanju na newyorskem borzi za 159-litrski sod zahodnotekaške lahke nafte s februarškim dobavnim rokom. Rekordna vrednost je med drugim posledica nasilja v Nigériji, kjer so uporniki v torek izvedli več napadov v središču naftne industrije Port Harcourt. Sicer pa je vzpon naftnih cen spremljala tudi znatna podražitev zlata.

Cene nafte je v minulem letu poganjalo predvsem veliko povpraševanje na rastocih azijskih trgih, v prvi

vrsti na kitajskem in indijskem, trg pa so pretresali tudi nemiri, kot so razprtje med Iranom in Zahodom glede iranskega nuklearnega programa, napadi nigerijskih upornikov na naftno infrastrukturo in spopadi med Turki in kurdskimi uporniki na severu Iraka.

V lanskem letu so se cene nafte na svetovnem trgu podvojile, saj je bilo treba januarja 2007 za sod odšteti nekaj manj kot 50 dollarjev. S 100 dollarji za sod pa je cena »črnega zlata«, ki si ta naziv vse bolj zaslужi, presegla rekord z 21. novembra lani, ko je bilo treba za sod odšteti 99,29 dollarja.

ČETRTEK, 3. JANUARJA 2008

št. 2 (19.092) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945. njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 vvaži Zalžik nad Cerknico, razmerno na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Goveči pri Gorenci Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montevecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/> e-mail: redakcija@primorski.it

POŠTNINA PLĀCANA V GOTOVINI

Spredzane in abonamenta postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 sli)

9 771124 666007

GLOSA

Očitki Carle Del Ponte na rovaš italijanske vlade

JOŽE PIRJEVEC

Sredi prejšnjega meseca je švicarski list Neue Zürcher Zeitung objavil dolgo poročilo o obnovi procesa proti srbskemu nacionalistu Vojislavu Šešlju pred haaškim sodiščem Združenih narodov za vojne zločine v bivši Jugoslaviji. Tožilstvo je povabilo na razpravo znanega ameriškega sociologa in antropologa Anthonyja Oberschalla in mu poverilo nalogo, da z analizo Šešljevih govorov iz obdobja 1991-1992 prikaže, v kolikšni meri je vodja srbske radikalne stranke prispeval s svojimi izjavami k vojnim dogodkom, ki so v tistem času zajeli Hrvaško, Bosno in Hercegovino. Za nas so v tem kontekstu zanimive nekatere Šešljeve trditve, ki se nanašajo na zahodno mejo »Velike Srbije«, saj so vezane tudi na Italijo, na katere pomoč so v Beogradu računalni. Tako je na primer Šešelj menil, da bi se Srbi splačalo mejiti na to prijateljsko državo (kje? v Dalmaciji? v Istri?), saj je slednja rešila med drugo svetovno vojno številne Srbe pred hrvaškimi ustaši. V drugem govoru je Šešelj napovedal, da bo Jugoslavija razpadla na tri dele, največji od katerih bo pripadal Veliki Srbiji. Ta se bo domnila z Italijo in Madžarsko, kako razdeliti ostala dva.

Ta blazna govorica, ki je slone na podmeni, da bodo Srbi opravi-

li s Hrvati za malo južino, ker da se slednji tako in tako ne znajo boriti, ni ostala brez odmeva v Rimu v desničarskih, levičarskih, pa tudi v vladnih krogih. Spomnimo se samo na romansko italijanskih zunanjih ministrov v Beograd, na njihovo paktiranje z Miloševičem, na italijanske legionarje, ki so se borili pod poveljstvom zloglasnega kapetana Dragana, na znanega tržaškega politika in univerzitetnega profesorja, ki je sprejel častno državljanstvo samozvane Srbske republike v Kninu. Jasno je, da gre samo za vrh ledene gore, katere skrito razsežnost bomo lahko izmerili šele čez dvajset in več let, ko bodo na razpolago zahodni, predvsem ameriški arhivi. Zakaj pogrevam te stare zgodbe? Ker sem istočasno s člankom NZZ dobil tudi poročilo agencije ANSA, ki govorí o očitkih Carle Del Ponte, glavne tožilke haaškega sodišča, na rovaš italijanske vlade. Po njenem mnenju se slednja »ne zanima za velike ubežnike« (beri Mladića, ki se skriva že od leta 1995), temveč se bori za čimprejšnjo vključitev Srbije v Evropsko unijo. Bojevita gospa je pri tem omenila premierja Romana Prodi in zunanjega ministra Massima D'Alema, pri čemer je poudarila, da je obnašanje slednjega ne preseneča, saj da je bil vedno usmerjen prosrbsko. Naravnost

»osupla« pa je nad stališčem Prodi, ker je bil predsednik Evropske komisije in zato dobro ve, kako pomembna je pomoč EU pri arrestu velikih ubežnikov. V podkrepitev svojim trditvam je Del Pontejeva med drugim navedla tudi zapis iz svojega dnevnika z dne 15. februarja 2007, v katerem je takole zabeležila pogovor z D'Alemo. »Dobre volje je in je z mano prijazen, ne kot zadnjič, ko je bil naravnost grob. Ne odpove se ideji, da ne gre več groziti Beogradu, da je treba nadaljevati s pogajanji in samo na koncu zastaviti tudi vprašanje Mladića. Razložim mu, da bi bil to nadvse negativni signal, toda trdno ostaja pri svojem. Pravi: »Prokuratorica, sedaj ko ste videli mene, nima smisla, da skušate srečati še Prodija.«

Naglica, ki jo imajo Italijani, da spravijo Srbijo v EU, ne da bi čakali na to, da z izročitvijo Mladića do kaže svojo zrelost za vstop v družino evropskih demokracij, je značilna za lahkonost rimske vlade pri njenih odnosih s tako imenovanimi »državami kanaljami«. To smer je neki »Serpicus« (visoki funkcionar Farnesine) pred leti predstavjal v reviji Limes kot značilnost rimske zunanjosti politike. Bojim se, da gre za trend dolgega trajanja, s katerim je pa treba računati.

VREME OB KONCU TEDNA

Med ruskim anticiklonom in sredozemskim ciklonom

DARKO BRADASSI

Vremenska slika nad širšim evropskim območjem je v teh dneh zelo enostavna in hkrati dinamična. Enostavna zato, ker je predvsem odvisna le od dveh različnih obsežnih pritiskovnih območij, in sicer od izrazitega nasprotja med mogočnim anticiklonom nad Rusijo ter globokim ciklonskim območjem nad zahodno Evropo. V prvem je zelo mrzel in razmeroma suh zrak arktičnega izvora, v drugem pa vlažen in razmeroma topel sredozemski. Na stičišču obeh je nastala vremenska fronta, ki se pomika proti vzhodu zelo počasni in bo zanj predvsem severozahodno polovico Italije, kjer se bo danes in jutri pojavljalo sneženje vse do nižin. Kakšna malenkost bo morda lahko pronica tudi nekoliko bolj proti vzhodu, vendar v prvi fazi poslabšanja pri nas omembe vrednih padavin ne pričakujemo. Tu pa tam bi lahko v zraku zaplesala kakšna posamezna snežinka. V drugi fazi, predvsem v soboto in nedeljo, bo vlažen sredozemski zrak zanj tudi naše kraje, zato tudi pri nas padavin ne bo manjkal, temperature pa se bodo že občutno zvišale. Vseeno pa bi moralno to biti dovolj, da bo sneg pobril predvsem Karnijske Alpe in morda delno Julijske.

V središču anticiklona, nad severnim delom Rusije in deloma nad Finsko, so v teh dneh namerili zračni tlak okrog 1060 hPa, kar je izredno visoka vrednost tudi za običajne mrzlske anticiklone. Zrak je tam zelo mrzel, težak in gost. Kdor ima doma analogni barometer, bo videl, da take vrednosti pravzaprav niti niso zapisane. Marsikateri barometer seže do 1040 ali kvečjemu 1050 hPa. Nad zahodno Evropo pa se zadržuje ciklonsko območje, ki meri v središču le 985 hPa. Na razdalji slabih 1500 km je torej razlika v pritisku kar okrog 75 hPa. Zaradi takega izrazitega gradienta prevladujejo v državah osrednje Evrope, predvsem pa na Severnem morju med Dansko in Britanskim otočjem zelo močni vetrovi jugovzhodne sme-

ri, ki dosegajo povprečne hitrosti do okrog 100 km/h.

Merjenje moči med mrzlim anticiklonom in vlažnim sredozemskim ciklonskim območjem, se bo, kot kaže, zaključilo v prid slednjega. V soboto se bo nad zahodnim Sredozemljem odcepil sekundarni ciklon, v nedeljo pa bodo atlantski tokovi zajeli večji del Sredozemlja. V naslednjih dneh bo torej prevladovalo oblačno in od sobote tudi deževno vreme.

Danes bo povečini oblačno, piha bo zmerna burja in bo razmeroma hladno. Tu pa tam se bo lahko prikazala kakšna posamezna snežinka. Jutri se bo nadaljevalo podobno vre-

me z morebitnimi občasnimi rahlimi padavinami. V soboto in nedeljo bo pretežno oblačno z zmernimi do občasno močnimi padavinami. Zapihal bo jugozahodni veter. Meja sneženja se bo dvignila nad okrog 1000 m. Več padavin pričakujemo predvsem v Karnijskih Alpah.

V začetku prihodnjega tedna se bo, kot kaže, od zahoda okreplil anticiklon, ki nam bo prehodno zagotovil nekaj več sončnega vremena. Večjih ohladitev pa zaenkrat ni na vidiku.

Na sliki: na številnih analognih barometrih, take vrednosti, kot jih te dni merijo v Rusiji, sploh niso predvidene...

DREKA - Meje ni več

Kontrabant na Solarjih le še spomin

Pred dnevi so se z gledališko igro v izvedbi gledališko etnološke skupine iz Kambreškega, ki so jo podnaslovili »Kontrabant čez Idrijo« uradno poslovili od takojimenovane »švercanja« različnega blaga, ki je v času pomanjkanja na slovenski strani pomagal marsikomu prebroditi revščino. S priložnostno slovesnostjo na Solarjih, ki so se je udeležili predstavniki oblasti s slovenske in italijanske strani so simbolično počastili vstop Slovenije v schengensko območje, župana občini Tolmin Uroš Brežan in Dreka Tarcisio Donati pa sta še zadnjič dvignila mejno zapornico, ki je tako za vedno odstranjena.

Na mejnem prehodu Solariji, kjer bo mejna kmalu le še bežen spomin na nič kaj prijetne čase, se je v lepem sončnem vremenu zbrala nekaj stoglavca množica ljudi in z navdušenjem so sprejeli odprava administrativne meje med državama. Posbeni pečat je gotovo prispevala izgradnja nove cestne povezave iz Volče do Solarij, ki bo pot od Tolmina do Čedadsko skrajšala za 9 kilometrov. Leta 1990, ko se je porodila ideja in potem, ko je projekt finančno podrla tudi Evropska unija, si marsikdo še v sanjah ni predstavljal, da bodo čez 15 let ljude tu mejo prehajali neovirano.

To je lepo ponazoril eden izmed slavnostnih govornikov, tolminski župan Uroš Brežan: »Če bi kdo pred 50 - timi leti rekel, da bo leta 2007 meja le še simbolična, bi se kdo gotovo dotaknil njegovega čela, mislec, da gre za vročične blodnje; če bi kdo to rekel v prisotnosti vojakov, ki so na soški fronti ležali v jarkih tam naokoli, bi gotovo rekli, da je v njegovi glavi nekaj narobe... A danes je vse to dejstvo, ki smo ga z navdušenjem sprejeli. Na prireditvah, ki so se te dni odvijale ne slovenskih meja z Madžarsko, Avstrijo in Italijo se zbirajo množice ljudi različnih narodnosti, kar samo potrjuje, kako velika je želja živeti v slogi in prijateljstvu« je še dodal Uroš Brežan in svoj

govor sklenil z sloganom: »Podirajmo meje še naprej«.

Župan občine Dreka Tarcisio Donati je poudaril, da je to velik dan za v se ljudi, ki živimo ob meji in se bo z zlatimi črkami zapisal v zgodovino. Postali smo namreč en narod, ena velika družina, ki nas že od nekdaj vežejo pomembni stiki na vseh ravneh. Smo v nekem zanosu, ki si ga bomo zapomnili oboji, tako Slovenci kot Italijani. Sodelovanje je bilo že doslej dobro, prepričan pa je, da se bo v prihodnje še okreplilo in stekalo nove vezi. Evropa pa je sedaj še bolj združena v eno veliko družino, kjer naj bi vladala mir in sožitje.

Navdušenja nad odpravo meje ni skrival niti član Deželnega sveta Furlanije Julisce Krajin Giorgio Baiutti, ki je poudaril velik pomen oživljavanja obmejnih krajev. Napovedal je, da dežela Furlanije Julisce Krajin prav v teh dneh sprejema zakon, na osnovi katerega bodo v letu 2008 območju Gorskih skupnosti namenili znatna finančna sredstva za njihov razvoj in tako pripomogli k temu, da se bo začelo vračati življenje in osiromašene obmejne vasi.

Predsednik Gorske skupnosti Ter - Nadiža - Brda Hadrijan Corsi se je ob tej priložnosti spomnil tudi vseh tistih žrtev, ki so na meji, bodisi zaradi ilegalnih prehodov ali prenašanja nedovoljenega blaga pustili svoja življenja in dejal: »Fizične pregrade so odpravljene, odpraviti pa bo potrebno še pregrade v naših glavah in se zahvalil vsem, ki so kakorkoli pripomogli k temu, da danes meje ni več. Prav tako se je z nostalgijo spomnil starih časov tudi nekdanji župan občine Dreka Mario Zufferli, ki je sodeloval v prizadevanjih za izgradnjo ceste Volče - Solariji.

Po končani slovesnosti so na Solarjih pripravili občuteno družabno srečanje, ki je bilo tudi priložnost za navezovanje novih stikov in prijateljskih vezi. (Na fotografiji CL prizor iz igre Kontrabant čez Idrijo)

Carmen Leban

LJUBLJANA - Za višjo stopnjo medsebojne komunikacije v civilni družbi

Evropsko leto medkulturnega dialoga

Otvoritev bo v ponedeljek in torek z mednarodnim simpozijem v Cankarjevem domu

LLJUBLJANA - Evropska unija je letošnje leto razglasila za evropsko leto medkulturnega dialoga, s katerim želi dosegči višjo stopnjo kulture dialoga in več medsebojne komunikacije v civilni družbi, predvsem med mladimi, v članicah unije in izven nje. V ta namen bo potekala vrsta dogodkov, tudi v Sloveniji, saj leto medkulturnega dialoga sovpada s slovenskim predsedovanjem EU. Ljubljani bo pripadla čast otvoritvenega dogodka, ki bo ob udeležbi visokih gostov potekal 7. in 8. januarja.

Ideja o evropskem letu medkulturnega dialoga se je v EU pojavila pred tremi leti, unija pa je nato decembra 2006 sprejela sklep, da leto 2008 razglasiti za evropsko leto medkulturnega dialoga. Kot je ob začetku kampanje za projekt decembra v Bruslju dejal evropski komisar za izobraževanje in kulturo Jan Figel, je cilj leta doseči višjo stopnjo medkulturnega dialoga, ki bi trajala tudi po letu 2008. Po mnenju Figla potrebujemo več medsebojne komunikacije, več spoštovanja in znanja, pri čemer je potrebno dosegči novo stopnjo skupnega življenja na-spolu.

Potrebo po projektu so v EU utemeljili predvsem na širivti unije, ki je ob posečani mobilnosti privedla do globljih stikov med kulturnimi veroizpovedmi in prepršanji, narodnostmi in jeziki. V tej luči je pospeševanje medkulturnega dialoga, ki ga unija sicer z različnimi programi in pobudami spodbuja že vrsto let, ključnega pomena. Ob tem želijo s projektom tudi izpostaviti, da velika kulturna raznolikost Evrope predstavlja edinstveno prednost.

Dejavnosti v okviru leta, ki ima proračun deset milijonov evrov, bodo namenjene predvsem osveščanju državljanov, še posebej mladih, o pomenu in prednostih medkulturnega dialoga. Cilj je Evropejcem pomagati pri pridobivanju znanja in spretnosti za vzdrževanje stikov s sedaj bolj odprtim in kompleksnim okoljem ter o pomenu izoblikovanja dejavnega evropskega državljanstva. Ker je projekt omenjen zgolj na leto dni, so se v njem osredotočili predvsem na nagovaranje mladih, izobraževanje in kulturo. Zaradi prevelike kompleksnosti in časovne omejenosti pa leto ne bo posebej posvečeno medreligijskemu dialogu, če-mur pa se kljub temu ne bo v celoti izognilo.

Državljanje namerava unija na medkulturni dialog opozarjati predvsem prek različnih projektov, dejavnosti in prireditvev, povezanih kulturo, mladimi, izobra-

Pogled na Ljubljano z neboličnikom na levi in gradom v ozadju

ževanjem, migracijami, manjšinami in religijo. Dogodki bodo potekali po vsej sedanljivskej, tudi v Sloveniji. Evropska komisija je ob projektu imenovala 15 evropskih ambasadorjev evropskega leta medkulturnega dialoga, ki s svojim delovanjem znatno prispevajo k medkulturnemu dialogu v Evropski uniji in svetu. Častni naslov je na predlog Slovenije prejel tudi intermedijijski umetnik Marko Pejšjan.

Ljubljano bo spričo predsedovanja Slovenije EU v prvi polovici letošnjega leta doletela čast otvoritvenega dogodka. Ta bo v organizaciji Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem potekal v ponedeljek in torek v Cankarjevem domu kot mednarodna konferenca z naslovom Medkulturni dialog kot temeljna vrednota EU, ki se je bosta udeležila Fi-

gel in evropski komisar za znanost in raziskave Janez Potočnik.

Dvodnevni dogodek bo sklenila slovesnost, na kateri bodo spregovorili premier Janez Janša, predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso in predsednik Evropskega parlamenta Hans-Gert Pöttering.

Slovenija bo ob letu medkulturnega dialoga pripravila še vrsto drugih dogodkov. Na ministrstvu za kulturo, ki je nosilec in koordinator projekta v Sloveniji, pri katerem pa sodelujejo tudi druga ministrstva, med drugim izpostavljo mednarodno konferenco Evropa, svet v humanost v 21. stoletju, ki bo potekala aprila. Pomembno bo tudi junijsko srečanje predstavnikov evropskih stičnih točk. V organizaciji zunanjega ministrstva bo medtem maja potekala konferenca

Zunanja politika EU in kultura. V organizaciji urada za mladino bo aprila na Brdu pri Kranju potekal mladinski dogodek. Na ministrstvu za kulturo so še posebej izpostavili tudi projekt Evropa v šoli, ki ga ob podpori Evropske komisije izvaja Zveza prijateljev mladine, saj je bil izbran za nacionalni projekt leta medkulturnega dialoga. Velja pa omeniti še, da naj bi majha ob evropskem letu medkulturnega dialoga, če bo šlo vse po sreči, začela delovati Evro-sredozemska univerza.

Kot je sicer poudaril minister za kulturo Vasko Simoniti, evropsko leto medkulturnega dialoga ni neposredno vezano na slovensko predsedovanje. Gre za ločena dogodka, ki pa sovpadata. Ob tem je Simoniti izrazil upanje, da bosta oba doprinesla k večji prepoznavnosti Slovenije. (STA) Andreja Juvan

TOLMIN Požar v Posočju pogašen

Velik požar, ki je na silvestrovno izbruhnil na pobočju Mrzlega vrha med Tolminom in Krnom je pogašen. Potem, ko so 1. januarja zvečer gasilci zaradi teme akcijo prekinili, je požar v jutranjih urah zaradi nizkih temperatur in močne slane samodejno ugasnil. Dopolne pa je na Mrzli vrh poletel tudi helikopter Slovenske vojske, ki na novega leta dan zaradi goste megle ni mogel poleteti z brniškega letališča.

Kot je povedal predsednik Gasilske zveze Tolmin Jože Dakskobler, jih je bil v času gašenja požara v veliko pomoč nekdanji in dolgoletni načelnik Gorske reševalne službe Tolmin Janko Koren, ki je dober poznavalec terena in pozna lokacije, kjer bi se utegnila nahajati eksplozivna sredstva iz 1. svetovne vojne. Teh je na Mrzlem vrhu, kjer je potekala frontna črta soške fronte, še vedno veliko. (OK)

DIVAČA - Proslavili so vstop Slovenije v schengensko območje Tisočglava množica in preko tristo nastopajočih na novoletnem koncertu

Tradicionalni novoletni koncert v Divači je tudi tokrat privabil skoraj tisoč glavo množico obiskovalcev in več kot 300 nastopajočih. V prazničnem programu, ki ga je vodila napovedovalka Katja Murn, so se v prvem delu predstavili domači izvajalci, ki bogatijo kulturni utrip v divaški občini že vrsto let. Obiskovalci so obilen aplavz namenili divaškim društvtom: pihalnemu orkestru pod taktilniko Tea Kovačevič, mešanemu pevskemu zboru s solistko Tejo Stegel in zborovodjo Antonom Balohom, Društvu ljubiteljev baletne umetnosti z učiteljico in reografinjo Svetlanou Petrovič, pa tudi mešanemu pevskemu zboru iz Senožeče pod vodstvom zborovodkinje Ade Škamperle in senožeškemu plesnemu društvu Srebrna pod mentorstvom Nataše Vasič. V goste so tudi letos povabili mažoretke KUD France Žiberna iz Povirja z mentorico Natašo Matevlič, posebni gostje pa so bili operni pevec in baritonist Damjan Locatelli ob klavirski spremljavi Tamare Ražem in sto članski simfonični orkester Glasbene šole Marjana Kozine iz Novega mesta z dirigentom Sandijem Frankom, ki je zaključil bogat kulturni program s tradicionalnim Radetzkyevim maršem ob plesnem nastopu najmlajše skupine povirskih mažoretk. (OK)

K uspehu prireditve so pripomogle tudi mlade mažoretke iz Povirja

Obmejni policisti ostanejo na Tržaškem

TRST - Približno 250 policistov, ki je službovalo na mejnih prehodih s Slovenijo in tržaški pokrajini, po zagotovilih podtajnika pri notranjem ministrstvu Ettoreja Rosata ne bodo premestili v druge kraje Italije po nedavni odpravi meje z vstopom Slovenije v schengensko območje. Policiste, ki trenutno opravljajo nadzor v bližini nekdanjih mejnih prehodov, bodo prerazporedili upoštevajoč ravni varnosti na teritoriju oz. glede na potrebe krajevnih varnostnih organov. Finančni stražniki, ki so nadzorovali mejne prehode pri Mačkoljah in Prebenegu, pa bodo odšli v Milje.

O Primorski danes v oddaji TV Koper

KOPER - Po praznikih se bomo v prvi oddaji Primorski mozaik posvetili Primorski. Kaj jo določa in v čem je drugačna in neprimerljiva z drugimi slovenskimi pokrajinami? Kako so njeni ljudje in kako pomembna se jih zdijo tudi v luči prihodnjih delitev in poimenovanj? Na ta in druga vprašanja bodo voditeljici Nevi Zajc odgovarjali akademika Ciril Zlobec in Jože Pirjevec ter psihiater Andrej Marušič.

Mraz pritisnil v celotni FJK

TRST - Prejšnjo noč je mraz pritisnil na celotnem območju dežele Furlanije-Julisce krajine. Na Svetih Višarjih so izmerili minus 12,5 stopinj, pod ničlo pa so bile tudi temperature v ostalih krajih. Tako so v Gorici in Vidmu izmerili dobre pet stopinj pod ničlo, v Portorozu pet stopinj pod ničlo, v Tolmeču in Forni di Sopra pa okoli sedem stopinj pod ničlo. Le v Trstu je bila temperatura nad ničlo, vendar je že na Krasu padla na minus 0,5 stopinje.

Od včeraj tokaj nima imena

TRST - Od včeraj se tokaj iz dežele Furlanije-Julisce krajine ne sme več nazivati s tem imenom, zaradi zapletov z mednarodnimi dogovori in nekaterimi razsodbami pa je to vino v čudni situaciji, saj uradno nima več imena. Pravico do naziva tokaj za to vino si je namreč kot znano zagotovila Madžarska, Dežela FJK pa si je pred časom za izvoz zamislila ime Friulano, ki pa ga je z dvema razsodbama zavrnilo Deželno upravno sodišče Lacijs, v zvezi s tem vprašanjem pa se pričakuje tudi razsodba evropskega sodišča iz Luksemburga.

TRGOVINA - Po razmeroma skromnem izkupičku praznične prodaje

Trgovci upajo, da si bodo opomogli z razprodajami

V Trstu polemika zaradi zamika začetka razprodaj na 12. januar

TRST - Kot vsako leto in morda tokrat še bolj, trgovci upajo, da bodo šibko praznično prodajo nadomestili s sezonskimi razprodajami, ki so se ponekod po državi začele že včeraj, v Furlaniji-Julijski krajini pa bodo letos pozneje kot ponavadi, saj se boda začele 12. januarja in bodo trajale do 31. marca. V zadnjih letih so se namreč razprodaje začenjale 6. januarja, na Epifanijo oziroma na dan Svetih treh kraljev, letošnji zamik pa je v Trstu povzročil tudi nekaj polemike. Očitno so se pri določanju datuma začetka razprodaj odgovorni ozišali na kritike v prejšnjih letih, ko so kupci čez noč znašli pred polovično ceno predmeta, ki so ga le nekaj dni prej kupili po polni ceni. Da bi se temu izognili, je bil torej čas razprodaj premaknjen naprej, vendar pre malo, da ne bi znižanja imela starega učinka, in preveč za trgovce, ki nestrnpo čakajo na odpredajo blaga na zalogi, ker jih čaka poplačilo dobaviteljev.

Na razprodaje čakajo seveda tudi kupci, ki si želijo dobrih nakupov po spremnejših cenah, bolj usklajenih z vse manj debelimi denarnicami. Niso zato presestljive ugotovitve nacionalne stanovske organizacije trgovcev Fismo-Confesercentri oziroma njene raziskave, po kateri je bila praznična prodaja za 60 odstotkov trgovcev manjša kot v enakem obdobju leta prej, medtem ko je bila za 28 odstotkov vprašanih prodaja enaka. Samo 12 odstotkov trgovcev je izjavilo, da je prodalo več, vendar povečanje ni preseglo 10 odstotkov. Kar 90 odstotkov vprašanih trgovcev pa je zagotovilo, da so bile cene enake kot leta 2006.

Razprodaje, še posebno zimske, so pomembna priložnost za majhna in srednja trgovska podjetja, saj jih več kot 65 odstotkov s sezonskimi razprodajami realizira med 20 in 30 odstotki letnega prometa. Za to, da bodo razprodaje ostale za trgovce in tudi za kupce priložnost, se združenje Fismo že leta bori za preprečevanje nehnega anticipiranja datumov začetka razprodaj in za to, da bi prišli do enotnega datumu za vso državo, po možnosti čim bolj oddaljenega od praznikov. Za pomoč odjemalcem pa bo tudi letos delovalo okenec Pronto Saldi 2008, pobuda združenja za zaščito državljanov (Movimento Difesa del Cittadino), ki ponuja informacije in nasvette na telefonski številki 06-45471055 in po elektronski pošti (stafflegale@mdc.it).

In ko smo že brez meja, povejmo, da se v teh dneh razprodaje začenjajo tudi v Sloveniji, čeprav so blago s prazničnimi popusti prodajali že med prazniki. Sicer pa so se tudi italijanski trgovci ob nedanji meji znašli in zvestim strankam dajali popust na tak ali drugačen prikrit način.

Prve zimske razprodaje so se začele včeraj v Neaplju, v Furlaniji-Julijski krajini pa se bodo letos šele 12. januarja

ANSA

CENE - Nove cene s 1. januarjem

Kljub podražitvi bencin v Sloveniji še vedno cenejši

Jutri novo zmanjšanje popusta za t.i. deželni bencin

TRST, LJUBLJANA - Čeprav so s prvim januarjem zvišale cene naftnih derivatov v Sloveniji, je posebno v teh prazničnih dneh veliko Tržačanov polnilo rezervoarje svojih avtomobilov na slovenskih črpalkah. Cena za liter 95-oktanskega bencina se je zvišala za 0,022 evra in po novem znaša 1,055 evra, liter 98-oktanskega bencina se je podražil za 0,020 evra na 1,074 evra, dizelsko gorivo pa je dražje za 0,027 evra in stane 1,072 evra na liter.

V Trstu se cene t.i. deželnega bencina gibljejo med 1,107 in 1,142 evra na liter, kar pomeni, da so za 0,052 do 0,087 evra na liter višje; če to pomnožimo s povprečnim bencinskim rezervoarem za 50 litrov, dobimo prihranek od 2,6 do 4,35 evra. Toda ta približni izračun velja le še za danes, kajti od jutri se bo zaradi podražitev derivatov v Sloveniji zmanjšal tudi de-

željni popust na ceno bencina v Furlaniji-Julijski krajini, kar pomeni, da bo prihranek še večji in da se še posebno avtomobilistom z velikimi avtomobili in tudi tistimi na dizelski pogon splača po gorivo v Slovenijo, kajti prihranek lahko v enem letu doseže tudi 50 ali celo 100 evrov. Če k temu prištejemo še nakup veliko cenejših cigaret (v primeru, da gre za kadilce) in nakup v slovenskih supermarketih, se račun v celoti izteče. Pa še obratovalni čas je treba upoštevati, ki je v Sloveniji neprimereno bolj ugoden kot v Trstu oziroma Italiji.

V Sloveniji se je v minulem letu neosvinčeni 95-oktanski motorni bencin podražil za 8,65 odstotka v primerjavi z letom 2006, cena 98-oktanskega bencina se je zvišala za 9,37 odstotka, dizelskega goriva pa za 14,28 odstotka. Kurilne olje pa je cena v letu 2007 zrasla za kar 28,74 odstotka.

VIDEM Lucijev poziv industrijem k optimizmu

VIDEM - »Lahko smo in moramo biti optimisti,« je ob prihodu novega leta svojim članom sporočil predsednik videmskega združenja industrijev Adriano Luci. Po njegovih besedah je optimizem potreben »za naša podjetja, ki se vsak dan spopadajo z izzivom globalne konkurenčnosti«, tako kot tudi »za naše sodelavce, vodilne in delavce, ki z nimi prispevajo h krepiti tiste kompetitivnosti, ki je ne najdemo vedno pred vodi v naše tovarne«, potem so tu »še naše družine, ki podpirajo in opogumljajo naša prizadevanja«, tako kot tudi »za toliko mladih, ki iščejo prihodnost, pogosto tako nezanesljivo in daljno.« Luci je svoje kolege pozval, naj ne prenehajo vlagati v okolje, v varnost, inovativnost in naj ne prenehajo zupati v prihodnost, kajti »podjetje ni samo profit, ampak tudi pozornost za kulturno in poklicno rast in za krepitev socialne kohezije.«

VINO - Zaradi sporazuma z Madžarsko in rimske zavrnitve imena Friulano

Furlanski tokaj ostal brez imena

Trgovinske zbornice od včeraj vina ne morejo registrirati - V pričakovanju odločitev Evropskega sodišča v Luxembourg

VIDEM - Od tipičnega furlanskega vina, ki izvareva bistvo zemlje, na kateri se prideluje, do vina brez imena - to ne neverjetna zgodbu furlanskega tokaja (Tokai Friulano) na precepu med deželnimi zakoni, ministerstvenimi odloki in pričakovanjem razsodb Evropskega sodišča v Luxembourg. Kakorkoli se bo ta zgoda končala, tokaj od torka nima več svojega izvirnega imena zaradi evropskega sporazuma med Italijo in Madžarsko iz leta 1993, medtem ko je ime Friulano, ki ga je temu vinu nadela Dežela Furlanija-Julijski krajina, da bi omogočila njegov izvoz, nezakonito po dveh razsodbah deželnega upravnega sodišča v Laciu.

Kaj zdaj? Po oceni združenja Federdoc, v katerega je včlanjeno enajst konzorcijev za vino in zaščitnim poreklom v FJK, je položaj nevzdržen. Kot je povedal deželni predsednik združenja Stefano Trinco, od včeraj deželne trgovinske zbornice, ki morajo registrirati to tipično furlansko belo vino za leto 2008, tega ne morejo narediti, ker ne vedo, kako naj ga imenujejo. »Naravnost komična situacija, če ne bi bila tako hudo z vseh zornih kotov,« je pristavil Trinco.

Da bi našla ustrezno rešitev, je Dežela FJK za jutri sklical sestanek s tehniki in pravniki ministra za kmetijske politike, na katerega so bili povabljeni tudi deželni proizvajalci. Beseda bo tekla o tem, kakšno strategijo ubrati. Na eni strani so nepopu-

stljivi pristaši imena Tokai - v prvi vrsti Luigi Soini, direktor krminske vinske kleti -, ki so prepričani, da je sporazum z Madžarsko izgubil veljavno in da bi toj ime Tokai lahko uporabljali tudi v tujini. Na drugi strani pa so proizvajalci, ki so sprejeli danost in že začeli vlagati v ime Friulano.

»Smo v zelo kritičnem trenutku te zgodbe, jutrišnji sestanek pa prihaja ravno v pravem času, da se izognemo daljšemu zastoju,« je prepričan Trinco.

Kot omenjeno, je v to zadevo vpleteno tudi Evropsko sodišče, ki pa se o pritožbah, ki jih je prejelo, ne bo tako hitro izreklo. Medtem pa dobro obveščeni trdijo, da je tudi po zaslugu reklame, ki ga je furlanskemu vinu prinesla njegova brezimnost, prodaja vina v Furlaniji-Julijski krajini znatno poskočila. »Toda to je le kapljica v morju naše proizvodnje, zato res ni razlog, da bi bili veseli,« je še ugotovil Stefano Trinco.

Neprimereno bolj pozitivna pa je na področju vinoigradništva in vinarstva novica, da sta z letom 2008 postali operativni dve agregaciji med konzorcijimi DOC in FJK, in sicer združitev med konzorcijema Collio-Brda in Carso-Kras, kot tudi med konzorcijema Colli Orientali in Ramandolo. Zdrževanje konzorcijev za zaščiteno vino spodbuja Dežela FJK, ki ima za cilj racionalizacijo sektorja, konzorcijem pa zdrževanje prinaša tudi višje finančne prispevke.

Evropska centralna banka

2. januarja 2008

valute	02.01	28.12	evro
ameriški dolar	1,4688	1,4692	
japonski jen	163,83	166,13	
kitajski juan	10,7125	10,7312	
ruski rubel	35,9470	35,9860	
danska krona	7,4552	7,4566	
britanski funt	0,74130	0,73480	
švedska krona	9,4257	9,4483	
norveška krona	7,9855	7,9740	
češka koruna	26,364	26,580	
švicarski frank	1,6529	1,6604	
estonska korona	15,6466	15,6466	
madžarski forint	253,22	253,81	
poljski zlot	3,6013	3,6015	
kanadski dolar	1,4515	1,4389	
avstralski dolar	1,6673	1,6731	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
romunski lev	3,5830	3,6083	
slovaška korona	33,586	33,601	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,6988	0,6970	
islandska korona	91,99	91,31	
turška lira	1,7134	1,7178	
hrvaška kuna	7,3363	7,3278	

Zadružna Kraška banka

2. januarja 2008

valute	nakup	prodaja	evro
ameriški dolar	1,4891	1,4585	
britanski funt	0,7492	0,7320	
švicarski frank	1,6778	1,6369	
japonski jen	168,1000	159,9000	
švedska krona	9,6559	9,1940	
avstralski dolar	1,7100	1,6379	
kanadski dolar	1,4829	1,4264	
danska krona	7,6014	7,3151	
norveška krona	8,1641	7,7658	
madžarski forint	260,0732	247,3867	
češka koruna	27,2937	25,9623	
slovaška korona	34,4225	32,7434	
hrvaška kuna	7,5140	7,1475	

CREDITO COOPERATIVO DEL CARSO
ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

Banca di Cividale

2. januarja 2008

valute	nakup	prodaja	evro
ameriški dolar	1,5023	1,4433	
britanski funt	0,7476	0,7183	
danska krona	7,6059	7,3076	
kanadski dolar	1,4744	1,4166	
japonski jen	167,91	161,32	
švicarski frank	1,6884	1,6222	
norveška krona	8,1176	7,7993	
švedska krona	9,6137	9,2366	
avstralski dolar	1,7077	1,6408	
hrvaška kuna	7,48	7,118	

Banca di Cividale
BANCAGRICOLA KMECKA BANKA

Milanski borzni trg

2. januarja 2008

PAKISTAN - Zaradi nasilja v državi volilna komisija določila 18. februar kot nov datum

Parlamentarne volitve so preložili za šest tednov

Opozicija obtožila Mušarafa, da izvaja volilni manever v svojo korist

ISLAMABAD - Pakistanska volilna komisija je včeraj oznanila, da bodo parlamentarne volitve, napovedane za 8. januar, preložili za šest tednov na 18. februar. Za novi datum volitev so se oblasti odločile zaradi nasilja, ki je izbruhnilo po atentatu na nekdanjo pakistansko premierko in vodjo opozicije Benazir Buto, odločitev pa je kljub nasprotovanju opozicije pozdravil tudi pakistanski predsednik Pervez Mušaraf. Opozicija je oblasti obtožila, da z zamikom volitev le pomagajo vodilni stranki, ki je zvesta predsedniku Pervezu Mušarafu. Številni verjamejo, da bi se stranka Butove okrepila, če bi bile volitve izvedene pravočasno.

V stranki Butove zamik volitev zavračajo. »Mušaraf se boji popolnega poraza. Če bo proces volitev ogrožen, lahko naši privrženci znova protestirajo in obstaja možnost izgredov,« je po objavi novega datumu volitev dejal predstavnik stranke Babar Awan.

Preložitev parlamentarnih volitev zaradi nasilja je Mušaraf označil za neizbežno. »Odločitev volilne komisije je pravilna,« je dejal v približno 30 minutnem nagovoru na ljudstvo po nacionalni televiziji.

»Organizirali bomo svobodne, pravice, transparentne in mirne volitve,« je dodal. »Narod je izkusil veliko tragedijo. Benazir Buto je umrla v rokah teroristov. Morim k vsemogočnemu bogu, da podeli duši Benazir večni mir,« je dejal Mušaraf. Misija Butove je bila promocija demokracije in boj proti terorizmu, »je dejal. »Želim vam zagotoviti, da je to tudi moja misija. Želim spodbujati demokracijo, želim uničiti terorizem,« je nadaljeval Mušaraf.

»Proti terorizmu se moramo boriti z vso močjo in menim, da bo prihodnost Pakistana, če nam ne bo uspelo v boju proti terorizmu, zelo temna,« je v nagovoru ljudstvu še dejal pakistanski predsednik, ljudi, državo in medije pa pozval, naj podpirajo vlado in varnostne agencije.

Mušaraf je atentat na Butovo označil za veliko tragedijo, ranj pa obtožil teroriste. Ob tem je pojasnil, da so za pomoč pri iskanju storilcev zaprosili britansko policijo. »Odločili smo se, da zaprosimo Scotland Yard za obisk. Poslal sem prošnjo predsedniku britanske vlade Gordonu Brownu, ki je prošnjo sprejel, «je dejal Mušaraf in dodal, da bo britanska ekipa pomagala lokalnim preiskovalcem. »Želimo vedeti, kateri razlogi so vodili v umor Benazir Buto,« je dejal Mušaraf.

Opozicija vladnega pojasnila smrti voditeljice največje opozicijske stranke ne sprejema. Nekaj minut po koncu okoli 30-minutnega govora Mušarafa je mož umrle Asif Ali Zardari pozval k ustanovitvi posebne komisije pod okriljem Združenih narodov, ki bi proučila atentat, kar pa so pakistanske oblasti že pred tem zavracale.

Umor Butove je povzročil tridnevne nemire, v katerih je življenje izgubilo 58 ljudi, ogromna pa je bila tudi finančna škoda. Posebej je bila prizadeta domača provinca nekdanje premierke Sindh, kamor so na pomoč poklicali vojsko, protestniki pa so začeli deset vojnič.

Izvedba volitev 8. januarja, kot je bilo sprva napovedano, bi bila po besedah vodje volilne komisije Kuazija Mohameda Faruka nemogoča. Neodvisni politični analitik Talat Masud pa pravi, da je zamik volitev predvsem stvar politike. »Težave so omejene le na nekaj okrožij. Mušaraf pa normalno meni, da v primeru oblikovanja sovražnega parlamenta sam nima možnosti,« je pojasnil. V drugi opozicijski stranki Navaza Šarifa so Mušarafa obtožili, da čaka z volitvami le zato, da bi se jeza zaradi smrti Butove ohladila. Tarik Azim iz vodilne stranke je dejal, da opozicija ne priznava pravnih razlogov, ob tem pa poudaril, da sami zamika volitev niso zahtevali.

Francoski zunanjji minister Bernard Kouchner je včeraj obiskal Mušarafa, odpovedal pa načrtovan obisk domače vasi Butove, kjer naj bi se poklonil njenemu spominu. V stranki Butove so povedali, da je obisk Kouchnerja onemogočila vlada, ki je pri tem navaja varnostne razloge, Kouchner pa se je Butovi kasneje poklonil bližu mesta, kjer je umrla. (STA)

Člani pakistanske volilne komisije med včerajšnjo tiskovno konferenco

ANS

RIM - Nova ostra konfrontacija na vidiku

Desnica za spremembo zakona o splavu Predstavniki levice: Ne konfesionalni državi

Stališče Sandra Bondija (FI) podpira katoliška integralistka Paola Binetti iz vrst Demokratske stranke

RIM - V politični konfrontaciji spet prihaja v ospredje vprašanje splava s koncentričnim napadom različnih predstavnikov desnice na zakon 194 oziroma zahtevami po njegovi reviziji. Zadeva se dodatno zapleta ob posegu katoliške integralistke iz vrst Demokratske stranke Paole Binetti. Potem ko je parlamentarno resolucijo v tem smislu napovedal predstavnik Forza Italia Sandro Bondi, je Binettijeva v pogovoru za turinski dnevnik La Stampa podprla njegovo pobudo in jo označila kot »velik korak naprej v obrambi življenja in človeškega dostojanstva«. Binettijeva je med drugim izjavila, da je zakon 194 zastarel in sama je zato pripravljena pomagati, da se za njegovo spremembo ustvari v parlamentu transverzalna večina. Binettijevu pri tem ne skrbi morebiten nov razkol v vrstah Unije, glede navedenega vprašanja pa tudi ne priznava potrebe po strankarski disciplini.

Kot je bilo pričakovati, je Bondijeva pobuda, ki je sledila apelu kardinala Ruinija, povzročila vrsto različnih reakcij. Podpredsednik senata in ligaš Roberto Calderoli ocenjuje, da je zakon 194 sicer potrebno spremeniti, vendar mora do tega priti pozneje, z drugačno parlamentarno večino, kajti sedanja je po njegovi oceni izčrpno dokazala, da jí ni do obrame vrednot življenja in družine. V sami stranki Forza Italia se pojavljajo različna stališča, tako naprimer Benedetto Della Vedova meni, da so stališča katoličanov legitimna, desna sredina pa ne more postati konfesionalna stranka. O moratoriju na splav govoril predsednik katoliške UDC Rocco Buttiglione, ki trdi, da dvajsetedenški zarodek predstavlja živo bitje in splav bi bil torej v takem primeru delmor.

Povsem drugačno je stališče ministritice za zdravstvo Livie Turco, za katero je zakon 194 nedotakljiv. Ministrica odobrava politično razpravo o tej občutljivi temi, vendar po njeni oceni ni spremembivo spreminjanje zakona, po zaslugu katerega se je število splavor od leta 1982 dalje prepolovilo. Tudi popredsednica poslanske skupine Demokratske stranke Mariana Sereni ocenjuje, da je zakon 194 odličen in je omogočil drastično zmanjšanje ilegalnih splavor. Koordinator italijanskih komunistov Marco Rizzo povsem nasprotuje kakršni kolii spremembi zakona, v teku pa je poskus narediti iz Italije konfesionalno državo. Prav tako je dvignila glas proti spremembam zakona poslanca SKP Gabriella Mascia, povsem nasprotni pa so tudi radikalci.

Parlamentarka
Paola Binetti iz vrst
Demokratske
stranke spet
povzroča težave v
vrstah Unije

ANS

KENIJA - Val nasilja med plemenimi na zahodu države

Do smrti pretepli nekdanjega kenijskega olimpijca Lucasa Sanga

NAIROBI - Lucas Sang, član kenijske olimpijske atletske štafe 4x400 metrov z iger v Seulu leta 1998, je umrl v državljanah nemirih po volitvah. Nesrečnega Sanga so do smrti pretepli v njegovem rojstnem mestu Eldoret, kjer so protestniki med drugim tudi začeli eno od cerkva. »Lucas se je vrnil domov, na poti pa so ga napadli,« je za AFP novico potrdil njegov prijatelj, nekdanji svetovni prvak v teku na 10.000 metrov Moses Tanui. Do zdaj je v nemirih v Keniji umrlo že najmanj 316 ljudi. Sang je svojo kariero začel kot tekač na 400 metrov, pozneje pa se je preselil na še enkrat daljšo razdaljo. Posebnih uspehov ni imel, je pa svojim rojakom in tudi drugim tekačem pomagal do odličnih rezultatov, bil je namreč zelo cenjen »zajec«. Po končani karieri se je posvetil delu na kmetiji.

Medtem ko se je nasilje na ulicah prestolnice za sedaj pomirilo pa se nadaljuje med plemenimi na zahodu države. Po podatkih Rdečega križa je domove do slej zapustilo najmanj 75.000 ljudi. (STA)

Družinski oče
skuša svoja otroka
zavarovati pred
nasiljem v okolini
Nairobia

ANS

IOWA

Predsedniški kandidati danes na startu

DES MOINES - S strankarskimi zborovanji v Iowi bodo danes ameriške politične stranke začele izbirati svojega kandidata za novembarske predsedniške volitve. Vodilni kandidati demokratske in republikanske stranke danes še nagovarjajo prebivalce Iow, kjer bodo elektorji v četrtek odločali, koga bodo podprli, že 8. januarja pa nadaljujejo kampanjo v New Hampshireu. Izbera posameznih kandidatov za letošnje predsedniške volitve se je začela zelo zgodaj, imen kandidatov republikanske in demokratske stranke pa naj bi bili znani že 21. februarja, saj ju bodo dan prej izbirali v več kot 20 državah. Uradno bosta kandidata potrjena na strankarskih konvencijah, ki jo bodo demokrati pripravili 25. avgusta, republikanci pa 1. septembra. Na volitvah se bodo potegovali tudi kandidati drugih strank, ki pa nima realne možnosti za uspeh.

Največja tekmeča za položaj kandidata demokratske stranke, newyorkška senatorka Hillary Clinton in Barack Obama iz Illinoisa, sta se v Iowi spopadla v tristranski kampanji s Johnom Edwardsom iz Severne Karoline, ki je v Iowi pripravil obširno kampanjo. Obama je nagovarjal predvsem mlajše volivce, medtem ko je Clintonova pozornost posvečala predvsem starejšim volivcem in ženskam, Edwards pa upa, da bo še naprej ostal v boju, je poročala ameriška tiskovna agencija AP.

Republikanca Mike Huckabee in Mitt Romney sta si po poročanju AP medtem v umazani kampanji v Iowi zadala zadnje udarce. Nekdanji newyorkški župan Rudy Giuliani v Iowi in New Hampshireu zaostaja, se je pa v boju za mesto kandidata z novim zagonom vrnil tudi nekdanji senator in podpredsedniški kandidat John McCain. Temu se v agrarni Iowi uspeh ne obeta, saj nasprotuje pretiranim kmetijskim subvencijam, narašča pa mu podpora v New Hampshireu, kjer je leta 2000 celo premagal sedanega predsednika Georgea Busha.

Čeprav je razpoloženje javnosti bolj naklonjeno demokratski strani, ostaja veliko vprašanje, ali so Američani dejansko pripravljeni na zgodovinsko izvolev ženske oziroma temnopoltega kandidata. Clintonova na nacionalni ravni ohranja prednost pred Obama, a se ji ta v Iowi približuje ali jo celo prehitve.

ŽELEZARNA - Pobudi Krožka Miani in drugih odborov občanov

Manifestacija in priziv proti dovoljenju za železarno

Kritike na račun Dežele in Občine Trst - Tudi Dipiazza že napovedal priziv na deželno upravno sodišče

Krožek Miani, združenje Škedenj diha in Tvoje Milje ter koordinacija mestnih odborov za Čarolo, Sv. Soboto, Campi Eli si in Sv. Vid so včeraj na tiskovni konferenci napovedali hud boj proti krajevnim upravam, še posebej proti deželnemu odboru FJK, ki je na zadnji decembriski seji izdal »integrirano okoljsko dovoljenje« za škedenjsko železarno. Protestniki bodo v nedeljo priredili manifestacijo, napovedali pa so tudi priziv na deželnem upravnem sodišču. Obenem bodo na tržaškem sodišču vložili zahtevo po odškodnini zaradi bioloske škode, ki jih jo povzroča obratovanje železarne.

Integrirano okoljsko dovoljenje omogoča lastništvu železarne, da nadaljuje z obratovanjem, do 31. marca letos pa bo moralna družba Lucchini poskrbeti za vrsto pravil in posegov, ki biomejili onesnaževanje zraka in morja. Nadaljnji posegi, ki jih je predlagala sama družba Lucchini, bodo morali biti dokončani pred koncem leta 2008. Deželni odbornik za okolje Gianfranco Moretton je po izdaji dovoljenja ocenil, da gre za korak naprej, saj bo lastništvo železarne sedaj primorano uresničiti številne posege, ki bodo zaščitili takoj delave kot prebivalce Škedenja in okolice.

Predsednik krožka Miani Maurizio Fogar meni, da sta tako oblika kot vsebina dokumenta nezakoniti, ker naj bi bila v nasprotju z evropskimi normami. Napadel je Illyjev deželni odbor, »ki deluje arogantno« in »tepta pravice ljudi«. Krive so po njegovem vse komponente, ki podpirajo Illyjevo upravo, pa tudi opozicija, ki ne ponuja rešitev. Hudih kritik je bil deležen tudi tržaški župan Roberto Dipiazza, »ki ima pristojnosti za prekinitev dejavnosti železarne, a tega ni nikoli storil«. Dipiazza je sicer napsprotoval izdaji dovoljenja, prejšnji teden pa je tudi sam omenil možnost, da bi vložil priziv na deželno upravno sodišče. Sodišče bo odprlo vrata prvim obravnavam v sredo, 9. januarja: tedaj bo morda že jasno, kdo je vložil priziv in ali bo do sodne bitke sploh prislo.

Naslednje dejanje »železarniške nadaljevanke« bo vsekakor nedeljska manifestacija, ki se bo začela ob 11. uri pred županstvom na Velikem trgu, od koder bo krenila proti Ul. Carducci. Zadnja postaja bo sedež deželne vlade, protestniki pa bodo imeli s seboj vreče z drobcem premoga, ki se nabirajo na njihovih vrtovih, oknih in stehah.

TATVINE - Več prijavljenih kraj v prvih dneh leta

Ko mačke ni, miši plešejo

Včeraj aretirali tata pri delu - Iz stanovanj in hiš odnesli manjše vsote denarja in druge predmete

Zadnja noč v letu je čas praznovanj in družabnosti, ljudje se spuščajo na ulice, se odpravijo ven na večerjo ali pa se že nekaj dni nahajajo na počitnicah. Domovi so povečini prazni, kar predstavlja za tatove lepo priložnost za zasluzek. Tako je bilo tudi letos: tržaška kvestura je prejela v prvih dveh dneh v letu 2008 osem prijav zaradi tatvin, ki so se zgodile v raznih delih mesta in v okolici v noči na 1. januar.

Včeraj pa je policija aretirala Tržačana Giannija Decovicha, medtem ko je kradel v nekem stanovanju v Ul. Capodistria št. 50. Moški je ukradel

le 50 evrov in nekaj okraskov, med pregledom v njegovem stanovanju pa so odkrili še predmete, ki si jih je prilastil v prejšnjih treh krajah. V teh dneh je bil posebno aktiven.

Prijavljene novoletne tatvine so si bile med seboj zelo podobne: tatori so zlezli - najverjetneje po oknih - v osamljene hiše ali pa v stanovanja v prvem nadstropju, hitro poiskali denar in dragocenosti ter pri tem razmetalili sobe, nato pa nemudoma zapustili prizorišče. Pri policiji pravijo, da se tatori v teh primerih dobro pripravijo, saj si več časa ogledajo stavbe in izbirajo najbolj primer-

no tarčo. V stanovanjih oziroma hišah so imeli malo sreče: v glavnem so odnesli manjše vsote denarja, kako stotino evrov. Poleg tega so si prilastili stroje in elektronske naprave, ure in nekaj draguljev, med nočnim delom pa so povzročili tudi nekaj škode na pohištву.

V torek, 1. januarja, je policija zabeležila še dve kraji, v obeh primerih pa je bil plen skromen. Tatovi so zvečer v nekem stanovanju v Ul. Romagna ukradli manjše vsote denarja, iz trgovine Il cielo in una stanza v Ul. San Giusto pa so približno oburi kosila odnesli motorno žago.

KRIŽPOT

Gorela streha

V neki hiši v Križpotu, blizu Prebenega, so domačini včeraj pooldne zavohali smrad po dimu. Tačkoj so opazili, da jim gori streha, zato so poklicali gasilce. Iz Milj je ob 18. uri prihitel gasilski tovornjak, po kratkem posegu pa je bil požar počašen, ne da bi se kdjo poškodoval. Po navedbah gasilcev je sprožila ogenj pretirano segreta dimna cev.

Enosmerna vožnja po Stari istrski cesti

Na križišču med Ul. Zugnano in Staro istrsko cesto je počila vodovodna cev, zaradi česar bo osebje podjetja Acegas na delu cel teden. Promet bo okrnjen: možno bo voziti v smeri s Trga Valmaura proti Trgu Cagni, in nasprotni smeri pa se bo treba posluževati obvoza po Ul. Domus civica. Promet naj bi redno stekel v pondeljek.

OBČINA TRST - Utrditi nameravajo opečnate zidove, ki se krušijo

Danes začetek del v Rižarni

Trajala bodo do 23. januarja, da bo 27. januarja možno obhajati Dan spomina - V tem obdobju bo objekt zaprt za javnost

Danes se bodo v Rižarni začela dela, katerih cilj je utrditev nekaterih struktur in zidov nekdanjega nacističnega koncentracijskega taborišča, ki so bili že načeti. Dela bo izvajalo podjetje Dibetta iz Nem, ki se bo posvetilo predvsem utrjevanju zidov notranjega dvorišča, kjer je prišlo do krušenja opečnatih sten. Podjetje Dibetta bo tako utrdilo zidove, s tem da jih bo premazalo s posebno smolo, na stolpu pa bodo zgradili betonski robnik za utrditev tamkajšnje ograje. Dela, ki bodo stala 230.000 evrov, bodo trajala do 23. januarja, tako da se lahko zagotovi nemoteno obhajanje Dneva spomina na holokavst, ki bo 27. januarja, v tem obdobju (od danes do 23. januarja) pa bo nekdanje taborišče, ki je danes zelo obiskan muzej, zaprto za javnost, so sporočili iz občinskega odborništva za kulturno oz. ravnateljstva mestnih muzejev. Za pomlad pa se napovedujejo nova dela za postavitev dveh zasilnih izhodov, ki ju nameravajo vgraditi v betonski zid na dvorišču nekdanjega taborišča.

Za slabe tri tedne
Rižarne ne bo mogoce obiskati

VZPI
Pomoč za obnovo bolnice Franja

Sekcija Vsesedržavnega združenja partizanov Italije Dolina - Mačkolje - Prebeneg sporoča, da so njeni člani uspešno zaključili akcijo zbiranja sredstev za pomoč pri obnovi Partizanske bolnice Franje, ki je bila hudo poškodovana v silovitem neurju 18. septembra 2007. Med prebivalci vasi Dolina, Kroganje, Mačkolje in Prebeneg je bilo zbranih 3.820,00 evrov, k akciji pa je pristopilo 154 družin oz. posameznikov, kar je prav lepo število. Zbrano vsoto je odbor sekcijske nakanal na bančni račun pri Zadržnji kraški banki, obenem pa je o tem pisno obvestil prof. Ivana Leskovec, direktorico Mestnega muzeja Idrija, v prisotnosti katerega spada Bolnica Franja, generalni konzulat Republike Slovenije v Trstu ter lokalno upravo in borčevsko organizacijo v Cerknem.

Zbrani znesek priča o veliki občutljivosti naših ljudi, ki se vedno radi odzovejo, ko gre za pomoč prizadetim krajem in ljudem ob hudi nesrečah, so v sporocilu zapisali člani sekcijske VZPI za Dolina-Mačkolje-Prebeneg. Zbrana vsota pa je v resnici še večja, saj so nekateri že posamično prispevali na posebnih računih pri naših bančnih zavodih. Drugi pa so poleg prispevka za Franjo pristopili tudi k solidarnostni akciji v pomoč prizadetim v vodni ujmi; med slednjimi je vaščan Doline podaril 1.000,00 evrov prizadeti družini iz Kropa.

Odbor sekcijske se zahvaljuje vsem, ki so prispevali, prav posebna zahvala pa gre vsem šestim članom in članicam, ki so akcijo po domovih uspešno vodili. To so: Nadja Ota iz Krogelj, Danica Smotlak iz Mačkolj, Jordan Kuzmič iz Prebenega ter Pepi Lovriha, Ivan Slavec in Drago Slavec iz Doline.

ŠOLSTVO - Mesec januar je tradicionalno posvečen vpisovanju

Do 30. januarja je možen vpis v prvi letnik otroških vrtcev in šol

Na ravnateljstvih je že stekla vrsta informativnih srečanj - Glavna določila ministrstva za šolstvo

Božični in novoletni prazniki so se prevesili v drugo polovico in vedno bližji je ponedeljek, 7. januarja, ko se bodo šolska vrata ponovno odprla. Pri tem pa ne bo šlo le za obnovitev šolskega pouka, saj je januar namreč tradicionalno mesec, ki je posvečen vpisovanju v otroške vrtce in šole vseh stopenj. Že v novembra in decembru je na šolah oz. ravnateljstvih potekala vrsta informativnih srečanj oz. dnevnov odprtih vrat, številna se napovedujejo v januarju, saj je vpis možen do 30. tega meseca. Podrobnosti in pravila glede vpisa se nahajajo tudi v okrožnici italijanskega ministrstva za šolstvo, ki je izšla že sredi decembra. Poglejmo, kaj določa.

Otroški vrtci

Po uvodu, ki je posvečen potrebi po krepliti sodelovanja med šolo in družino v smislu čim bolj popolnega nudjenja informacij staršem o vzgojno-izobraževalni ponudbi ter po aktiviranju in krepliti šolskih mrež, okrožnica spregovori o pogojih za vpis v prvi letnik otroškega vrtca. Vanj je mogoče vpisati otroke, ki bodo do 31. decembra letos dopolnili tretje leto starosti. Možno je vpisati tudi otroke, ki bodo tretje leto dopolnili do 31. januarja 2009, a le pod pogojem, da bodo še prosta mesta in da se bodo izpraznile čakalne liste. Ne bo pa več mogoče vpisati otrok, ki bodo tretje leto dopolnili po 31. januarju 2009 in za katere lahko pridejo v poštev samo posebne eksperimentalne sekcije.

Stevilo ur delovanja otroških vrtcev gre od 875 do 1.700 ur letno, kar znaša od 25 do 50 ur tedensko. Ob vpisu se starši odločijo za vrsto urnika tudi na podlagi vzgojno-izobraževalne ponudbe.

Osnovne šole

Vpis v prvi razred osnovne šole je letos obvezen za vse otroke, ki bodo do 31. avgusta dopolnili šesto leto starosti. Možno je vpisati tudi tiste otroke, ki bodo to starost dosegli do 31. decembra, predčasen vpis pa je možen še za otroke, ki bodo šesto leto dopolnili do 30. aprila 2009 (tem mora biti posvečena posebna pozornost, da se uspešno vključijo). Starši se lahko odločijo za navaden ali celodnevni urnik. V prvem primeru je največ 30 ur pouka tedensko, v katere so vključene tako obvezne kot izbirne ure in katerim se lahko doda mrebitni čas za kosilo. Celodnevni pouk pa obsega 40 ur tedensko, predpogoj za uvedbo take oblike pouka pa je obstoj in delovanje potrebnih struktur in storitev ter zagotovitev kosila s strani krajne uprave.

Nižje srednje šole

V prvi razred nižje srednje šole je treba obvezno vpisati učence, ki bodo letos uspešno zaključili osnovno šolo. Prošnje za vpis morajo biti naslovljene na izbrano nižjo srednjo šolo, starši pa jih bodo morali posredovati doslej obiskani osnovni šoli, ta pa jih bo morala v roku petih dni po 30. januarju posredovati izbrani nižji srednji šoli.

Starši se lahko odločijo za navaden ali podaljšan urnik. V prvem primeru gre za največ 33 ur tedensko, tako obveznih kot izbirnih. Med obveznimi predmeti sta tudi angleški jezik ter kak drug jezik Evropske unije. Podaljšani urnik pa obsega 40 ur tedensko, predpogoj za njegovo uvedbo pa je razpolaganje s primernimi gradbenimi strukturami in pripomočki ter zagotovitev krajne uprave, da bo poskrbela za menzo.

Večstopenjske šole

V primeru večstopenjskih šol, ki obsegajo tako vrtec, osnovno in nižjo srednjo šolo (za Slovence in Italijce sta to Večstopenjska šola Doberdob in Dvojezična večstopenjska šola Špeter), prošnja za vpis v prvi razred nižje srednje šole ni obvezna, saj je vpis avtomatičen. Če se starši dotičnega učenca odločijo, da ga bodo vpisali v drugo nižjo srednjo šolo, bodo morali prošnjo posredovati tajništvu doslej obiskeane večstopenjske šole, ki jo bo v roku petih dni po 30. januarju morala posredovati izbrani nižji srednji šoli.

Višje srednje šole

Učenci, ki bodo v letošnjem šolskem letu uspešno zaključili šolanje na nižji srednji šoli, se bodo morali obvezno vpisati v prvi razred višje srednje šole oz. na triletne eksperimentalne tečaje poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Prošnjo za vpis je treba nasloviti na izbrano višjo šolo, posredovati pa jo je treba doslej obiskovani nižji srednji šoli, ki jo mora potem v roku petih dni po 30. januarju posredovati izbrani višji šoli. Izbere se lahko samo ena šola, v slučaju da ni več razpoložljivih mest pa starši lahko ob vpisu kot alternativi izbiri omenijo največ dve šoli (če kaka šola predvideva, da bo prošenj več kot razpoložljivih mest, mora predhodno javno posredovati pogoje za vpis, ki jih je sprejel zavodski svet). V primeru, da starši sklenejo učenca vpisati na tečaj poklicnega izobraževanja, bo moral ravnatelj doslej obiskovane nižje srednje šole preveriti, ali šoloobvezni učenec dejansko obiskuje izbrani tečaj. Sredstvo nadzora dejanskega obiskovanja pouka s strani šoloobvezne mladine je tudi dijaki anagrafski urad. Če se kak dijak želi prepisati na kako drugo šolo, je treba prošnjo posredovati ravnatelju doslej obiskeane šole, ki mora izdati dovoljenje.

Druga določila

Okrožnica vsebuje tudi druga določila, npr. za primere učencev oz. dijakov s posebnimi potrebami: tu mora družina ob vpisu predstaviti tudi potrdilo, ki ga izda pristojno krajevno podjetje za zdravstvene storitve. Na tej podlagi šola lahko pripravi individualni vzgojni načrt in zaprosi za dodelitev podpornega učnega osebja.

V okrožnici je tudi govor o skribi za šoloobvezne tuge državljanе, objavljeni pa so tudi pogoji za izobraževanje na domu. Če starši oz. skrbniki menijo, da so tehnično in gospodarsko v stanju poučevati sami svoje otroke na domu, morajo to vsako leto javiti ravnatelju šole, ki deluje na območju njihovega doma, ki mora preveriti, ali so dejansko v stanju nuditi sami izobrazbo.

Ob vpisu lahko starši (v primeru polnoletnosti tudi dijaki) tudi odločijo, ali bo učenec oz. dijak sledil ali ne verouku oz. kakih alternativnih dejavnosti.

V letošnjem letu bo prišlo do okrepitve izobraževalnih tečajev za odrasle. Rok za vpis zapade 31. maja, izjemoma je vpis možen tudi po tem datumu.

V decembru so informativna srečanja potekala med drugim tudi na Liceju Franceta Prešerena (slika zgoraj) in na Didaktičnem ravnateljstvu Sv. Jakob (slika spodaj)

KROMA

DVORANA TRIPCOVICH - Novoletni koncert godbe Giuseppe Verdi

Glasbeno voščilo Trstu

Ansambel je izvedel Sodermanova, Šoštakovičeva, Bernsteinova, Mertensova in Cesarinijeva dela - Pozdrav odbornika Rovisa

Tržaški godbeniki prirejajo novoletni koncert od leta 1978

Tržašani so se tudi letos množično odzvali na vabilo mestnega pihalnega orkestra Giuseppe Verdi, ki je v torek v dvorani Tripcovich imel svoj tradicionalni novoletni koncert, ki od leta 1978 predstavlja glasbeno voščilo tržaškemu mestu ob začetku novega leta. Tržaški godbeniki so se pod vodstvom kapelnika Fulvia Doseja občinstvu predstavili z originalnim sporedom, ki je obsegal skladbe Augusta Sodermana, Dmitrija Šoštakoviča, Leonarda Bernsteina, Hardya Mertensa in Franca Cesarinija. V imenu Občine Trst, ki od vedno podpira dejavnost pihalnega orkestra Giuseppe Verdi, je prisotne pozdravil in jim voščil srečno novo leto odborniku za gospodarski razvoj in decentralizacijo Paolo Rovisa. Novoletni koncert predstavlja tudi obnovitev programske dejavnosti orkestra, pri čemer je treba poleg novih pobud omeniti predvsem delovanje godbeniške glasbene šole, ki šteje preko sto mladih gojencev.

ZBOROVSKO PETJE - Poklon skladatelju Ivanu Ščeku

Izbor božičnih pesmi obogaten z recitacijami

Zgoščenko O polnoči so pod vodstvom Matjaža Ščeka posneli odrasli in mladi pevci

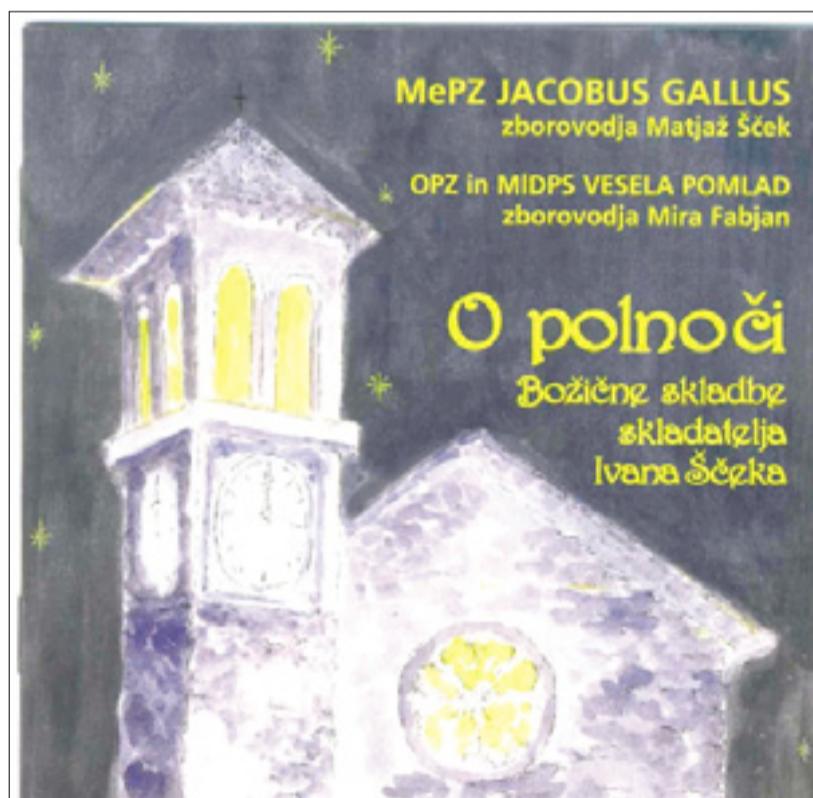
Mešani zbor Jacobus Gallus, otroški zbor in mlajša dekleška pevska skupina Vesela pomlad so izvajali skupnega koncertnega programa ob 35. letnici smrti skladatelja Ivana Ščeka. Iz opusa zborovodje, skladatelja in pedagoga, očeta vodje zobra Gallus Matjaža Ščeka, so tržaški pevci izbrali vrsto božičnih skladb, jih povezali z recitacijami in jih posneli v prejšnjih mesecih v cerkvi sv. Urha v Samotorci. Nastal je tako cd O polnoči, zvočni zapis tega pevskega projekta, ki ga je zbor predstavil pred kratkim na enem od koncertov prazničnega niza in se bo zaključil 20. januarja v stolnici sv. Justa v Trstu. Ploščo je izdala založba Mladika s podporo Zveze cerkvenih pevskih zborov, Slovenske prosvete in Zadružne kraške banke.

Na ovojnici je slika tržaškega umetnika, slikarja in ilustratorja Milana Pasarita, nočna podoba cerkve in zvonika v odtenkih sive in rumene barve kamna in zvezdnatega neba. Tako je tudi večerno vzdušje programa, prepleta recitacij in petja, včasih sladkogrenih spisov iz zbirke Božič na Slovenskem in razmišljajočih pevskih izrazov.

Mehka, spevna melodija je vodilni element pesmi, ki se po slogu napajajo pri izviru ljudske tradicije, se dotaknejo sodobnih prijemov in iskanju bolj osebnega pečata, v bistvu pa ostanejo trdno zasidrane v kalupih klasičnega slovenskega cerkvenega petja, ki ga je Šček dobro poznal kot vodja stolnega zobra v Kopru. Štefan Kovač (tako se je s psevdonimom podpisoval na cerkvenih skladbah) je v svojem slogu »nosil sledi domačega kraja in ljudi«, kot je napisal v svoji uvodni besedi k izdaji Rafko Valenčič, ki je obenem dodal, kako je v njegovem opusu vsaka enota potrebna skrbnega poglabljanja »glede njene zasnove in izvedbe«.

Matjaž Šček zato trdno drži vjeti zobra, da bi izvedbe sledile spreminjajočim se odtenkom ekspresivnega toka fraziranja. Energično zagnani pevci se ne prepričajo sentimentalnosti prisrčnih božičnih melodij, oblikujejo pevsko dogajanje s strošnim tonom, a z nujno prožnostjo in dokaj disciplinirano. Združeni skupini mladih in malih pevcev Veseli pomladi, ki ju je pripravil in vodi Mira Fabjan, vneseta v koncertni program prisrčnost svežih glasov z

Desno arhivski posnetek MePZ Jacobus Gallus, spodaj ovajnica cd plošče

izvedbo štirih kitičnih pesmi. Marko Sancin spreminja oba zobra na klaviaturo. Misli, povzete z literarnih opusov Finžgarja, Meška, Gradnika, Voduška, Dermote in Černejeve, o doživljaju božiča občuteno poda recitatorka Alda Sosič. Zvonko Vidau je opremil spremno knjižico cdja s fotografijami pevcev na snemanju. (ROP)

CONTRADA - Plesna predstava v prazničnem obdobju

Poklon nepozabnemu paru Astaire-Rogers

Glavni interpret dvodelne plesne predstave je Raffaele Paganini

Mlađa plesna skupina v poklonu Astaireu

Fred Astaire, mojster lakotnega plesa, ki ga je uveljavil tudi ali predvsem v filmu, je bil vzor za cele generacije plesalcev. Po njem se - vsaj občasno - zgledujejo tudi plesalci, ki izhajajo iz klasične šole, kot npr. tudi italijanski baletnik Raffaele Paganini. Znani plesalec, ki se je sicer že izkazal v tako imenovanem lahkotnem baletnem slogu (nastopil je v več musicalih), je osrednji interpret plesne predstave Poklon Fredu Astaireu in Ginger Rogers, ki je bila konec prejšnjega tedna na sporednu v gledališču Orazio Bobbio.

Produkcija Eurobaletta je obsegala dva ločena plesa, prvi z naslovom In the navy je nekakšen hudomušen prikaz prezivljavanja prostih ur ameriških mornarjev po vzorcu priljubljenih glasbenih filmov, drugi del pa je bil poklon znanimu plesnemu paru, ki je nastopil v številnih lahkotnih in elegantnih filmskih komedijah.

Na osnovi svetovno znanih skladb predvsem Georgea Gershwinja in Glenna Millerja sta Alfonso Paganini in Luigi Martelletta pripravila prijetno koreografijo, ki jo je Paganini s skupino mladih plesalcev primerno lahkotno in iskrivo podal. Izvenabonomska ponudba gledališča Contrada je pozivila kulturno dogajanje v prazničnem obdobju.

»Mornar« Paganini s sopelsalko

Trst film festival

Od 17. do 24. januarja bosta kinodvorani Ariston in Excelsior gostili 19. izvedbo tržaškega filmskega festivala, ki se bo letos začel z dvema večjima dogodkoma. Otvoritveni večer bo zaznamovalo premiero predvajanja dokumentarca Il mare in una stanza Francesca Conversana in Neneja Grignaffinija. Dvajsetminutni film priča Trst z besedami priljubljenega pisatelja Maura Covacicha, ki je svoje rojstno mesto učinkovito opisal v knjigi Trieste sottosopra. Drugi dogodek prvega večera bo italijanska premiera filma Stregel sem angleškemu kralju, ki ga je češki mojster Menzel (zmagovalec oscarja za najboljši tuji film leta 1966 s svojim Strogo nadzorovani vlasti) povzel po romanu Bohumila Hrabala. Festival bo kot ponavadi nudil vpogled v filmsko produkcijo srednjevzhodne Evrope. Ob tekmovalnih kategorijah gre omeniti poglobitev lika in dela madžarskega režisera Istvana Gaala, pa tudi sekcijsko na tržaških mojstrib: obravnavali bodo kritika Tullia Kezicha in filme, povzete po knjigah Itala Sveva - prisotna bo Claudia Cardinale, ki je igrala v filmu La coscienza di Zen. Akreditacije so že na voljo: študenti do 26. leta starosti bodo za ogled vseh filmov odšteli 20 evrov, vsi ostali pa 25 evrov. Nakup posebne akreditacije za 100 evrov zagotavlja še publikaciji o Kezichu in Gaalu ter prednost pri vstopu v dvorano. Prvi večer bo brezplačen.

ZAGREB - Predstavitev

Hrvaški prevod Magrisovega Alla cieca

Na sedežu zagrebške multi-medijske knjižnice bodo v torek, 8. januarja predstavili hrvaški prevod knjige Claudia Magrisa Alla cieca - Naslijepo. Ob avtorju bosta prisotna prevajalka Ljiljana Avirović, profesorica na tržaški Visoki šoli za tolmače in prevajalce, ki je pred tem prevedla več Magrisovih del ter literarni kritik Nikola Petković. Prisotne bosta pozdravila tudi Paola Ciccolella, direktorica italijanskega inštituta za kulturo v Zagrebu in Nenad Popović v imenu društva hrvaških pisateljev.

Claudio Magris, ki poučuje nemško književnost na tržaški univerzi, že več let piše eseje, raziskave, uvode in članke, predvsem za dnevnik Corriere della sera, v katerih analizira sodobno književnost, s posnovo pozornostjo do srednjeevropske in skandinavske produkcije. V Italiji in tujini je priznan kot eden glavnih

podpornikov književnosti »habsburškega mita«. Med njegovimi knjigami, ki so bile deležne velike pozornosti in prevodov v razne jezike, sta najbolj znani Donava (1986) in Mikrokozmos (1997), s katero je dobil najbolj prestižno italijansko nagrado Strega. Nazadnje so ga v minulem letu celo uvrščali v širši krog kandidatov za Nobelovo nagrado za književnost. Naslijepo je sedmi hrvaški prevod Magrisovih del.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

V pripravi uprizoritev drame Kdo se boji Virginie Woolf?

V pričakovanju petka, 11. januarja ko bo v mali dvorani premierno zaživelva komorna predstava Maraton v New Yorku, v Slovenskem stalnem gledališču s polno paro potekajo vaje ameriške drame Edwarda Albeeja Kdo se boji Virginie Woolf. Protagonisti slovenske postavitev v prevodu Zdravka Duše in v režiji hrvaške režiserke Nenni Delmestre so člani igralskega ansambla SSG Maja Blagovič, Nikla Petruška Panizon, Janko Petrovec in Vladimir Jurc.

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 3. januarja 2008

GENOVEFA

Sonce vzide ob 7.46 in zatone ob 16.33 - Dolžina dneva 8.43. Luna vzide ob 03.18 in zatone ob 12.30.

Jutri, PETEK, 4. januarja 2008

ANGELA

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 4,4 stopinje C, zračni tlak 1021 mb raste, veter vzhodnik severo-vzhodnik, burja, nebo jasno, vlaga 55-odstotna, morje razgiban, temperatura morja 9 stopinj C.

Lekarne

Od ponedeljka, 31. decembra, do sobote, 5. januarja 2007
Urnik lekar: od 8.30 do 13.00

In od 16.00 do 19.30.
Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Giulia 1 (040 635368), Oširek S. Vardabasso (bivša Ul. Zorutti 19 - 040 766643), Žavlj - Ul. Flavia 39/C(040 232253).

Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Loterija

2. januarja 2008

Bari	40	33	22	1	49
Cagliari	12	14	36	39	3
Firenze	69	85	79	70	40
Genova	33	60	65	57	24
Milan	16	26	17	72	61
Neapelj	90	13	60	62	73
Palermo	84	60	32	26	54
Rim	38	87	6	37	18
Turin	61	11	6	30	90
Benetke	60	33	51	41	73
Nazionale	14	83	59	21	65

Super Enalotto

št. 1

16	38	40	69	84	90	jolly 60
Nagradsni sklad						3.239.305,27 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						25.065.208,76 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						0,00 €
11 dobitnikov s 5 točkami						58.896,46 €
1.372 dobitnikov s 4 točkami						472,20 €
54.598 dobitnikov s 3 točkami						11,86 €

Superstar

14

Brez dobitnika s 6 točkami	- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
Brez dobitnika s 5 točkami	- €
2 dobitnika s 4 točkami	47.220,00 €
208 dobitnikov s 3 točkami	1.186,00 €
2.975 dobitnikov z 2 točkami	100,00 €
19.057 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
42.049 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

pančič (reber De Marchi, 8) v ponedeljek, 14. januarja ob 14.30. Na se stankih bo možno vpisati otroke v posamezne vrte oz. šole.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO NA OPĆINAH

vabi starše, ki nameravajo vpisati otroke v prve razrede osnovnih

šol na »dneve odprtih vrata«, ki bodo potekala na posameznih šolah po sledenih urniku: OŠ Trubar/Kajuh-Bazovica 15. januarja 2008, ob 16.30; COŠ

Tomažič-Trebče 9. januarja 2008, ob 15.

uri; OŠ Gradnik-Repen 14. januarja 2008, ob 15.30; OŠ Sirk-Križ 14. januarja 2008, ob 15. uri; OŠ Černigoj-Prosek 15.

januarja 2008, ob 8.30; OŠ Bevk-Opcine 15. januarja 2008, ob 15. uri.

OŠ FRANA MILČINSKEGA

vladivo vabi na informativni sestanek ob vpisu v

1. razred za šolsko leto 2008/09. Srečanje

bo v lonjerskem vrtcu v torek, 15. ja-

nuarja 2008 ob 16. uri.

NIŽJA SREDNJA ŠOLA

Sv. Cirila in Metoda (sedež pri Sv. Ivanu - glasbena smer)

in oddelek na Katinari - navadna smer)

prireja dve informativni srečanji o de-

lovanju obeh smeri in ki bosta: v sredo,

16. januarja 2008 ob 17. uri na sedežu

pri sv. Ivanu, Ul. Caravaggio 4 v Trstu

in v četrtek, 17. januarja 2008 ob 17. uri

na sedežu na Katinari, Reška cesta (Str.

di Fiume) 511.

Obvestila

KMEČKA ZVEZA

obvešča, da so po-

družnice zaprte do 6. januarja 2008.

OBČINSKA KNJIŽNICA

v Nabrežini ob-

vešča cenjene bralce, da bo zaprta za

praznike do 6. januarja 2008.

PILATES-SKD IGO GRUDEN

obvešča, da se v

v torek, 8. januarja nadaljuje redni

tečaj vadbe s sledenim urnikom. Ob tor-

kilih : 18-19, 19-20, 20-21, ob petkih

18.30-19.30, 19.30-20.30 ter ob sobotah

9-10. Uvajalni tečaj za začetnike bo ste-

kel v petek, 11. januarja, od 18. ure dal-

je. Za vpis in pojasnila 040-200620 ali

349-648320 (Mileva).

SLOVENSKI RAZISKOVALNI INŠTITUT

obvešča, da bodo uradi zaprte do 4. ja-

nuarja 2008.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH

DRUŠTEV

obvešča cenjene člane, da

bodo uradi od 21. decembra 2007 od

10.30 dalje do 4. januarja 2008 zaprte.

Ponovno vam bomo na razpolago od

ponedeljka, 7. januarja 2008 dalje. Želi-

mo vam prijetne zimske praznike.

DRUŠTVО SLOVENCEV

miljske občine

v sodelovanju z Zvezo slovenskih kul-

tturnih društev, Občino Milje in dežel-

nim združenjem pevskih zborov USCI

vabi na koncert Nativitas »S pesmijo

vam želimo...« v nedeljo, 6. januarja

ob 15. uri v stolnici v Miljah. Nastopili bo-

sta Moška vokalna skupina Lipa iz Ba-

zovice in skupina keltskih harf Giro-

tonto d'Arpe iz Trsta.

Prireditve

ŽUPNIJA SV. MARTINA

(Prosek) v so-

delovanju z društvom Ivan Nabergoj va-

bita na celovečerni koncert MePZ Ja-

cobus Gallus iz Trsta pod vodstvom

Matjaža Ščeka. Koncert bo v nedeljo, 6.

januarja 2008, ob 17. uri. Toplo vabljen-

je!

RAZSTAVA CLAUDIE RAZA

bo na ogled v Bambičevi galeriji do 5. januarja

2008, od ponedeljka do petka, z na-

slednjimi urniki: 10.00 - 12.00 ter 17.00

- 19.00.

V NABREŽINSKI ŽUPNIJSKI DVORANI

bo do 6. januarja 2008 na ogled tradi-

cialna razstava jaslic. Sodeluje gospa

Vida Pacorini. Urnik: četrtek in sobota

od 16. do 19. ure, nedelja in prazniki od

10. do 12. in od 16. do 19. ure. Možen je tudi ogled jaslic v cerkvi sv. Roka.

SLOVENSKE ZALOŽBE V ITALIJI - Martina Kafol za ZTT

Po »pesniškem« letu alternativni turistični vodiči

Sicer pa sta v letu 2007 največji uspeh doživeli knjigi Alenke Rebula in Boruta Spacala

Martina Kafol je urednica in odgovorna za stike z javnostjo pri Založništvu tržaškega tiska. V sklopu naših pogovorov o dejavnosti slovenskih založb v Italiji smo jo povabili, da nam spregovori o knjižni dejavnosti ZTT.

Katera je ciljna publiko Založništva tržaškega tiska?

V prvi vrsti so to Slovenci v Italiji, širše gledano pa vsi slovenski bralci. ZTT želi namreč svojo dejavnost razširiti, še posebno v tem zgodovinskem trenutku, ko meja tudi dokončno izginja. Naši naslovi so zelo raznoliki, najbrž prav zaradi tega zadovolijo širši krog bralcev. Poezija se tiska za neko bralsko nišo, kuhrske knjige, priročniki in domoznanske tematike pa so namenjene širšemu krogu bralcev. Skušamo biti seveda zelo pozorni na kakovost besedila, s posebnim poudarkom na jekizu.

Koliko naslovov je Založništvo tržaškega tiska izdalo v letu 2007?

Lani je pri naši založbi izšlo osem naslovov, kar je nekaj več kot v letu prej. Izdali smo veliko poezije. Izšle so namreč kar štiri pesniške zbirke, in sicer Zibelka neba in dна Marija Čuka, Mermoljeva To ni zame, Pa nič nie še umarlo Marine Cernetig in dvojezična italijansko-slovenska zbirka Luciana Morandinija.

Kaj bi lahko rekli o odzivu publice oz. bralcev?

Odziv bralcev je nasplošno zelo dober. Prepričana sem namreč, da ljudje radi berejo, in to še posebno, če jim ponudimo raznoliko branje. Največji uspeh sta lani doživeli publikaciji Alenke Rebule Bla-

gor ženskam in Spacalov Nočni cvet. Odziv je dober tudi zaradi tega, ker veliko vlagamo v promocijo in predstavitev knjig.

Razširjeno je mnenje, da v današnjem času primanjkuje prave kritike. Se z oceno strinjate?

Kritika bi nam seveda zelo koristila, saj bi predstavljala nekakšen »feedback« našega dela. Ker prave kritike ni, bom zato raje spregovorila o recenzijah. Letos so mediji največ pisali o knjigi Alenke Rebule.

Kako torej ocenjujete vidljivost založbe v medijih?

Z vidljivostjo v medijih smo zadovoljni, ampak ta ne pride sama od sebe. Za tem je namreč veliko dela in napora.

Kaj pripravljate za leto, ki se kmaj začelo?

Naslednja knjiga, ki jo bomo izdali v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev, je delo izpod peresa pevovodje in glasbenika Adija Daneva. Ta je napisal svojo avtobiografijo, h kateri je dodal razmišlanje o zborovskem petju na Slovenskem in po svetu. Letos bo poezije občutno manj kot lani, izdali bomo eno samo pesniško zbirko. Načeli bomo novo knjižno zbirko »alternativnih« turističnih vodičev. V sodelovanju s SAZUjem bomo izdali vodič o vilah iz 18. in 19. stoletja v Vipavski dolini in na Goriškem. Nadaljevali bomo delo na jezikovnem področju. Lani smo v tem duhu izdali nogometni priročnik. Poskušali bomo tudi promovirati uspešnico Alenke Rebule med italijanskimi in nemškimi bralci.

Primož Sturman

Martina Kafol

KROMA

Led Zeppelin poleti v ZDA?

Britanska hard rock skupina Led Zeppelin naj bi po decembrovem »reunion« koncertu poleti nastopila na glasbenem festivalu v ZDA. Stari rockerji naj bi bili glavne zvezde festivala Bonnaroo v ameriškem mestu Tennessee. Po festivalu, ki bo trajal od 12. do 15. junija, pa bi lahko glasbeniki z Robertom Plantom na čelu odšli celo na turnejo. Govori se tudi, da načrtujejo koncert v New Yorku. Kmalu po napovedi koncerta v začetku decembra v Londonu, za katerega se je za 20.000 vstopnic prek interneta potegovalo okoli 20 milijonov oboževalcev, so izbruhnilne govorice o svetovni turneji. Skupina se je razšla leta 1980 po smrti bobnarja Johna Bonhamma. Koncert v Londonu, prvi večji po več kot desetletju, so glasbeniki posvetili leta 2006 umrlemu glasbenemu producentu Ahmeu Ertegunu, ki je odločilno prispeval k njihovemu uspehu. Uradno naj bi ostalo pri tem edinem »comeback« nastopu. (STA)

EnKnapGroup v Zagrebu

Slovenska plesna skupina EnKnap Group (EKG) bo s predstavo »Celebration« (Praznovanje) 7. januarja gostovala v sklopu ciklusa Evropsko gledališče v Zagrebškem gledališču mladih (ZKM). Avtorji se v predstavi pojgravajo s trojstvom - intimnostjo (družina), javnostjo (država) in svetostjo (religija). Kakor se religija vmešava v intimno in kakor država uničuje družino, na isti način se osrednja trizložna struktura menja in se spreminja nazaj v samo sebe, odražajoč spremembe iz scene v sceno. (STA)

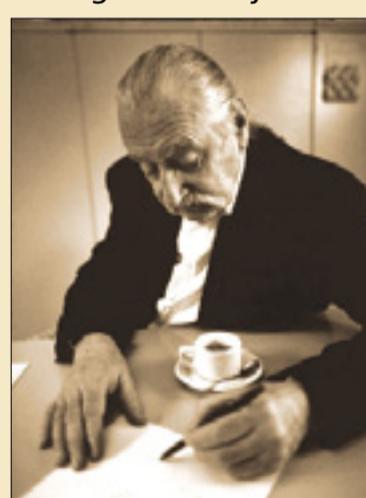
IN MEMORIAM - Včeraj so velikega ustvarjalca pokopali v Milanu

Sottsass in njegovo samospaševanje

Razstava v tržaški bivši ribarnici nudi izčrpen pregled večstranskega delovanja Ettoreja Sottassa - Pri pripravi je osebno sodeloval

O smrti je razmišljaj, a se je ni bal, zamišljaj si jo je kot svetlobo in tudi vsa njegova bogata ustvarjalna pot je bila prežeta z napredno antropocentrično vizijo načrtovanja kot metafore življenja samega. Mednarodno priznani arhitekt Ettore Sottsass, eden vidnejših italijanskih industrijskih oblikovalcev, je zadnji dan kmaj preminulega leta kljub svojim častitljivim devetdesetim dejansko nepričakovano izdihnil na svojem domu v Milanu, kjer so ga včeraj pokopali. Srce mu je popustilo, posledice sezonske gripe so mu bile usodne.

Veselil se je obsežne razstave, ki mu jo je Trst posvetil ob visokem jubileju, čeprav se odprtja ni udeležil, je po prvih zadružkih aktivno sodeloval pri izboru del in si zaželet, da bi obiskovalcem preko svojih stvaritev vzbujal emocije in se jih globlje dotaknil. Kuratorji Marco Minuz, Alessio Bozzer in Beatrice Mascellani so v Salonu čudes bivše tržaške ribarnice op-

timalno ustvarjalo intimno vzdušje, prikazali njegovo bogato osebnost ter si zamisli sedem tematskih sklopov, ki jih tudi odlična postavitev že na prvi pogled jasno opredeljuje z živahno obarvanimi zaboji z značilno paleto pestrih barv, ki so ga posebej označevale. Posebej so se potrudili in prišli na sled delom, za katera še sam avtor ni sploh vedel, kje so in drugim, ki so izjemoma na ogled ter prihajajo tako iz javnih kot iz zasebnih zbirk. Eksponentov je preko stopetdeset.

Osrednji prostor na razstavi zaseda industrijsko oblikovanje, zaboji delujejo kot samostojni otoki, skrivnostni templji, v katerih lahko odkrivamo arhitektonski projekte, fotografije, umetniški nakit ali ornamehte, risbe, keramike in stekla. Rdeča nit razstave, ki nima vnaprej časovno ali prostorsko začrtane poti, so neposredna pričevanja. V vsakem prostoru lahko beremo na stenah zapis in slišimo Ettoreja Sottassa, ki spremlja gledal-

avantgardo in doživel tudi vpliv pop arte. Njegove fotografije iz tega obdobja nam ponujajo presek beat generationa.

Eklektik, človek kulturne širine, poledrična osebnost, bil je rojen še pod avstroogrško monarhijo v Innsbrucku avstrijski materi in italijanskemu arhitektu. Ettore Sottsass se je izoblikoval na univerzi v Turinu in nato svoje znanje nadgradil na secesijskem Dunaju z Ottom Wagnerjem. Po vojni je sprva delal kot arhitekt, njegov je npr. načrt za milanski aerodrom Malpensa. V Milanu je nato odprl oblikovalski studio in vzpostavil sodelovanje z družbo Olivetti, načrtoval tipkalne stroje, ki so zaznamovali zgodovino sodobnega oblikovanja, kot je slavni pisalni stroj Valentina, danes na ogled v newyorškem muzeju Moma, za katerega je prejel odličje zlatega kompasa. Med najbolj pomembnimi njegovimi načrti je gotovo projekt za računalnik Mainframe Elea 9003 iz leta 1959, za katerega je zma-

gal Zlati kompas. Leta 1981 je deloval v okviru novonastale skupine Memphis skupaj s Hansom Holleinom, Arato Isakzakjem, Andrejem Branzijem, Michelem de Lucchijem in drugimi slavnimi arhitekti.

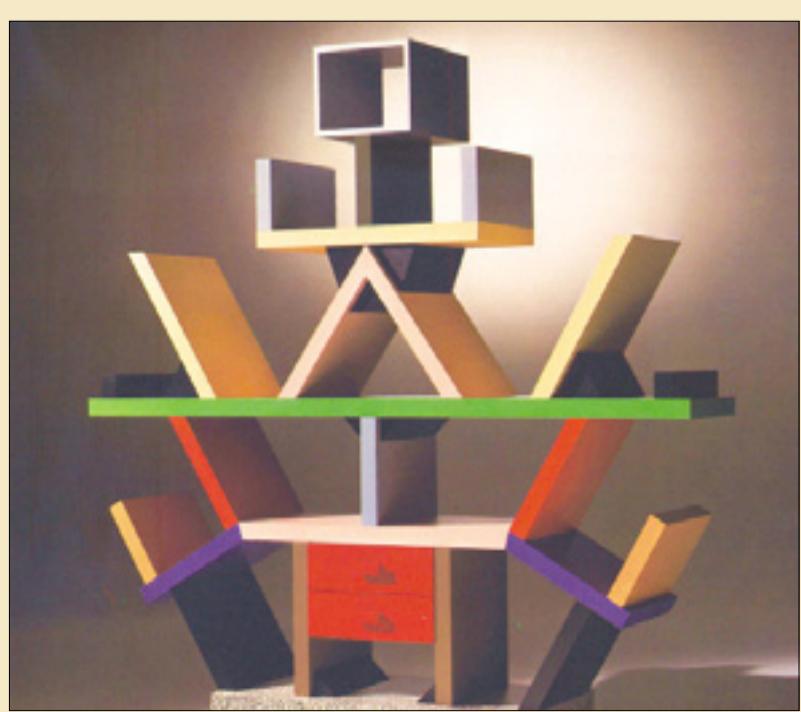
Edinstvene so njegove zamisli za notranjo opremo, drzne, neobičajne, gotovo nas spodbujajo, da nekoliko drugače gledamo na stvarnost in se tako oddajljujemo od utečenih klišejev. Njegove knjižne police, kot je pisani Carlton ali omare Superbox, so neke vrste totemi, ki presegajo zgolj uporabnost in namigajojo, da se za njihovo pojavnostjo skriva veliko več, še tako preprosto polico lahko doživimo kot oltar.

Razstava, ki jo je organiziralo združenje Terredarte, idealno sledi že začrtani poti z ono posvečeno leta 2006 designjeru Enzu Mariju v palaci Gopčević, v prizadevanju, da bi posebej vzpostavilo raziskovanje globljih smernic oblikovnosti ter tesne naveze z razvojem družbe v najglobljem filozofskem smislu. Naslov »Rad bi vedel zakaj« je povzet iz zapisu o indijskih templjih, kjer se Sottsass sprašuje »Ne da bi sploh vedel, kaj so, dajejo oblike kamnov občutek sakralnosti, večne sakralnosti. Rad bi vedel zakaj?«

Ena največjih zaslug Sottassa je v tem, da je znal vsa svoja izkustva spajati v enovito celoto: kipar, arhitekt, fotograf, oblikovalec, slikar, gotovo tankotčuten umetnik, čeprav ni rad slišal te definicije in se čutil prvenstveno arhitekt, se je vselej rad spominjal prav enega svojih prvih učiteljev, slikarja Lojzeta Spazapania.

Razstava v bivši tržaški ribarnici bo na ogled do 2. marca vsak dan od 10. do 19. ure, razen ob torkih. Ob razstavi je izsel italijansko angleški katalog v založbi Electa, ki v duhu razstave presega zgolj dokumentativno raven in ponuja res veliko iztočnic za razmislek tako stroki kot slehernemu človeku, ki se tako kot Sottsass sprašuje zakaj.

Jasna Merku

TOYOTA - Uspešna zamenjava za priljubljeno corollo

Auris z novim bencinskim motorjem in novo tehnologijo

Uravnoteženo vzmetenje in tiha vožnja - Pet zvezdic NCAP

Kaže, da so se pri Toyota navečali imena corolla, samo zato, ker so se za ta avto, ki je bil sicer zelo kvaliteten pa tudi zmogljiv, odločali v glavnem starejši ljudje, to pa je v današnjem svetu velik greh: pridobiti je treba predvsem mlade, ki so seveda bodočnost in perspektiva, ki pa za sedaj še nimajo finančnih zmogljivosti.

Zato so zamenjali corollo z aurisom, ki je evropski avto, zasnovan in izdelan za Evropo in v njej. O njegovi zunanjji obliki bo verjetno napisanega že precej, na prvi pogled pa daje auris precej športen občutek. V resnici je precej visok (zarađi česar je v notranjosti več prostora), a zaradi naprej potisnjenega vetrobranskega stekla, napihnjenih blatnikov in obilice krivulj in linij, ki se sekajo in lomijo pod različnimi koti, pa tudi dejstva, da so bočna stekla dokaj nizka (ozioroma je njihov spodnji rob precej visok), da je auris občutek, da je nižji, kot je v resnici.

Zanimivo oblikovanje se nadaljuje tudi v notranjosti, saj se je sredinska konzola spremenila v »most«, ki povezuje armaturno ploščo s predalom med sedežema, nanj pa so nameščene komande gretja in zračenja, prestavna ročica (petstopenski ročni menjalnik) (ki je tako precej bliže volanu in s tem vozkovemu doseg) ter ročica ročne zavore. Merilniki se seveda lahko pohvalijo s tehnologijo optitron.

Prtljažnik Aurisa ostaja v povprečju razreda (350 litrov), saj so se pri Toyota odločili, da je pomembnejša prostornost zadnjih sedežev, ki so zaradi ravnega dna zadaj tudi prijaznejši do potnika, ki sedi na sredini. Na žalost zadnja klop ni pomična.

Samo vožnjo z aurisom zaznamuje dobro uravnoteženo vzmetenje, ki je naravnano predvsem na udobje vožnje, saj učinkovito prestreza večino cestnih neravnin. Kljub temu pa tudi nagibanje razmeroma visoko grajene karoserije med hitreje odpeljanimi ovinki ni pretirano.

Toyota izpostavlja še en adut: nizko raven hrupa v kabini. Tako močno so jo izolirali, da se piša vatra, udarcev s ceste in drugih hrupnih virov ne sliši, k temu zraven spada tudi nizek aerodinamični koeficient 0,29. Voznik torej v kabino sliši že skoraj samo motor, ki pa za avtomobiliste tako ali tako velja za prijeten hrup. Sploh, če gre za nekaj bencinskega, kakršen je novi 1,6 VVT-i s 124 KM. Ta motor je povsem nov, zmore 124 KM, pri Toyota pa ga označujejo z imenom Dual VVT-i. V nasprotju z dosedanjimi sistemmi VVT-i zmore novi sistem krmilni čase odpiranja tako sesalnih kot izpušnih ventilov, saj imata obe odmični gredi vgrajen elektrohidraulični sistem, ki to omogoča. Vrnilna tega motorja je delovanje v nižjih vrtljajih, saj že zelo hitro doseže najvišje vrednosti navora. Seveda je to v skladu s Toyotino oklevavarstveno zavestjo, saj tudi pri tem bencincu močno poudarja nizke emisije (160 g CO₂ / km).

Pet zvezdic na Euro NCAP testu, se razume. Toyota pač skuša zgraditi imidž izdelovalca varnih avtomobilov ... A bolj kot pet zvezdic za varnost odraslih potnikov takrat Toyota poudarja visoko oceno za varnost otrok (4 zvezdice) in varnost pešcev (3 zvezdice). S tem dvema rezultatoma se Toyota bolj odmika od tekmecev, ki so po večini že varni za pet zvezdic. Kakorkoli že: ostaja dejstvo, da so bolje opremljeni aurisi tudi bolj varni.

Auris 1.6 VVT-i s petimi vrati vas bo stal približno 18 tisoč evrov.

ENERGETIKA - Prenova zadeva vseh 2000 obratov

Erg prenavlja svoje črpalki

Gre za poseg tako pri zunanjosti, kot pri vsebini črpalk

Italijanska petrolejska družba Erg, ki ima svoj glavni sedež v Genovi je sklenila postopno posodobiti vseh svojih preko dva tisoč črpalk v Italiji. Postopek se je že začel, vendar bo trajalo še nekaj časa, da bodo vse črpalke nudile enotno podobo. Namen družbe Erg je privabiti čim več kupcev k svoji distribucijski mreži. V ta namen bodo investirali približno 40 milijonov evrov. Ugotovili so namreč, da podoba njihovih črpalk ni dovolj vabljiva, češ da je zastarela, pa tudi sedanje barve baje niso privlačne. Ko so na tiskovni konferenci predstavili svojo novo pobudo, jim je nekdo od prisotnih novinarjev sugeriral mnogo manj dragi pobudo: bilo bi namreč dovolj, da znižajo cene petrolejskih proizvodov za nekaj centov in kupci bi prav gotovo prihajali v večjem številu k njihovim črpalkam. Po začetni zadregi, je bil odgovor s stališča družbe logičen. V načrtu je, istočasno s spremembo zunanjega videza črpalk, tudi tehnološka sprememba naprav, kar bomo seveda plačali potrošniki. Zanimivo bo videti, če bo Erg v prihodnjih letih okreplil svoj sedanji 7-odstotni delež italijanskega tržišča.

Stran pripravil IVAN FISCHER

ZIMA

Obrabljene gume niso varne

Snega letos res še ni bilo, vendar pa vremenoslovci, če jim gre verjeti, napovedujejo sneg za prihodnje dni. O zimskih gumah smo že večkrat pisali in brez njih res ni varno zapeljati na sneg. Ponekod so zimske gume celo zakonsko predpisane, drugod pa so odlična alternativa verigam. Varne so predvsem nove zimske gume, kaj pa stare? Koliko mora biti globok profil pnevmatike, da še zagotovi dovolj oprijema?

Predpisi pravijo, da za zimske pnevmatike veljajo pnevmatike z oznako M+S, ki imajo globino profila najmanj 3 milimetre. Tako je pri nas in v Sloveniji. V sosednji Avstriji, kjer imajo veliko izkušenj z zimskimi voznimi razmerami, je najnižja dovoljena globina profila za zimske pnevmatike 4 milimetre - torej milimeter več kot pri nas. Milimeter se ne zdi veliko, izvedenci pa trdijo, na podlagi testov, da že štiri milimetre globok profil komaj še zagotovi varne vozne lastnosti - za milimeter plitkejši profil bi se odrezal še slabše.

Primerjalni testi, ki so jih oprvili na novih in obrabljenih pnevmatikah, so zelo zanimivi. Pri novih zimskih pnevmatikah je profil globok skoraj 9 milimetrov, nekoliko obrabljena pnevmatika je imela globino profila 7,5 milimetrov, tretja pnevmatika pa je bila že dobra obrabljena - profila je bilo le še za 4 milimetre.

Na zasneženi vozni podlagi so bile razlike med pnevmatikami največje. Pri zaviranju na snegu s hitrostjo 30 km/h je najbolj obrabljena pnevmatika potrebovala 3,2 metra daljšo zavorno pot od povsem nove - glede na majhno začetno hitrost je to velika razlika. Še večja je bila pri speljevanju – povsem obrabljena zimska pnevmatika na snegu speljuje za več kot 50 odstotkov slabše kot nova, pri pnevmatiki s 7,5-milimetrskim profilom je speljevanje za 40 odstotkov slabše. Še zanimiva primerjava: nova letna pnevmatika na snegu speljuje za 75 odstotkov slabše kot nova zimska pnevmatika in ima za 7,5 metra daljšo zavorno pot (od hitrosti 30 km/h do zaustavitve). Presodite sami.

GORICA-DOBERDOB - Tudi z reklamnimi letaki po goriških ulicah vabijo v slovenske šole in vrtce

S ponedeljkom se začenja vpisovanje v šole vseh stopenj

Obrazci so na razpolago na tajništvih - Na slovenskih višjih srednjih šolah bodo priredili dan odprtih vrat

Januar je tradicionalno mesec vpisovanja v otroške vrtce in šole vseh stopenj. Letos se bo rok za vpis začel v ponedeljek, 7. januarja, zapadel pa bo 30. januarja. Da bi bilo težav ob izbiro čim manj, je konec prejšnjega leta stekla vrsta informativnih srečanj po šolah in ravnateljstvih, ki se bodo v tem mesecu nadaljevala. Na ulicah so tudi že razobeseni reklamni letaki, ki opozarjajo na vpisni rok, želijo pa prepričati čim več staršev, tudi tiste, ki niso slovenske narodnosti, da je vpis v slovenski vrtci oz. šolo prava izbira, saj nuditi otroku popolno in kakovostno izobraževalno ponudbo.

Z goriškega didaktičnega ravnateljstva osnovnih šol s slovenskim učnim jezikom sporočajo, da bo vpisovanje v otroške vrtce (za otroke, ki bodo dopol-

Letaki po goriških ulicah

nili tri leta do 31. januarja 2009) in v prvi razred osnovne šole (za otroke, ki bodo dopolnili šest let do 30. aprila 2009) potekalo na ravnateljstvu v ulici Brolo v Gorici od 7. do 30. januarja. Tudi na nižji srednji šoli Ivana Trinka v Gorici bo rok za vpisovanje otrok v prvi razred nižje srednje šole in v prvi razred višje srednje šole zapadel 30. januarja. Starši petošolcev, ki nameravajo vpisati svojega otroka v nižjo srednjo šolo Ivan Trink, bodo dobili vpisne pole na tajništvu didaktičnega ravnateljstva v ulici Brolo oz. na Večstopenjski šoli in Doberdobu. Vpisne pole za vpis v prvi razred izbrane višje srednje šole s slovenskim učnim jezikom pa bodo starši dobili na srednji šoli Ivan Trink od 7. januarja dalje. Na Večstopenjski šoli in Doberdobu bo vpisovanje v otroške vrt-

ce (za otroke, ki bodo dopolnili tri leta do 31. januarja 2009) in v prvi razred osnovne šole (za otroke, ki bodo dopolnili šest let do 30. aprila 2009) potekalo v prostorih doberdobske osnovne šole Prežihov Voranc; za informacije je na voljo telefonska številka 0481-78009.

Dijklj tretjih razredov nižjih srednjih šol iz Doberdoba in Gorice so že imeli možnost spoznati, kaj jih čaka prihodnje leto. Za tiste, ki so še neodločeni, pa slovenske višje srednje šole iz Gorice prirejajo dan odprtih vrat v četrtek, 10. januarja, v slovenskem šolskem centru v ulici Puccini. Tretješolcem in njihovim staršem bodo nudili informacije o smereh in študiju ter jih bodo pospremili pri ogledu šole. Vpis v višje srednje šole bodo morali tretješolci potrditi junija.

GORIŠKA - O pisanju krajevnih in ledinskih imen

Nad logom, ime popačil vojak

Komarje in ne Komarji - Kraj Pr Grabci ali Pr Grabcu nosi ime premožne družine, lastnice mlina na Vipavi - Športnike so nagradili na (!) Dobrovem

Dvojezični napis ob vstopu v Gabrie (levo) in smerokaz v Jamljah, ki vodi v Komarje (desno); ob tamkajšnjih hišah ni več table z dvojezičnim imenom zaselka, ki bi bila primernejša za ilustracijo članka

FOTO PDK, BUMBACA

Pri zapisovanju in rabi imen mest in večjih vasi v glavnem ni težav. Ko se, recimo, namenjamamo v Gorico, pravimo, da gremo v Gorico in ne na Gorico, spredov pustnih voz prirejajo na Opčinah in tudi v Sovodnjah, kurentovanje na Ptaju itd. Vsako ime je, kar zadeva predložno zvezdo, primer zase in moramo biti na to posebej pozorni.

Več netočnosti oz. napačne rabe je na področju ledinskih imen in imen manjših zaselkov. Ker se pojavljajo v časopisih in tudi v zbornikih - kar je težje razumeti in opravičiti -, obstaja nevarnost, da se bodo napačne oblike rabe ledinskih imen uveljavile in ponavljale tudi v prihodnje. Želim zato na nekaj takih in predvsem aktualnih primerov posebej opozoriti.

Zaselek Ušje je v sovodenjski občini, na meji z občino Zagraj. Danes v kraju ne živi nihče. Tam so v prejšnjih stoletjih v glavnem živelji koloni slovenske narodnosti, podložniki rubijskih gospodov. Ime zaselka se uporablja v množinski obliku, kar točno vedo tudi prebivalci bližnjih vasi. Tako rabo moramo seveda upoštevati tudi pri sklanjatvi. Ledinska imena, ki sem jih zapisal pred kakimi dvajsetimi leti, ko sem se pogovarjal z zadnjimi krajanji, so v glavnem slovenska. Precej zmede (zaradi nepoznavanja) je tudi glede imena zaselka Boškini / Boschini in pogosto prihaja do zamenjave. Ime Boškini (priimek Boškini) velja za hiše - tudi te so danes prazne - na ozemlju občine Zagraj. V Sovodnjah je znano hišno ime P'r Ušarju. Podoben pri-

mer napačne rabe zadeva zaselek Komarje v občini Doberdob. Žal se vse bolj uveljavlja obliko Komarji. Pri Komarjih, čeprav je tudi občinska uprava že pred leti osvojila domačo obliko Komarje (it. Comarie). Franciscejski katalog iz začetka 19. stoletja za Jamlje navaja med lastniki zemljišč in hiš v kraju tudi družino Komar (Comar). Primer je v kasnejših desetletjih zabeležen tudi v krstnih knjigah župnije. Precej nepreprečljiva pa je razloga, da naj bi bilo ime izpeljano iz Komenda, t.j. posestvo viteškega oz. verskega reda.

Tretji primer se nanaša na napačno in povsem nesprejemljivo rabo imena Nad logem pri Gabrijah. Nesprejemljivo, ker je povzeto po italijanski vojaški specialki izpred prve svetovne vojne. Cvetko so zagresili vojaški kartografi, ki glede pisanja tujih - slovenskih in nemških - imen res niso imeli srečne roke in potrebnega znanja. Na tablah, ki so jih pred meseci namestili na nekdanjih bojiščih na Krasu in ki so narisane prav na osnovi omenjenega vojaškega zemljiveda, je še nekaj podobnih cvetkov. Kakšen smisel ima, da uvajamo in s tem utrjujemo rabo, čeprav morada nenamerno popačenega imena? Log (gen. loga) pomeni »gaj, nizek gozd«. Kaj ime pomeni, je torej povsem jasno. Sklicevanje na narečno rabo nima podlage, kajti v tem primeru bi bilo treba dosledno pisati »Nad lug'n«.

Ob najavljanju prireditve ob vstopu Slovenije v schensko območje smo v časopisih brali, da se bo marsikaj

(in se dejansko tudi je) odvijalo na meji »Pr grapci«. Pravilno bi bilo treba zapisati »Pr Grabci / Pr Grabcu«. Krajevno ime namreč nima prav nobene zveze z »grapo« ali »malu grapo, grapico«, čeprav je nekdanja »trgovska in poštna cesta med Gorico in Trstom« tu dejansko stisnjena med kraškim robom in strugo Vipave. Grabec je ime premožne družine, lastnice mlina na Vipavi, ki se omenja že v 16. stoletju. Občasno je zaznati nekaj negotovosti tudi glede rabe imena bližnje vasi Gabrje. Na Slovenskem je veliko krajev s tem imenom, ki se uporablja tako v edinški kot v množinski obliki, odvisno pač od primera do primera. Za Gabrje v sovodenjski občini je v rabi množinska obliko. Prebivalci so Gabrci. Novejši po nastanku sta imeni Dolnje Gabrje za del vasi, kjer sta cerkev in poslopje šole in kjer je bilo nekdaj tudi središče vasi, in Gornje Gabrje za naselje, ki se je razvilo ob nekdanji trgovski in poštni cesti Gorica-Trst.

Tudi Brici se že desetletja trudijo, da bi novinarje ne samo osrednjih slovenskih medijev, ampak tudi ustvarjalce pisane in govorne besede na Primorskem prepričali, da se pravilno piše na Dobrovem in ne v Dobrovem. Pa smo v oglasu o nagrajevanju najboljših primorskih športnikov, v začetku decembra, vseeno prebrali, da bo slovenost »v Dobrovem«. Davek globalizaciji ali samo otopen posluh za domač jezik?

SOVODNJE

Vozel jezika

Na področju skrbstva

V zadnjih letih je za majhne občine postalo sklepanje konvencij obvezna pot, saj so se pristojnosti krajevnih uprav močno povečale in specializirale. Navezovanje sodelovanja med občinami za racionalizacijo stroškov in boljše storitve pa postavlja tudi problem rabe slovenskega jezika, na katerega je v sovodenjskem občinskem svetu pred časom opozorila opozicijska skupina Združeni. »Gre za problem, o katerem je treba resno razmisli in poiskati ustrezeno struktorno rešitev, saj je pri delovanju nekaterih socialnih služb, kot je na primer pomoč na domu, pomembno tudi poznavanje materinega jezika oskrbovane osebe,« pojasnjuje Julijan Čavdek iz opozicijske skupine Združeni.

Na novembrskem zasedanju občinskega sveta so sovodenjski svetniki soglasno odobrili ustanovitev konvencije za upravljanje socialne službe v občinah okraja št. 1 Zgornje Posočje. Pri tem pa je sovodenjska občinska uprava osvojila predlog skupine Združeni in sprejela obvezo, da bo po podpisu konvencije z drugimi občinami z desnega brega Soče, ki sicer o rabi jezika nič ne govoriti, skušala sprožiti struktorno reševanje jezikovnega problema, tako da bo uporaba slovenščine zajamčena tudi na tem področju. »Skupina Združeni pričakuje, da se bo sovodenjska uprava primerno aktivirala in doseglj, v sodelovanju tudi z drugimi slovenskimi župani, takšno jamstvo, kar bo pomembna pridobitev za slovensko narodno skupnost na Goriškem,« pravi Čavdek in pojasnjuje: »Večkrat se namreč dogaja, da uslužbenici, ki prihajajo iz furlanskih ali bezjaških občin, ne poznajo slovenščine. Občani slovenskih občin nima tako možnosti sporazumevanja v lastnem jeziku, kar je predvsem za starejše osebe lahko resen problem. Ni namreč prijetno stopiti do davčnega izvedenca, ki ne pozna slovenskega jezika, še toliko manj pa, ko gre za odnose s socialnimi službami na teritoriju. Ravno na področju skrbstva se je glede tega na Goriškem najbolj zatikal, saj doslej podpisane konvencije ne predvidevajo npr. zaposlitve slovenskih psihologov, niti ne izvajanje slovenskih psihopedagoških služb kot tudi ne zaposlovanja ljudi z znanjem slovenščine.«

Vlado Klemše

TEMNICA - Občina Miren in Tržički kulturni konzorcij za skupno promocijo Krasa

Uredili tematske poti in odprli turistično informacijski center

S pomočjo sončnih celic elektrificirali Krompirjevo in Klobasjo jamo - V tisku vodnik v štirih jezikih

V občini Miren-Kostanjevica zaključujejo projekt Zgodovinske poti med Krasom in Sočo, katerega osnovni namen je spodbujanje turizma ter nadgradnja in nadaljnji razvoj turistične infrastrukture na območju. Za projekt, ki ga je občina Miren-Kostanjevica prijavila skupaj s Tržičkim kulturnim konzorcijem iz Italije, so iz programa Interreg skupaj prejeli okrog 600.000 evrov, pri čemer je prišlo 75 odstotkov sredstev iz Bruslja, 25 odstotkov pa sta morala zagotoviti prijavitelja. S tem denarjem so uredili 21 kilometrov tematskih in povezovalnih zgodovinskih poti, odprli so turistično informacijski center in e-točko v Temnici, s pomočjo sončnih celic so elektrificirali dve za obiskovalce zanimivimi jami (Krompirjeva in Klobasja jama) in še marsikaj. Na dvanajstih novih pohodniških poteh na italijanski in sedmih na slovenski strani meje zaključujejo s primernim označevanjem, prav tako pa so že v tisku obsežen vodnik po zgodovinskih poteh v štirih jezikih - slovenskem, italijanskem, nemškem in angleškem - z naslovom Štorija med Krasom in Sočo (»Storia tra Carso e Isonzo«), zgibanki in natančen zemljevid vseh poti in zanimivosti v njihovi bližini. Na mirenski občini pričakujejo, da bodo publikacije natisnjene še za mesec, brezplačno pa jih bo mogoče dobiti v turistično informacijskih točkah. Projekt bo predstavljen tudi na spletni strani, ki je v izdelavi.

Specifičen cilj projekta Zgodovinske poti med Krasom in Sočo je spodbujati gospodarski razvoj občin, vključenih v projekt, predvsem na področju turizma, zgodovine, kulture in narave. Najpomembnejši rezultat projekta je ureditev mreže »čezmejnih« tematskih poti in s tem oživitev nekaterih manjših krajev, ki so se do zdaj le postransko vključevali v turistično dogajanje na tem območju, pa čeprav lahko ponudijo številne zgodovinsko-arheološke ter krajinske zanimivosti. Drugi pomembnejši rezultat pa je obnova stare šole v Temnici, kjer je začel 23. decembra v povsem prenovljenem objektu delovati turistično informacijski center, ki bo pomembno prispeval k turističnemu razvoju na območju severnega dela Krasa.

Tajnik občine Miren-Kostanjevica Aleš Vodičar je o projektu povedal, da je to nadgradnja projekta Poti miru po Krasu, ki so ga izvedli v letih 2003 in 2004 in v okviru katerega so že označili nekaj poti ter podobnega projekta, ki je potekal na italijanski strani meje. Na nov projekt so se skupaj prijavili v letu 2005, uradno pa se je zaključil 31. decembra. O sodelovanju s Tržičkim kulturnim konzorcijem je Vodičar povedal, da je to zelo dobro že vrsto let, ta projekt pa

je bil po njegovem mnenju prvi res skupen projekt, pri katerem so bile tudi vse odločitve sprejeti skupno in brez zapletov. »Tu je bil zagotovo narejen pomemben korak naprej, ki nam bo pomagal tudi v prihodnje pri sodelovanju in krepliti vzpostavljenih stikov,« je dodal. O samem turistično-informacijskem centru v Temnici, kjer so popolnoma prenovili nekdano staro šolo, je povedal, da je bila investicija težka okrog 230 tisoč evrov in je ni v celoti financirala Evropska unija, ampak je nekaj denarja primaknila tudi mirenska občina. V prenovljenem objektu so uredili pritličje, kjer delujeta info in e-točka, na voljo pa je tudi večnamenska dvorana, v kateri so že pred otvoritvijo potekala izobraževanja in delavnice. Za potrebe tamkajšnjega jamarskega društva so uredili tudi kletne prostore, kjer načrtujejo še ureditev manjšega jamarskega muzeja.

V obnovljenem objektu je treba zaključiti še prvo nadstropje in mansardo. Na občini Miren-Kostanjevica bodo objavili razpis za ureditev štirih sob in skupnih ležišč v mansardi. Iščejo torej investitorja, ki bi vložil še dobrih 150 tisoč evrov. V zvezi z na-

črtovanim prenočitvenim delom je Vodičar povedal še, da načrtujejo nizkocenovno, mladinskem hotelom podobno ponudbo, ker so tudi prostori zelo majhni.

Trenutno je Turistično informacijski center odprt ob sobotah in nedeljah od 13. do 16. ure. Zanj skrbijo predstavniki mladinskega hotela Pliskovica, ki imajo s tovrstnim delom dovolj izkušenj. Ko bodo v občini Miren-Kostanjevica ustanovili Lokalno turistično organizacijo, pa bodo za vodenje centra nekoga zaposlili. Vodičar je napovedal tudi, da bodo v februarju pripravili otvoritveni pohod po označenih potih, med katerimi je veliko takih, ki so obstajale že pred drugo svetovno vojno in jih je meja prekinila. Ponovno so jih očistili in z njih odstranili ovire. V zvezi z obiskom do zdaj označenih poti pa je dodal, da je ta kar dober, ter izrazil prepričanje, da bo gostov po zaključku projekta Zgodovinske poti med Krasom in Sočo še več. Sklenil je z izjavo, da so zdaj na potezi domačini, ki morajo najti način za to, da obiskovalce pritegnejo in zadrižijo z dodatno ponudbo.

Nace Novak

ŠTMAVER - Tokrat so bili na vrsti števerjanski osnovnošolci

Tudi pesek sproži domišljijo

Zanimanje narašča med odraslimi - Vpisujejo na tečaj, ki ga bo Stanka Golob vodila predvidoma februarja

Števerjanski otroci po lekciji s Stanko Golob

Likovno ustvarjanje s peskom je v zadnjem mesecu naleto na Goriškem na precešnje zanimanje. Po prikazu svojih del na razstavi v Štmavru postaja namreč slikarka Stanka Golob iz Grahovega v Baški grapi stalen gost v naših krajih.

Pred nekaj meseci je potek slikanja s peskom prikazala učencem osnovne šole Josip Abram v Pevmi, v predbožičnem tednu pa se je odpravila k vedežljnim učencem osnovne šole Alojz Gradnik iz Števerjana. Zaradi primernejših prostorov je učna ura slikanja potekala na sedežu kulturnega društva Sabotin v Štmavru, kamor je male Števerjance in njihove učiteljice prideljal šolski avtobus. Podobno kot njihovi sovorniki iz Pevme so tudi otroci iz briške vasi z zanimanjem spremljali obrazložitev in prikaz slikanja s pomočjo peska. Le-ta prihaja iz raznih slovenskih rek in ga Stanka Golob potrežljivo nabira med poletnimi meseci. S pomočjo različnih sit ga doma razvrsti na razne debelesti in barve, ga posuši in tako pridobi osnovni material za likovno ustvarjanje. Slika nastane na leseni podlagi, na katero avtorica narhalo skicira motiv, nato pa s pomočjo lepila nanjo pritridi nasuti pesek. Za to opravilo je potrebnega veliko znanja, potrežljivosti, predvsem pa spretnosti pri doziranju različnih vrst in debelin peska. Otroci so z zanimanjem spremljali razlagi in ves potek nastajanja slike, od zaslove do priprave in končne pike na », ki likovnemu delu vtišne dokončni videz.

Nad likovnim izražanjem s peskom se je navdušilo tudi veliko starejših ljudi. Pravkar poteka vpisovanje na tečaj, ki ga bo Stanka Golob vodila predvidoma februarja v Štmavru. (vip)

TRŽIČ - Michele Luise Potrebna bo nova športna dvorana

Tržičko mesto okrožje potrebuje novo športno dvorano s tri do pet tisoč sedeži, v Tržiču pa je treba prenoviti športno-rekreacijsko središče ob ulici Valentinis. V to je prepričan tržički občinski odbornik Michele Luise, ki je po odstopu Stefana Piredde z odborniškega mesta prevzel resor za šport. Luise se je pred časom srečal s člani občinske komisije za šport, s katerimi se je pogovoril o stanju športnih objektov v Tržiču in o dejavnosti športnih društev. Po srečanju je odbornik menil, da je prišel čas za začetek načrtovanja nove športne palače, v kateri bi lahko poleg športnih dogodkov prirejali tudi koncerte in druge kulturne prireditve. Po njegovih besedah bi moral novi večnamenski objekt služiti potrebam celotnega tržičkega mesta okrožja, pod okrilje katerega sodi več občin, ravno zato pa ni nujno, da bi ga zgradili na območju tržičke občine. »Nova športna palača bi lahko stala tudi v Ronkah ali Štarancanu, v najem pa bi jo dali zasebniku, ki bi od njene upravljanja lahko tudi kaj zasluzil,« meni Luise, ki si bo obenem prizadeval za prenovo že obstoječih objektov v Tržiču. Odbornik je namreč prepričan, da je treba prenoviti športne strukture v ulici Valentinis, ki so precej dotrajane. Na tem območju je treba po odbornikovih besedah zagotoviti primerne vabne prostore in strukture za razne športne panoge, od tenisa do boksa, od košarke do malega nogometa.

»Ob prenovi športnih struktur je treba šport promovirati tudi z raznimi pobudami in turnirji z mednarodno udeležbo, na katere velja vabiti tudi društva iz Avstrije in Slovenije,« trdi Luise in napoveduje, da bodo v prihodnjih mesecih stoletnico odprtja tržičke ladjevadnice poleg kulturnih prireditiv in razstav obeležili tudi z mednarodnim mladinskim nogometnim turnirjem. Na njem bodo sodelovale ekipe iz raznih ladjevadniških mest, to se pravi iz Genove, Ancone, Mester, Pulja in z Reke. Turnirja se bosta udeležila tudi mladinska ekipa Triestine in moštvo, ki ga bodo sestavljali igralci tržičkih društev Fincantieri, Aris in Romana. Občinska uprava bo turnir podprtla s 50.000 evri, medtem ko bo skupaj z drugimi pokrovitelji namenila 80.000 evrov sodelovanju tržičke jadrnice na letošnji regati Barcolana. Jadrnico bo krmil Mauro Pelaschier, po besedah Luisa pa na tržički občini razmišljajo tudi o stojnicu na tržaškem nabrežju, kjer bodo promovirali mesto.

KRMIN - Nekdanji garibaldinec Silvino Poletto se spominja svojega komandanta

»Vannijev spravno dejanje dokaz politične inteligence«

Žalna seja za Giovannijem Padoanom bo danes v občinski dvorani palače Locatelli

Giovanni Padoan in »osopovec« Redento Bello sta avgusta leta 2001 objela na Toplem vrhu nad Porčinjem, kjer se je februarja 1945 zgodil pobojo. »Izgubil sem brata,« je o Vannijevi smrti včeraj izjavil Bello (levo); Silvino Poletto (zgoraj)

GORICA - Meja razdelila nadškofijo

Spoznanja

Franca Močnika preganjali in ga dvakrat vrgli čez mejo

Marsikatera skupna pobuda slovenskih in italijanskih zgodovinarjev je v zadnjih letih privredila do novih spoznanj ter osvetlitev obdobjij in likov iz preteklosti, ki so pomembna za boljše razumevanje današnjega časa. Nekaj podobnega se je zgodilo v decembru, ko je Institut za družbeno in versko zgodovino iz Gorice skupno s tedenkom Novi glas priredil posvet o delitvi nadškofije in še zlasti o tem, kar se je jeseni 1947 zgodilo z apostolskim administratorjem Francem Močnikom. Goriški zgodovinar in vodja goriškega Inštituta Luigi Tavano je med pripravami na posvet govoril z desetimi Goričani, ki so se rodili pred koncem druge svetovne vojne. »Samo dva od teh sta vedela, kaj se je zgodilo z Močnikom,« je povedal Tavano v dvorani državne knjižnice v Gorici, kjer je njemu in slovenskemu zgodovinarju Renatu Podberšiču ml. prisluhnilo lepo število ljudi, kar je tudi pricalo o zanimanju za omenjeno temo. Postavitev nove mednarodne meje pred 60 leti je namreč povzročila delitev goriške nadškofije in z njo goriške družbe, ki šele v zadnjih letih skuša presegati nasprotovanja in celiti globoke rane.

Tavano je uvedel v srečanje s trditvijo, da je bila goriški nadškofiji, ki je nastala sredi 18. stoletja, po drugi svetovni vojni vsljena nova delitev. Slovenski in furlansko-italijanski verniki so pod cesarstvom, do prve svetovne vojne, živelii složno in enotno. To vzdušje se je začelo kaliti s priključitvijo Italije in z razvojem dogodkov, ki so med Goričani različnih narodnosti v naslednjih desetletjih zanetili mržnjo in sovraštvo, saj so Italijani začeli gledati na Slovence kot na proti-Italijane in komuniste, Slovenci na soseže pa kot na fašiste. Kljub poskusom Cerkve, da bi ohranjala enotnost, so se ljudje oddaljevali in se niso več menili eni za druge.

Predsednik Zgodovinskega društva za Severno Primorsko iz Nove Gorice Renato Podberšič ml. je v prvem delu svojega posega orisal zadržanje primorske duhovščine do nove meje in poudaril, da večina teh duhovnikov ni nasprotna partizanskemu osvobodilnemu gibanju, odločno pa se je postavila proti komunistični revoluciji. Nazorno in dokumentirano je opisal bridko izkušnjo Franca Močnika. Ta je septembra 1947 z imenovanjem Sv. se-

LUIGI TAVANO

RENATO PODBERŠIČ ML.

dež postal apostolski administrator dela goriške nadškofije, ki je po pariški mirovni pogodbi pripadel Jugoslaviji. Močnik, rojen leta 1907 v Idriji, je še vedno živ v spominu marsikaterega Goričana kot profesor matematike, sploh pa pot duhovnik, ki je v svojem dolgem življenju opravljal številne funkcije znotraj cerkvenega in kulturnega življenja na Goriškem. Jugoslovanska politična oblast ga je kmalu po imenovanju leta 1947 začela preganjati, saj ga je imela za hlapca nadškofa Margottija ali njegovo »podpaljano roko«, vsekakor za reakcionarja; motilo pa jo je, da je bil med ljudmi zelo sploštan in priljubljen. Z grobim napadom je naščuvana množica 150 ljudi 19. septembra 1947, po mitingu v Solkanu, porinila Močnika čez mejo. Mesec kasneje so ga vnovič nasilno pospremili do bodeče žice nedaleč od severne železniške postaje - to je približno tam, kamor danes hodimo občudovat odprtost novih evropskih meja in kjer smo spomladi 2004 slovesno praznovali vstop Slovenije v EU.« je dodal Podberšič - in ga spet vrgli čez mejo, nakar mu je papež Pij XII. sestoval, naj ostane v Gorici. Nekaj mesecov kasneje je Sv. sedež imenoval Mihuela Toroša za njegovega naslednika.

Zgodba odpira še druga vprašanja, je dodal Tavano, ki jih bo potrebovalo še raziskati, da bomo imeli popolnejšo sliko o tem obdobju goriške polpretekle zgodovine.

»Spravno dejanje, ki ga je Giovanni Padoan leta 2001 naredil na Toplem vrhu nad Porčinjem in »osopovcem« Redentom Bellom, je dokaz njegove velike politične inteligence. Mi smo njegovo gesto sprejeli z zadovoljstvom, za druge pa je Vanni postal izdajalec. Tudi šestdeset let po koncu vojne se nekatere rane očitno še niso zacelile.« Predsednik goriške sekcije VZPI-ANPI in nekdanji garibaldinec Silvino Poletto se s temi besedami spominja svojega komandanata Giovannija Padoana Vannija, političnega komisarija brigade Garibaldi-Natisone, ki je v 98. letu starosti umrl v ponedeljek v Krminu. Po Polettovih besedah je bil Padoan velika osebnost, marsikdo pa mu je zameril, da je krivdo za pobojo nad Porčinjem na prti 9. Korpusu slovenske partizanske vojske, ki naj bi ukazal umor »osopovcev« v demski federaciji KPI. »Za pobojo sem izvedel že februarja leta 1945 v Cerknem,« pojasnjuje Poletto, ki - razliko od Padoana - meni, da nosi krivdo za zločin Mario Tofanin »Giacca«, ki je bil 7. februarja 1945 glavni izvršilec poboja. »Prepričan sem, da Giacca ni bil sposoren voditi partizanske enote v takratnih vojnih okoliščinah, v katerih je bil spor med narodnostnimi že razvneti. Giacca je resil na najbolj zgrešen način veliki politični vozel,« meni Poletto. Kdo je pravzaprav ukazal pobojo, ni povsem jasno; Padoan je v svoji knjigi »Porzus« napisal, da je treba politične odgovornosti za kravni obračun iskati pri tedanjem vodstvu videmske KPI, ki je klonilo izsiljevanju 9. Korpusa. KPI se takrat ni hotela zameriti ne Jugoslavij in niti Sovjetski zvezzi, »osopoci« nad Čenebolo pa naj bi predstavljali nevernost za slovensko partizansko vojsko. Iz raznih zgodovinskih pričevanj tudi izhaja, da naj bi prišlo v dneh pred pobojem do stikov med vodstvom brigade Osoppo in predstavniki fašistične vojaške enote X MAS, ki naj bi se skušali povezati, da bi skupaj zajezili širjenje vpliva slovenskih partizanov v vzhodno Furlanijo. Poletto meni, da ukaz o pobojo ni prišel iz videmske KPI, ki ni imela nikakršnega vpliva na dogajanje v vzhodni Furlaniji, sicer pa so po spravnem dejaniu nad Porčinjem številni člani videmske borčeve organizacije hoteli izključiti Padova iz VZPI-ANPI. »Goričani smo se temu odločno uprili, saj bi bila Vannijeva iz-

ključitev iz borčeve organizacije nekaj povsem nerazumljivega,« poudarja Poletto, ki je prepričan, da Vanni nioma krivde za pobojo. Poletto pojasnjuje, da številni garibaldinci niso soglašali z odločitvijo poveljnikov brigade Maria Fantinija Sassa in Vannija o pridružitvi 9. Korpusu. »Ko je leta 1944 brigada Garibaldi prekoračila Sočo in šla pod poveljstvo 9. Korpusa, se del garibaldincev s tem ni strinjal. Menili so, da odločitev ni upoštevala ukazov CLN in da bi moralna britava še naprej braniti Benečijo in italijansko ozemlje,« se spominja Poletto. Ne glede na polemike je po Polettovih besedah Vanni odigral pomembno vlogo tudi v Gorici, saj je bil 2. septembra leta 1943 med podpisniki poslanice, ki so jo predstavniki štirih strank poslali goriškemu prefektu. »V knjizi »Il CLN di Gorizia« je nekdanji goriški župan Pasquale De Simone leta 1966 pisal o prvem goriškem anti-fašističnem odboru, ki so ga sestavljali Carlo Cantarutti (Partito d'Azione), Giudo Coceanis (Socialistična stranka), Angelo Cilot (Krščanska demokracija) in Giovanni Padoan (KPI),« pojasnjuje Poletto in nadaljuje: »Podpisniki so v imenu italijanskih in slovenskih prebivalcev Gorice 2. septembra leta 1943 poslali prefektu poslanico, s katero so zahtevali, naj se v mestu vzpostavijo demokratične razmere.« Poletto poudarja, da je Vanni odločilno prispeval k sodelovanju med Slovenci in Italijani še pred Goriško fronto, njegova prizadevanja v tej smeri pa gre še raziskati. Sožalje Padoanovim svojcem so včeraj izrazilj pri raziskovalnem centru Leopoldo Gasparini iz Gradišča. »Padoan je bil netruden govornik in pravi steber pokrajinskega odbora VZPI-ANPI. Vse življenje se je boril za svobodo in enakopravnost,« poudarja tajnik centra Dario Mattiussi. Po njegovih besedah je politični komisar največje brigade italijanskega odporstva doživel po vojni veliko težkih trenutkov, ne glede na to pa si je z nespremenjeno vnemo prizadeval za plemenite vrednote, v katere je verjel. Žalna seja za pokojnim Padoanom bo danes ob 14.30 v občinski dvorani palače Locatelli v Krminu; spomnili se ga bodo župan Luciano Patat, pokrajinski predsednik zveze VZPI-ANPI Silvano Bacicchi in tajnik centra Gasparini Dario Mattiussi. (dr)

DORNBERK - Zimska trgatev v Zaloščah

Na šparonih sušen merlot

Rezultat bo zelo sladko rdeče vino, ki bo kot zanimivost popestrilo ponudbo Saksidovih

Na Primorskem se temperature redkokrat spustijo tako nizko, da bi vinogradnikom omogočale pozne in ledene trgate. Te so zato uveljavljene predvsem v severovzhodnem predelu Slovenije. Zato pa primorski vinogradniki grozdje sušijo drugače: namesto na trti ga sušijo v lesenih zabočkih v zračnem prostoru. V vinski kleti Saksida v Zaloščah pri Dornberku pa so šli še korak dalje: letos so grozde merlot obrali skupaj s šparoni - vejam trte in jih tako sušili. Rezultat bo zelo sladko rdeče vino, ki bo kot zanimivost popestrilo njihovo vinsko ponudbo.

Na kmetiji Saksida v Zaloščah že nekaj let v lesenih zabočkih sušijo rebulo in iz nje predelujejo vino pod imenom Sušena rebula. Letos pa so se odločili za novost: merlot so v času trgatev obrali kar s šparoni vred in grozde na vejah sušili v hladnem in zračnem prostoru. Letos so Saksidovi posušili 1.000 kilogramov rebule in 1.800 kilogramov merlot. Obe sorti so pred nekaj dnevi stisnili in dobili 100 litrov sladke rebule in 150 litrov sladkega merlotja. Sušeno grozdje odlikuje visoka vsebnost sladkorja. Pri stisnjencem merlotu je pooblaščenec Kmetijsko gozdarskega zavoda iz Nove Gorice namebil sladkorno stopnjo 204 ekslejev. Če bi vesta sladkor prevrel v alkohol, bi vino imelo 28 vol. odstotkov alkohola. »Ker pa to ne bi bilo več vino, bo merlot imel približno 14 vol. odstotkov alkohola, ostali sladkor pa bo ostal nepovret, kar pomeni, da bo vino sladko,« pojasnjuje Saksidovi. Obe vini bodo ponudili kupcem predvidoma jeseni, rebu-

Trgatev sušenega grozdia pri Saksidovih

FOTO K.M.

lo tako kot doslej pod imenom Sušena rebula, merlot pa imena še niso izbrali. Sicer pa so v vinski kleti Saksida, ki samostojno deluje od leta 2001, letos pridelali približno 60 ton grozdia, od tega polovica belih in polovica rdečih sort. Letina je bila v primerjavi z lanskim količinsko bogata, glede kakovosti pričakujejo dobro letino,

Natečaj Glas žensk

Goriška pokrajina v sodelovanju z novo-goriško občino tudi letos razpisuje literarni natečaj Glas žensk. Letošnja tema je »Zakaj pa toliko razpravljamo o ženskah?«; elaborate v slovenskem ali italijanskem jeziku je treba oddati do 9. februarja v uradu za protokol goriške pokrajine oz. na oddelku za družbene dejavnosti novogoriške občine. Natečaja se lahko udeležijo višješole in ženske nad 30. letom starosti. Slovenski in italijanski razpis za natečaj je na razpolago na spletni strani pokrajine www.provincia.gorizia.it.

Božična igra v Rupi

V družbenih prostorih v Rupi bo jutri, 4. januarja, Božična igra. Nastopili bodo otroci orgelskega tečaja v reziji Eve Dolnijšček; igra bo sledila maši, ki se bo začela ob 19. uri.

Odprta tudi ob nedeljah

Palača Coronini Cronberg v Gorici bo v januarju in februarju odprta tudi ob nedeljah. Obisk je mogoč vse dni v tednu, razen ob ponedeljkih, med 10. in 13. uro; za nedeljski ogled je potrebna predhodna prijava na tel. 0481-533485.

Gledališka igra o železnici

V dvorani Fundacije Goriške hraničnice bo jutri, 4. januarja, ob 17.30 gledališka predstava na temo železnici v času avstroogrške monarhije »La strada ferrata, spettacolo a scartamento ridotto«. Nastopila bo narečna gledališka skupina Gianfranca Salette.

Na ogled bodo glasbila

V deželnem auditoriju v Gorici bodo v soboto, 5. januarja, ob 9. uri odprli didaktično razstavo glasbila, ki jo združenje za srednjeveško glasbo Dramsan prireja v sodelovanju z deželnim odborništvom za kulturno.

Petarde strašijo živali

»Kdo ljubi naravo, ima raje pokanje šampanjca od petard.« Tako trdi Paola Barban, predsednica goriškega in tržičkega krožka okoljevarstvene organizacije WWF. Barbanova opozarja, da pokanje petard straši domače in divje živali, sploh pa so piro-tehnična sredstva zelo nevarna. »V Italiji je na Silvestro en moški umrl, 473 pa je bil ranjen,« pravi Barbanova in dodaja, da je raketa na hribu Roka za Tržičem povzročila požar, ki je zajel 15 hektarjev kraške gmajne. »Samo zaradi takojšnjega posega gasilcev, gozdne straže in civilne zaščite škoda ni bila še večja,« zaključuje Paola Barban.

ZADRUŽNA BANKA - Novoletni koncert

Voščilo s Piazzolleky

Priznan kvintet - Rezervacije na podružnicah banke

Na novoletnem koncertu Zadružne banke Doberdob in Sovodnjne, ki bo potekal v dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici v nedeljo, 6. januarja, z začetkom ob 18. uri, bo nastopil kvintet Piazzolleky. Gre za skupino petih mladih glasbenikov - dijakov tretjega in četrtega letnika umetniške gimnazije na srednji glasbeni in baletni šoli v Mariboru, ki prihajajo iz Prekmurja, Štajerske in s Koroške. Zamisel o kvintetu se je med mladimi slovenskimi glasbeniki uresničila jeseni 2006 zaradi želje po izvajanju glasbe argentinskega skladatelja Astorja Piazzolle, ki je skladal in tudi igral v ravno takšni zasedbi, v kakršni po ustvarjajo Piazzolleky, in sicer bandoneon, violina, klavir, kitara in kontrabas.

Priči so Piazzolleky nastopili leta 2006 v Mariboru, kjer so takoj vzbudili veliko pozornost ter prejeli prve ponudbe za nastope in koncerete po severozahodnem delu Slovenije. Ob koncu lanskega junija so se udeležili festivala glasbenih skupin Najstfest, ki ga je organizirala slovenska Glasbena mladina v Ljubljani, in so bili med devetimi nastopajočimi skupinami izbrani za slovenskega predstavnika na Imagine festivalu, eni od pridritev 62. generalne skupščine in kongresa Mednarodne zvezze Glasbene mladine (Jeunesses Musicales International) v belgijskem Antwerpnu. Njihov nastop je požel navdušenje prisotne strokovne publike, čemur so sledila številna povabila za gostovanja po drugih evropskih državah. Oktobra 2007 so se Piazzolleky udeležili mednarodnega tekmovanja kvintetov v Majanu in osvojili prvo mesto ter dodatno potrdili svojo kakovost in mednarodni sloves.

Na nedeljskem koncertu v goriškem centru Bratuž bodo Piazzolleky izvajali osem skladb Astorja Piazzolle in po eno skladbo Brahmsa, Čonča in Montija. Vstop na koncert bo možen izključno z vabilom, ki jih člani in klienti Zadružne banke Doberdob in Sovodnjne lahko dvignejo na vseh podružnicah bančnega zavoda.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, ul. Crispi 23, tel. 0481-53349.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJIH
ROJEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU
DI MARINO, ul. Bersagliere 2, tel. 0481-489174.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 2, ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-484045.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

Gledališče

DRAMSKI ODSEK PD ŠTANDREŽ premierna komedija Primorske zdrake (26. januarja 2008 ob 20. uri, v abonmanskem programu 27. januarja ob 17. uri). Predstave bodo v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu; informacije na tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj) in v Katoliški knjigarni v Gorici.

GLEDALIŠČE VERDI V GORICI sezona 2007-08: 5. januarja 2008 koncert-ballet Ruske armade; 10. januarja 2008 koncert »Farinelli - La voce perduta«; informacije v blagajni gledališča, ul. Garibaldi 2/a v Gorici, tel. 0481-33090.

OBČINSKO GLEDALIŠČE V KRMINU: vabi za abonoma »Sipario Musica«, »Sipario Prosa«: 17. januarja »L'Alvaro« (Molière); »Sipario Ragazzi« (vsako nedeljo ob 16. uri) 13. januarja »Hansel e Gretel«; informacije in vpisovanja v Občinskem gledališču (ul. Sauro 17 v Krminu, tel. 0481-630057).

OBČINSKO GLEDALIŠČE V KRMINU: »SiparioRagazzi« 13. januarja 2008 ob 16. uri »Hansel e Gretel«; »Sipario-

DOBERDOB Pevski dar otrok

Veseljaki v domu za ostarele

Božič je čas, ko postanemo ljudje bolj občutljivi do tistih, ki so potrebni naše pomoči in so manj srečni od nas. Tako je otroški pevski zbor Veseljaki iz Doberdoba v božičnem času organiziral dobrodelni koncert.

V četrtek, 20. decembra, so se mali pevci odpavili v občinski dom za ostarele v Ronkah, kjer so se z izborom slovenskih in tujih božičnih pesmi predstavili tamkajšnjim varovancem. Izbrali so ronški dom, ker v njem skrbijo za marsikaterega domaćina in sorodnika malih doberdobskega pevcev. Ob spremljavi klavirja in malih ritmičnih instrumentov so pod takirko pevovodkinje Lucije Lavrenčič ponesli varovancev doma toplico in domačnost božičnega pričakovanja. Osebje in bolniki so z ganjenostjo spremljali otroško petje in z rosnimi očmi še sami zapeli, ko je zazvenela poznana božična melodija. To je bil ganljiv trenutek za vse, ki so prisostvovali dobrodelnemu nastopu. Po končanem prepevanju in simbolni izmenjavi daril so se pevci in njihovi starši spustili v prijetno kramljanje v družbi priletih, bolnih, a obenem izredno prijaznih ljudi. Mali pevci s svojo pevovodkinjo Lucijo že načrtujejo, da bodo podoben dobrodelni koncert priredili tudi v domu za ostarele občane v Piršu ob Soči.

Prosa«: 17. januarja 2008 ob 21. uri »L'Avorio« (Molière); informacije v Občinskem gledališču (ul. N. Sauro 17 v Krminu, tel. 0481-630057).

OBČINSKO GLEDALIŠČE V TRŽIČU
Proza: 14. in 15. januarja 2008 »L'uomo, la bestia e la virtù«; informacije v blagajni Občinskega gledališča v Tržiču (korzo del Popolo 20, tel. 0481-790470), v turistični agenciji Appiani v Gorici, v Ticketpointu v Trstu in v ERT-u v Vidmu.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE NOVA GORICA Sezona 2007-08: danes, 3. januarja 2008 Letovičarji (Maksim Gorki); 6. marca 2008 Stekli psi (Quentin Tarantino); 27. marca 2008 Skriveni strahovi na javnih krajinah (Alan Ayckbourn); 17. aprila V vlogi žrtve (Brata Presnjakov); 19. junija 2008 Nadkomedija o večnem paru: ljubezni in denarju (Marin Držić, Dundo Maroje); informacije in prodaja vstopnic na tel. 003865-3352247. **SSG IN SNG NOVA GORICA:** v ponedeljek, 28. januarja 2008, v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici drama Edwarda Albeeja Kdo se boji Virginie Woolf?; informacije na tel. 0481-547051 (goriški urad SSG v KB Centru, na korzu Verdi 51).

Kino

GORICA

KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 17.45 - 20.00 - 22.10 »Natale in crociera«.

Dvorana 2: 15.00 - 17.30 - 19.50 - 22.15 »Il mistero delle pagine perdute«.

Dvorana 3: 15.20 - 17.30 »La bussola d'oro (The Golden Compass)«; 20.00 - 22.00 »Una moglie bellissima«.

CORSO Rdeča dvorana: 16.00 - 17.50 - 20.00 - 22.15 »Bee Movie«.

Modra dvorana: 17.50 - 20.00 - 22.15 »Leoni per agnelli«.

Rumena dvorana: 17.50 - 20.00 - 22.15 »Irina Palm«.

TRŽIČ

KINEMAX Dvorana 1: 15.20 - 17.40 - 20.00 - 22.15 »Natale in crociera«. Dvorana 2: 15.45 - 17.45 - 20.10 - 22.20 »Una moglie bellissima«. Dvorana 3: 15.30 - 17.00 - 19.50 - 22.15 »Il mistero delle pagine perdute«. Dvorana 4: 15.00 - 16.45 - 18.30 »Bee Movie«; 20.00 - 22.10 »La promessa dell'assassino«. Dvorana 5: 15.15 - 17.30 - 19.50 - 22.10 »La bussola d'oro (The Golden Compass)«.

Razstave

NA ŽELEZNIKI POSTAJI v Redipulji bo do 6. januarja na ogled fotografksa reportaža z naslovom »Sentieri di Pace«.

NA GORIŠKEM GRADU bo do 21. februarja 2008 na ogled razstava z naslovom »Dedičina Cirila in Metoda. Projekt za Evropo«.

V FRANČIKANSKEM SAMOSTANU NA SV. GORI bo do 6. januarja 2008 med 10. in 18. uro na ogled razstava jaslic. S svojimi eksponati se predstavljajo ljudski umetniki iz Slovenije, Italije in Hrvaške. Na ogled so tudi skuški izdelki šolskih otrok OŠ iz Romana in OŠ J. Abram iz Pevme.

V GOSTILNI KORŠIČ v Števerjanu bo do 13. januarja na ogled razstava Renata Elie z naslovom Brez meja. **V HIŠI KULTURE V ŠMARTNEM** je do 3. februarja na ogled razstava keramičnih del sedmih članic kulturnega centra Tullio Crali iz Gorice; ob četrtkih in petkih od 10. do 15. ure in ob sobotah in nedeljah od 13. do 16. ure.

V MESTNI GALERIJI NOVA GORICA (Trg Edvarda Kardelja 5) bo na ogled do 14. januarja 2008 multimedialna razstava z naslovom IOS - Podobe duše Martina Avsenika; od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro in med 15. in 19. uro; ob sobotah od 9. do 12. ure; ob nedeljah in praznikih zaprto. **V MUZEJU V PALAČI LOCATELLI V KRMINU** bo do 3. februarja na ogled razstava »La luna e i segni«, od ponedeljka do sobote med 16. in 19. uro, ob nedeljah med 10.30 in 12.30 ter 16. in 19. uro; informacije na tel. 0481-637152 ali 0481-637110. Vstop prost.

V PALAČI ATTEMPS-PETZENSTEIN v Gorici bo do 24. februarja na ogled razstava »Abitare il Settecento«. Ob nedeljah bodo voden obiski brezplačni. **V PAVILJONU POSLOVNEGA CENTRA HIT** na Delpinovi 7/a v Novi Gorici bo do 31. januarja 2008 med 10. in 19. uro na ogled razstava Etka Tutte.

V PILONOVİ GALERIJI V AJDOVŠČINI (Prešernova 3) bo do 18. januarja 2008 na ogled razstava fotografij, ki so nastale na letošnjem fotografskem srečanju Castrum foto 07. Od torka do petka med 10. in 17. uro, v nedeljo med 15. in 18. uro; zaprto ob sobotah, ponedeljkih in praznikih.

V RAZSTAVNIH PROSTORIH FUNDACIJE GORIŠKE HRANILNICE v ul. Carducci 2 v Gorici bo do 6. januarja na ogled razstava Od Alp do Jadranu po Južni železnici (1857) in Bohinjski progi (1906); med 10. in 13. uro ter med 15. in 19. uro ob nedeljah in praznikih; ob sredah, četrtkih in petkih med 15. in 19. uro.

V SPOMIN ALEKSANDRINKAM je naslov razstave, ki bo na ogled do 6. januarja v Kulturnem domu na Gradišču nad Prvačino. Odprta bo vsako nedeljo med 14. in 16. uro, možni pa so tudi skupinski obiski s predhodno naročavo na tel. 003865-3304600.

Koncerti

ZENSKI PEVSKI ZBOR IZ RONK IN SKRD Jadro prirejata tradicionalni božični koncert v nedeljo, 13. januarja, ob 15.30 v cerkvi sv. Lovrenca v Ronkah. Pel bo mešani pevski zbor Fran Venturini iz Domja (Dolina pri Trstu) pod takirko zborovodkinje Cinzie Sancin.

ANSAMBEL GAŠPERJI bo ponudil svojevrstno voščilo v glasbi v nedeljo, 6. januarja, ob 18. uri v občinski televadnici v Sovodnjah. Glasbeni večer prireja sovodenjska občinska uprava. **KD SABOTIN** v sodelovanju z župnijo sv. Mavra in Silvestra, ZCPZ Gorica, krajevno skupnost Pevma, Stmaver in Oslavje ter ZSKP Gorica

SK

Sabotin

vabi na **GLASBENI PROJEKT** za vse ljubitelje glasbe

VSI VERIJEMO V ENEGA BOGA
CREDIAMO TUTTI IN UN SOLO DIO
WIR GLAUBEN ALL AN EINEN GOT

SOBOTA, 5.1.2008 ob 20. uri, ob praznovanju Pravoslavnega Božiča

Oslavje, na Borjaču, domačija Kušč, okraj Lenzuolo Bianco 3 - Pravoslavni božični koncert pravoslavna solistka FRANCKA ŠENK, redni profesor Ljubljanske Akademije za Glasbo klavjatura TILEN DRAKSLER, Ljubljanska Akademija za Glasbo

Koncert sledi družabnost

*Župnija Sv. Mavra in Silvestra
Združenje Cerkevnih Pevskih Zborov - Gorica
Krajevna Skupnost Pevma, Stmaver, Oslavje
Zveza Slovenske Katoliške Prosvete - Gorica*

*S prispeskom:
Fundacija Cassa di Risparmio di Gorizia
FCC - Župnija banka Doberdob-Sovodnje
Banca di Cividale - Banca Agricola - Kmečka banka - Gorica*

7812271) in Filipu Hledetu (mobi 0039-329-0744269).

TEHNIČNI URAD občine Sovodnjne obvešča, da je bila sprejeta varianta št. 7 splošnega občinskega regulacijskega načrta, ki je vsem na vpogled v občinskem tehničnem uradu (ponedeljek in četrtek 12.00-13.00, sreda 16.30-18.00; tel. 0481-882876) v roku 30 dni po objavi obvestila v deželnem uradnem listu »B.U.R.« (dne 19. decembra 2007). Vsakdo bo lahko vložil pripombe v roku 30 dni na občini; v istem roku bodo lahko vložili ugovore lastniki nepremičnin, ki jih zadeva omenjena sprejeta varianta.

TRADICIONALNI PIGNARUL, ki ga prirejajo rajonski sveti za goriške Stražice, Podgoro ter Pevma-Šmaver-Oslavje v sodelovanju z župnijo in ŠZ Azzurro, bo v nedeljo, 6. januarja, z začetkom ob 19.30 na travniku med ulicama Bauzer in Kocjančič.

Prireditve

V CERKVI SV. IVANA v Gorici bo v nedeljo, 6. januarja 2008, ob 10. uri maša pri kateri bodo sodelovali otroci. Po maši bo v sosednjem dvorani F. Močnik ogled diapozitivov o temkovjanju v jaslicah in igrica Franke Ferletič z naslovom Zimska zgodba v izvedbi otrok, ki se v duhovniji pripravljajo na prejem zakramentov.

Mali oglasi

PRODAM suha gozdna drva akacie in hrasta z dostavo na dom; tel. 0481-390238 ob uri obedov.

V GORICI v ul. Duse 28 oddajamo stanovanje v najem; tel. 338-1797566.

Pogrebi

NOGOMET - Ekonomski vidik EP 2008 v Avstriji in Švici

Skupina z Italijo »vredna« 166 milijonov

Evropsko gospodarstvo bo bogatejše za 1,4 milijarde evra - Slovenski sodnik

LUZERN - Nogometno evropsko prvenstvo Euro 2008 bo evropskemu gospodarstvu prineslo več kot 1,4 milijarde evrov prihodka, napoveduje strokovna raziskava MasterCarda, ki je že od leta 1992 uradni sponzor evropskih nogometnih prvenstev. Kot je v svoji študiji zapisal eden vodilnih evropskih strokovnjakov za trženje v športu Simon Chadwick, bo pozitiven vpliv omenjenega športnega dogodka, ki ga bosta letos junija gostili Avstria in Švica, viden tako na lokalni, državni kot tudi na mednarodni ravni. Po Chadwickovem mnenju bo Euro 2008 vplival na porast prodaje kart, potovanj, hrane in pičač, spominkov, sponzorskih prihodkov, oglaševanja, prav tako pa na povečano uporabo telekomunikacij in novih medijev.

Chadwick, ustanovitelj in direktor Birkbeck Sport Business Centra ter profesor poslovnih strategij v športu na univerzi v Coventryju, v študiji napoveduje tudi, da bi lahko bila vsaka odigrana tekma v povprečju vredna 42 milijonov evrov. Gospodarska korist se bo pri tem razdelila med državi, ki se bosta pomerili, ter med obe gostiteljicami turnirja, viden pa bo tudi pozitiven učinek na širše evropsko gospodarstvo. Najbolj donosne tekme bi lahko prinesle celo do 49 do 56 milijonov evrov prihodkov.

Gleda na opravljeni žreb Chadwick pričakuje, da bodo imele največji ekonomski učinek tekme med Francijo in Italijo in Zürichu in tekmi med Nizozemsko in Francijo ter Italijo in Nizozemsko v Bernu. Vse naštete tekme se bodo odvijale v skupini C, po Chadwickovih ugotovitvah skupini, ki bi lahko bila skupaj vredna več kot 168 milijonov evrov. Med najbolj donosnimi tekmmi Chadwick vidi tudi vse tekme, ki bodo vključevala Nemčijo.

Gospodarska rast in prihodki v največji evropski državi se dvigajo, trg telekomunikacij se krepi, sponzorski trg

Na novem stadionu v Celovcu bodo tekme Nemčija - Poljska (8.6.), Hrvaška - Nemčija (12.6.) in Poljska - Hrvaška (16.6.).

ANSA

in trg za pravice televizijskega prenosa, sponzoriranja, dobitaviteljev ter pridobivanja licenc sta v porastu.

Se posebej je pomembno, da rasteta potrošnja za interkontinentalni turizem in zanimanje za nogomet. Kljub temu Chadwick meni, da je Euro 2008 preblizu, da bi bil na njem že viden dejanski vpliv ruske rasti. Pričakuje, da se bo »Ruski medved« prebul ob naslednjem prvenstvu leta 2012, ki bo potekalo na

Poljskem in v Ukrajini ter s tem bliže Rusiji.

Svojega predstavnika bo na EP imela tudi Slovenija. To bo nogometni sodnik Damir Skomina, ki ga je Evropska nogometna zveza (UEFA) uvrstila v nabor dvajsetih sodnikov, ki bodo na Euro 2008 delili pravico. Skomina bo v Avstriji in Švici opravljal naloge četrtega sodnika, aprila pa se bo udeležil priprav v Regensburgu v Švici, kjer bo v času trajanja prvenstva sedež sodniške organizacije.

KOŠARKA - Evroliga

Union Olimpija brez moči v Moskvi

CSKA Moskva - Union Olimpija
74:57 (13:13, 34:28, 54:41)

CSKA MOSKVA: Papalukas 9, Zisis 6 (2:2), Šiškauskas 5 (2:2), Holden 7 (1:2), Andersen 25 (3:3), Voroncovič 4 (2:2), Langdon 10 (5:6), Goree 6, Šved 2.

UNION OLIMPIJA: Dončić 8 (3:6), Booker 4, Rizvić 8, Milič 12 (2:2), Hukić 8, Bailey 15 (2:2), Taylor 2.

Prosti meti: CSKA Moskva 15:17, Union Olimpija 7:10. Met za dve točki: CSKA Moskva 22:38, Union Olimpija 16:38. Met za tri točke: CSKA Moskva 5:22 (Holden 2, Papalukas, Šiškauskas, Langdon), Union Olimpija 6:21 (Bailey 3, Hukić 2, Dončić). Skoki: CSKA Moskva 38 (29 + 9), Union Olimpija 30 (24 + 6).

MOSKVA - Košarkarji Uniona Olimpije so po pričakovanju doživeli sedmi poraz v evroligi. Tekmec, moskovski CSKA, petkratni zaporedni udeleženec zaključnih turnirjev evrolige, evropski prvak 2006 in 14-kratni prvak Rusije v zadnjih sedemnajstih letih, ki so ga Ljubljanci sicer premagali na prvi tekmi v Tivoliju, je bil na domačem parketu zanesljivo boljši.

Zmaga Uniona Olimpije nad CSKA v začetku novembra 2007 po odločilnem košu Miliča v zadnji sekundi je zagotovo ohrabriga zasedbo Memija Bečirovića, ki je v tekmo vstopila pogumno in ambiciozno. V prvih petih minutah je dobra izkoristila ležerno igro gostiteljev in povedla na semaforju s 13:6. Minuta odmora domačega stratega Messine in nekaj ostrih besed svojim varovanjem je hitro razkrila pravo podobo CSKA Moskve, ki je nato tako omejila učinek tekmecev v napadu, da Union Olimpija do konca prve četrtine ni več dosegla koša (13:13). Mini odmor je prekinil niz domaćinov in gostom omogočil enakovredno igro do glavnega odmora po 20 minutah igre. Rusi so

Hasan Rizvić (Union Olimpija)

si šele v zadnji minutri priigrali nekoliko obilnejšo prednost - 34:28.

V tretji četrtini je CSKA Moskva znova pokazala pravo obrambo in kakovost posameznikov v napadu ter nakazala, zakaj sodi med glavne favorite za naslov prvaka Evrope. Union Olimpija je potrebovala tri minute, da je dosegla prvi koš (tedaj so bili domačini že pri 48:38), in še nadaljnje štiri za drugega - 48:30. Nemoč Uniona Olimpije je bila že zaskrbljujoča, ko je Bailey z zaporednimi koši razbil enoličnost na parketu (48:39) in prisilil Messino k minuti odmora. Ljubljanci so zaostanek okoli desetih točk ohranili vse do 35. minute (60:48), v sklepnih minutah pa se je razlika med ekipama znova razširila in na koncu dosegla realnih 17 točk.

Union Olimpija, ki v preostalih štirih tekmacah potrebuje vsaj dve zmagi za napredovanje v drugi del, bo v naslednjem krogu (10.1.) gostila Žalgiris.

Nato jo čakata še gostovanji pri Tau Ceramici in Prokom Treflu ter domača tekma z Bologno Vidivici.

ODBOJKA - Danes in jutri »azzurre« v Rimu

Vitezova tokrat v vrsti »prihodnosti«

Na memorialu Fusco Italija s pomlajeno vrsto

Deset mesecev po krstnem nastopu na ekshibicijski tekmi zvezd v Miljanu in pet mesecev po nastopu na Grand prixu v Italiji in Aziji bo Kontovelova obojkarica Sandra Vitez danes in jutri spet oblekla dres italijanske ženske članske reprezentance. Slovenska tolkačica bo namreč v modrem dresu nastopila na Pokalu mesta Rim - Memorialu Mimmo Fusco. Danes se bodo »azzurre« ob 17.30 pomerile z moštvom A2-lige Nocera Umbra, jutri pa predvidoma v finalu za 1. mesto (spet ob 17.30) še proti zmagovalcu drugega polfinalnega dvoboja med reprezentanco Alžirije in A2-ligašem 1. Classe Roma. Predviden je prenos po Rai sport Satellite. Selektor »azzurr« Massimo Barboni je na zbor pred turnirjem povabil več novih imen, med izbrankami pa ni igralki, ki so lani zmagovalno osvojile naslov evropskih prvakinj, zmagale tudi na svetovni ligi in se suvereno uvrstile na olimpijske igre v Pekingu. Tokrat gre torej za poizkusno reprezentanco, usmerjeno v prihodnost, v njej pa je več igralk, s katerimi je Vitezova delila srečo v mladinski reprezentanci. Barboni je v ekipo namreč povabil naslednje igralke: Centoni (Cannes - Fra), Decorati in Crisanti (Perugia), Cicolari (Chieri), Arrighetti (Bergamo), Angeloni (Forlì), Carocci, Rondon in Stufi (Cremona), Garzaro (Pesaro), Di Crescenzo (San Vito), Vitez in Bosetti (Sassuolo).

Trofeja dežel: ekipi FJK še nepremagani

MONTECATINI - Na košarkarski Trofeji dežel za igralce in igralke do 15. leta sta vrsti FJK po dveh krogih kvalifikacij še nepremagani. Moška ekipa je najprej s 105:45 premagala Ligurijo, nato pa s 102:49 še Apulijo. Pomočnik trenerja izbrane vrste FJK je Borov trener Robert Jakomin. Dekleta so po uvodni zmagi proti Liguriji (73:67) včeraj s 78:77 odpravile še Marke. Ekipa vodi slovenski trener Matija Jogan.

Sandra Vitez

PLANINSKI SVET

Novoletni pohod na Medvedjak

Običaj je, da Novo leto začnemo na čim bolj prijeten način, spodbudno in korajžno v krogu svojih priateljev.

Tržaški planinci se zato že vrsto let na dan novega leta, letos je bilo že devetnajstič, v zgodnjih popoldanskih urah zberemo na Poklonu in se neglede na ugodne ali neugodne vremenske razmere podamo na Medvedjak.

Letos nam je bilo vreme še posebno naklonjeno, zato se je na Poklonu zbral kar lepo število izletnikov, preko 75 jih je bilo. V prijetnem sončnem popoldnevu se je dolga kača pohodnikov vila po kraškem gričevju in v sproščenem pogovoru kar kmalu dosegla vrh Medvedjaka. Tu se je odprl čudovit razgled na vse strani, od morja, ki se je pred Devinom leskatalo v

SMUČARSKI TEKI Petra Majdič sedma na 10 km klasično

NOVE MESTO - Finka Aino Kaisa Saarinen in Čeh Lukaš Bauer sta zmagovalca pete tekme serije Tour de Ski v češkem Novem Mestu v klasični tehniki na razdalji 15 oziroma 10 km. Slovenka Petra Majdič je osvojila sedmo mesto. Pravi polom so doživeli »azzurri«, ki so bili dan prej v prosti tehniki odlični. Pietro Piller Cottler je bil še 31., Giorgio Di Centa 40., Valerio Checchi 50., Cristina Zorzi 52. Slovenec Nejc Brodar je bil 61. Pred najboljšimi tekaci in tekacicami so v seriji tekmovanj Tour de Ski le še tri tekme v Italiji. Jutrišnji sprint v Asiagu ter skupinski start v Val di Fiemmeju in zaključni vzpon na istem prizorišču.

»BOMBER« LETA - Komisija za zgodovino in statistiko nogometa je za najboljšega strelca leta izbrala 20-letnega Mputu Mabija iz Konga. Član moštva Mazebe Lubumbashi je dosegel 20 golov. V poštev so prišli zadetki, dosegenci na mednarodni ravni s klubom in reprezentanco. Drugi je Mehican Ortega, tretji Argentinec Riquelme, peti Brazilec Kaka' Italijan Inzaghi je 12., Toni pa 28.

UDINESE - Trener Udinese Pasquale Marino bi bil zelo zadovoljne, če bi moštvo v nadaljevanju A-lige dosegle enake rezultate kot v prvih šestih mesecih. Dejal je tudi, da okrepitev ne potrebuje. Kljub temu naj bi se klub zanimal za 20-letnega zunanjega branilca Monaka Vincenta Muriatorija.

SMUČANJE - Svetovni pokal v alpskem smučanju se bo nadaljeval konec tedna z nastopi v tehničnih disciplinah. Moške čakata v švicarskem Adelbodnu sobotni veleslalom in nedeljski slalom, ženske pa bodo iste dneve tekmovevale na Češkem, v kraju Spin-dleruv Mlin, nekaj ur vožnje od Prage.

JADRANJE - Slovenski jadravec Andraž Gulič je na svetovnem prvenstvu v razredu laser 4,7 (za mladince) v Hermanusu v Južnoafriški republiki še naprej na dobrti poti, da osvoji naslov svetovnega prvaka. Pred šestimi finalnimi nastopi v zlati floti je njegova prednost pred Alexandrom Zimmermanom iz Peruja in Italijanom Borisom Bignolijem, ki si delita drugo mesto, 13 točk.

TENIS - Slovenka Katarina Srebotnik je v 2. krogu turnirju WTA v novozelandskem Aucklandu z nagradnim skladom 145.000 dolarjev s 6:0 in 6:1 premagala Avstrijko Yvonne Meusburger.

soncu, pa do Karnijskih predalp, do Jušijskih vršacev in vse do Snežnika. Užitek je bil enkraten. Udeleženci so iz nahrbnikov potegnili najrazličnejše dobrote in z njimi prekrili zasilno kamnitoto mizo in si nazdravili in zaželeti še veliko takih dni.

Ko se je sonce začelo nagibati proti zatonu in je oster mraz zarezal licu in roke, so se planinci odločili za sestop in si obljudili, da se bodo v prihodnjem, jubilejnem letu, tu spet srečali. (M.P.)

NAŠ POGOVOR - Prof. Bojan Pavletič o pobudi, ki jo podpira tudi ZSŠDI

»Sportni muzej bi bil kulturna obogatitev za vso našo skupnost«

Rekvizitov je veliko - Lokacija? Narodni dom pri sv. Ivanu - Mladi slabo poznajo našo zgodovino

Na enem zadnjih sestankov izvršnega odbora Združenja slovenskih športnih društev v Italiji je tekla beseda tudi o predlogu prof. Bojana Pavletiča, da bi pri nas ustanovili muzej slovenskega športa v Italiji. Pobuda je naletela na razumevanje vodstva ZSŠDI, pot do njene realizacije pa bo bržkone strma, o njej pa smo se pogovorili kar s pobudnikom.

Profesor Pavletič, zakaj potrebujemo muzej?

»Zamisel, da bi imeli športni muzej v zamejstvu temelji predvsem na tem, da je za nami že zelo dolga doba delovanja, če upoštevamo na primer Sokol, ki je bil ustanovljen leta 1866. Vse to pušča za seboj neke sledove. Če teh sledov ne ovrednotimo, jih ne zberemo, bledijo in vse to veliko delo, ki so ga opravili predhodniki današnjih voditeljev športa ostane neznano. To pa bi bila velika škoda, kajti sodim, da bi bil muzej kot tak tudi kulturna ustanova, ne samo športa, in bi torej pomenil obogatitev celotno našo skupnost.«

Ali pri nas dovolj skrbimo za ovrednotenje svoje preteklosti?

»Gotovo premalo, sicer ni pa povsod enako. Zdi se mi, da bolj skrbijo za svojo preteklost društva iz okolice kot pa v mestu, če drugače ne z občasnim izdajanjem brošur ob obletnicah in drugih prilikah, medtem, ko opažam, da v mestu tega ni. Hvala bogu, da imamo Branka Lakovčiča, ki nekoliko blaži pomanjkanje dela na tem področju, sicer bi bila prava puščava.«

Kaj naj bi konkretno vseboval muzej?

Čeprav športni muzej res ni primerljiv s kakšnim drugim, gre vendarle za kompleksno organizacijo. Rekvizite in eksponate je treba najprej pridobiti, klasificirati, ohraniti, nato pa se je treba odločiti kaj gre v arhive, kaj pa v izložbo. Vsega ni mogoče predstaviti javnosti, je pa treba stvari urejeno spraviti. Sodim, da bi bil tak muzej zelo veliko propagandno sredstvo za šport, ne samo za nas Slovence. Če se ne motim bi bila takšna pobuda absolutna novost za naš prostor, ni mi namreč znano, da bi bil na italijanski strani kakšen športni muzej.«

Bojan Pavletič:
»Narodni dom pri sv. Ivanu bi bil lahko ena možnih lokacij športnega muzeja«

KROMA

Je stalna razstava združenja Azzurri d'Italia na stadionu Rocco.

»Res je to, ampak gre v tem primeru samo za reprezentante, tiste, ki so se uveljavili na najvišji ravni. Je pa tudi ogromno stvari, narejenih tako rekoč na nižji ravni, ki ostajajo neznanne. In vendar ves šport sloni prav na delu majhnih ljudi.«

Kot eden začetnikov povojnega športa pri nas, imate verjetno tudi vi spravljen marsikateri dokument, morda tudi kak zanimiv rekvizit.

Tega imam res veliko, ne samo jaz. Obstaja nevarnost, da se izgubi cela vrsta letakov, plakatov, odlikovanj, pokalov, dragocenih medalj tudi s pomembnimi tekmovanjem, športni tisk. Skratka, ostaja cela vrsta stvari, ki jih je mogoče uporabiti. Potem so tu tudi rekviziti. Kot primer naj povem, da je že izgubljena telovadna blazina, ki je bila na našem tržaškem liceju še iz časov, ko so takšne blazine pletli iz raznih rastlinskih vlaken. Ko so nabavili novo opremo, je šla ta

blazina preprosto na odpad, danes pa bi predstavljala veliko muzejsko vrednost. Ne samo za nas.«

Muzeje odpiramo zato, da jih ljudje obiščejo. Obiščejo pa jih, če se nahajajo na primerni lokaciji. Kje bi moral biti naš muzej?

»Logično mora biti to kraj, kjer obstaja živahen pretok ljudi. Optimalno bi bilo, če bi bil to del društva ali organizacije, kjer se zbira veliko ljudi. Lokacijska težava je objektivna. Eden od predlogov, ki je bil že iznenesen, je svetoivanski Narodni dom, ki bo vrnjen Slovencem in v katerem je neko določeno število prostorov, ki bi res lahko prišli v poštev za takšno inštitucijo kot je športni muzej. Seveda pa se je treba dogovoriti tudi z drugimi interesenti, ki se nameravajo vseliti v to hišo.«

Ta lokacija je morda ugodna tudi zaradi bližine naših višjih srednjih šol. Ali mislite, da so mladi dovolj seznanjeni z našo športno zgodovino?

»Mislim, da je tukaj velika pomajkljivost. Mladi ljudje vedo zelo malo celo o zgodovini svojega društva. Za to se verjetno niti ne zanimajo, kar pa je pravzaprav normalno, saj je to lastnost vseh mladih ljudi, ki imajo druge skrbi, drugačne življenske cilje kot odrasli in starejši ljudje. Bistveno pa je, da jih o svoji preteklosti poučimo. In takšen muzej bi bil v tem pogledu v veliko pomoč. Poglejte, tukaj pri nas smo imeli po vojni velike manifestacije, imeli smo Športne igre. Še prej, v času Sokola, so bili na Općinah množični zleti, ki se jih je udeležilo na tisoče ljudi, prihajali pa so z vlakom iz Ljubljane, Gorice in vse povsod. O tem danes praktično nihče nič ne ve, morada pa bi se kje še vedno lahko našlo kaj fotografskega ali drugega materiala.«

Kar se tega tiče lahko morda rečemo, da je že skrajni čas...

»Že veliko stvari je izgubljenih. Ljudje so marsikaj hranili doma, ko pa je prišel novi rod - sam vem za takšne

primere, je ocenil, da ni to nič vredno in je šlo na smetišče.«

Kateri predmet ali pa dokument absolutno ne sme manjkati v muzeju?

»Težko bi se opredelil za enega. Mislim, da bi morali vsekakor glavni poudarek dati Slovenskim športnim igrum, iz katerih so izšla vsa naša današnja športna društva, Te igre so polarizirale našo javnost, ne samo mlade. Lahko rečemo, da je bil ta pojmov fenomen in temu fenomenu je treba še sedaj nameniti pozornost.«

Kako pa Bojan Pavletič gleda na sedanost našega športa in na to kar se mu obeta?

»Lahko povem le mnenje človeka, ki se že nekoliko umaknil v ozadje in lahko sodi le po tem kar beret v časopisu, posluša na radiu in vidi po televiziji, na podlagi tega pa si ni vedno mogoče ustvariti objektivne slike. Če pa primerjam sedanost s sammimi povojnimi začetki, lahko rečem, da je naš šport dosegel neverjeten razvoj. Ne smemo pozabiti tega, da je bil naš šport na začetku predvsem narodno obrambna pobuda. S tem smo predvsem želeli ponuditi mladim možnost, da se zbirajo v svojem krogu, da uporabljajo svoj jezik in da se ne bi izgubljali v tujerodnem okolju. Drugi ciljev nismo imeli. Potem smo začeli dosegati prve rezultate, najprej v ženskih obobjkih, potem je nastopilo obdobje Jadrana, uveljavljali so se kotalkarji in gotovo bi lahko še marsikaj omenili. Današnji vzgibi so precej drugačni od takratnih. Drugačno je tudi demografsko stanje. Včasih je bilo ogromno ljudi za delo na vseh področjih. Celo preveč jih je bilo. Zaradi pomanjkanja strokovnih kadrov niti nismo mogli vsem ugoditi. Danes je demografsko stanje kritično. Opazno je, da sami ne moremo več vzdrževati ekip, posebno na določeni ravni, kar pa je danes veliko bolj poudarjen cilj kot nekoč. Včasih je bilo bistveno, da tekmujemo, da s tem kažemo svojo prisotnost, danes pa mladi želijo imeti tudi rezultate. Sami marsikje tega ne zmoremo. Zdi se mi, da je to nov moment za našo skupnost, absolutno ne samo za naš šport, s tem vprašanjem pa bi se morali spoprijeti bolj načrtno in strokovno kot to delamo sedaj.«

Aleksander Koren

Uspel poligon ŠZ Olympia

Nekaj dni po telovadni akademiji, tik pred Božičnimi in Novoletnimi počitnicami so trenerji športne in športno ritmične gimnastike pri športnem združenju Olympia v Goričici pripravili interni tekmovalni poligon.

Šlo je malo za zabavo na zadnjem treningu, malo pa zares, saj so trenerji tako lahko testirali telovadce in telovadke v tromesečnem pri-

dobljenem znanju. Ritmičarke in orodni telovadci so bili razdeljeni v dve starostni skupini. Med pripadniki mlajše skupine so največ pokazale deklice Arianna M., Sofia C. in Valentina M. ter dečki Ferdinand F., Saša N. in Mirko L., med pripadniki starejše skupine pa deklice Marina P., Ana M. in Virginia B. ter dečki Kristjan K., Daniel A. in Nejc T.

Na sliki je skupina orodne telovadbe

SMUČANJE - Dejavnost SK Brdina je polno zaživelja

V nedeljo začetek tečajev

Za odrasle začetnike je brezplačen - Openski klub bo 20. t.m. organizator zamejskega prvenstva

Smučarski klub Brdina je v polnem teku svoje smučarske sezone, saj se v Forni di Sopra začenjajo smučarski tečaji, ki so bili v zadnjih letih bogato obiskani. To pa ni vse. Pri društvu je letos novost v tem, da so zbrali skupino smučarjev iz kategorij miškov/mišk ter dečkov/deklic, ki trenira na lednikih že od novembrskih praznikov. Skupina 10 smučarjev vadi pod vodstvom učiteljev Aljoše Gorjana in Dejana Kavsa tekmovalno tehniko in že nestрпно pričakuje svoj krstni nastop na januarskih tekmacih Fisi. Naj povemo, da so to prvi zametki novoustanovljene tekmovalne skupine, ki naj bi iz vrst ostalih številnih tečajnikov iz prejšnjih let črpala otroke, ki bi tekmovali za društvo tudi v naslednjih sezona. Zato bodo skušali že med letošnjimi tečaji k tej skupini priključiti še kakega smučarja, ki bi se lahko začel preizkušati na tekmovalnih strminah. Društvo si trenutno ne zastavlja visokih ciljev, temveč želi obuditi interes članov pri klubu, da se ponovno vpelje tekmovalna

dejavnost, ki je zadnja leta zamrla. V teh decembriških prazničnih treningih Brdini tekmovalci s pospešenim tempom na progah v Forni di Sopra, ki so kljub pomanjkanju snega izvrstno urejene in so pogoj za treninge optimalni. Tekmovalci sledijo smučarskemu programu tudi v hotelu, ko si ogledajo videooposnetke svojih treningov in jih učitelji dodatno pripravljajo na tekme, skupno pripravljajo smuči in skratka sledijo vsemu kar spada v tekmovalno dejavnost.

Intenzivni treningi, ki so se prekinili za silvestrovo, se bodo nadaljevali danes do 5. januarja. Naj pri tem še povemo, da se lahko sposobnejši smučarji ali pa tisti, ki so sledili tečajem že vrsto let, še v tej sezoni priključijo tečajom tekmovalne skupine in sicer takoj, da se namesto na tečaje vpišejo na treninge vsak vikend od januarja dalje.

Kot pa že napovedano, se bodo 6. januarja začeli tečaji smučanja, ki jih Brdinini smučarski klub uspešno organizira že vrsto let. Tečaji se bodo odvijali vse nedelje v Forni di Sopra, kjer

opensko športno društvo že vrsto let sodeluje s tamkajšnjo šolo smučanja. Tečajniki bodo razdeljeni po sposobnostnih skupinah in sicer začetniško, nadaljevalno in izpopolnjevalno ter predtekmovalno skupino. Tečaji so kot vedno predvideni tudi za odrasle in v tej sezoni je novost ta, da se začetniki odrasli lahko vpišejo v tečaj, ki bo za njih brezplačen. To znamenom, da se k temu športu pritegne čim večje število navdušencev. Za odrasle se vsekakor nadaljujejo tudi nadaljevalni tečaji. Vse tečaje smučanja vodijo usposobljeni profesorji telesne vzgoje in obenem smučarski učitelji tretje stopnje Združenja učiteljev in trenerjev smučanja iz Slovenije in društveni učitelji. Tečaji se bodo nadaljevali do zadnjih dni v marcu.

Društvo Brdina bo torej v januarju delalo s polno paro, saj jih poleg začetka tečajev in krstnega nastopa tekmovalcev, čaka ponovno tudi organizacija Zamejskega smučarskega prvenstva, ki bo 20. januarja v Forni di Sopra.

SLOVENIJA - Ob 500-letnici rojstva Številne prireditve v čast Primoža Trubarja

Osrednja slovesnost ob 500-letnici rojstva vodilnega slovenskega reformatorja in začetnika slovenskega knjižnega jezika Primoža Trubarja (1508-1586) bo oktobra ob dnevu reformacije v ljubljanskem Cankarjevem domu, v počastitev Trubarjevega leta 2008, ki ga je razglasila vlada RS, pa se bodo zvrstili še številni drugi dogodki. Po doslej znanih podatkih bi Narodni muzej v marcu 2008 pripravil razstavo, ki bo prikazala Trubarjevo življenje in delo ter okolje, v katerem je ustvarjal. ZRC SAZU pa bo junija 2008 organiziral mednarodni simpozij o jezikih in identitetah. Koordinacijski odbor za državne proslave, ki bo koordinator vseh pomembnejših dogodkov, do danes še ni objavil programa aktivnosti in dogodkov v počastitev 500-letnice Trubarjevega rojstva. Program prireditve bo sicer, kot napoveduje vlada, objavljen v posebni programski knjižici in na njenih spletnih straneh, pa tudi na spletni strani uradne slovenske nacionalne komisije za Unesco, saj je obletnica uvrščena na Unescov seznam obletnic.

V občini Velike Lašče bo osrednja prireditve 8. junija 2008 na Trubarjevi domačiji na Rašici, dan pred Trubarjevim rojstnim dnevom, sicer pa bodo praktično vsak mesec s kakšnim dogodkom obeležili Trubarjevo leto. Slovensko protestantsko društvo Primož Trubar bo v Trubarjevem letu izdalо dvojno številko svoje revije za vprašanja protestantizma. Stati inu obstati, ki bo posvečena izključno temam v zvezi z likom in delovanjem velikega reformatorja ter njegove zapuščine. Enako bo Trubarjevemu letu posvečena 13. številka glasila društva Lubi Slovenci, ki bo prav tako izšla jeseni 2008.

Skupaj s Slovenskim društvom informatika bodo 30. maja 2008 v

Mariboru pripravili simpozij z naslovom Trubar in internet - Slovenci na začetku in na koncu Guttenbergove galaksije. Skupaj s krajevnimi ustavnimi pa bodo soorganizirali proslave oziroma počastitve 500-letnice v Murski Soboti, Gornji Radgoni, Mariboru, Velenju, Rašici (Velike Lašče), Krškem in Radovljici. Datum proslav večinoma še niso določeni, vendar naj se ne bi pokrivali s proslavami dneva reformacije, so za STA povedali v društvu. Poleg tega bo društvo organiziralo ekskurzijo v kraje na Nemškem, kjer je Trubar živel in deloval. V njih bodo počastili 500-letnico s slovesnostmi pri Trubarjevih obeležjih, s slovesnim dvojezičnim bogoslužjem v cerkvah, kjer je Trubar prideljal, in s spremljajočimi kulturno-umetniškimi programi. Ob tem so predvidena poimenovanja ulice in traga po Trubarju v Rothenburgu in Kemptnu ter odkritje Trubarjevega doprsnega kipa v Kemptnu.

Poseben prireditveni odbor za obeležitev Trubarjevega leta je oblikovala tudi mestna občina Ljubljana (MOL). Ta bo koordiniral aktivnosti javnih zavodov s področja kulture, šol in nevladnih organizacij, ki delujejo na območju MOL. Program bo obsegal tako razstave v muzejih, raziskovalne naloge na temo Trubarjevega življenja in dela v ljubljanskih osnovnih šolah, osrednjo proslavo in druge projekte, s katerimi bodo skušali poudariti njegov pomen za Slovence ter širiti njegovo idejo o dostopnosti knjig in jezika.

V čast 500-letnice Trubarjevega rojstva bo izšel tudi spominski kovanec. Predvidoma maja 2008 bo Banka Slovenije v obtok predala milijon spominskih kovanec nominalne vrednosti dva evra z motivom tega pomembnega moža slovenske zgodovine. (STA)

NOVA GORICA

SNG Nova Gorica

V torek, 15. januarja ob 18.00 / Raymond Queneau: »Cica v metroju«.

LJUBLJANA

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

Danes, 3. jutri, 4. in v soboto, 5. januarja ob 18.30 / Heinrich von Kleist: »Katica iz Heilbronna ali Preizkus z ognjem«.

Mala drama

Jutri, 4. in v soboto, 5. januarja ob 20.00 / Julian Barnes: »Prerekanja«.

Mestno gledališče Ljubljansko

Veliki oder

V ponedeljek, 7. januarja ob 19.30 / Peter Nichols: »En dan v smrti Jožice Rožce«.

V torek, 8. in v sredo, 9. januarja ob 19.30 / Moliere: »Ljudomrnik«.

V četrtek, 10. januarja, ob 19.00 / Joseph Stein, Jerry Back, Sheldon harnick: »Goslač na strehi«.

V petek, 11. januarja, ob 19.30 / Pedro Almodovar, ivana Djilas: »Patty Di-phusa«.

V soboto, 12. januarja, ob 19.00 / Joseph Stein, Jerry Back, Sheldon harnick: »Goslač na strehi«.

Mala scena

V torek, 8. januarja ob 18.00 / Sergi Belbel: »Mobilec«.

V sredo, 9. januarja ob 20.00 / Tom Stoppard: »Rozenkranc in Gildenstern sta mrtva«.

V petek, 11. januarja, ob 19.30 in v soboto, 12. januarja, ob 19.00 / Andreja Zelinka: »Vse življenje«.

Šentjakobsko gledališče

V petek, 11. januarja, ob 19.30 / J. Hašek: »Prigode dobrega vojaka Švejka«.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti

I

Gormiti

II

Gormiti

III

Gormiti

IV

Gormiti

V

Gormiti

VI

Gormiti

VII

Gormiti

VIII

Gormiti

IX

Gormiti

X

Gormiti

XI

Gormiti

XII

Gormiti

XIII

Gormiti

XIV

Gormiti

XV

Gormiti

XVI

Gormiti

XVII

Gormiti

XVIII

Gormiti

XIX

Gormiti

XX

Gormiti

XI

Gormiti

XII

Gormiti

XIII

Gormiti

XIV

Gormiti

XV

Gormiti

XVI

Gormiti

XVII

Gormiti

XVIII

Gormiti

XIX

Gormiti

X

Gormiti

XI

Gormiti

XII

Gormiti

XIII

Gormiti

XIV

Gormiti

XV

Gormiti

XVI

Gormiti

XVII

Gormiti

XVIII

Gormiti

XIX

Gormiti

X

Gormiti

XI

Gormiti

XII

Gormiti

XIII

Gormiti

XIV

Gormiti

XV

Gormiti

XVI

Gormiti

XVII

Gormiti

XVIII

Gormiti

XIX

Gormiti

X

Gormiti

XI

Gormiti

XII

Gormiti

XIII

Gormiti

XIV

Gormiti

XV

Gormiti

XVI

Gormiti

Rai Tre
SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40
(Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Kotiček
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Naš športnik 2007 (pon.)
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.10 Nan.: La nuova famiglia Addams
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina (vodita Eleonora Daniele in Luca Giurato)
10.40 Aktualno: Dieci minuti di... programmi dell'accesso
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.25 Dnevnik
12.00 Variete: La prova del cuoco (vodi Antonella Clerici)
13.30 Dnevnik
14.00 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana (vodi Caterina Balivo)
16.15 Aktualno: La vita in diretta (vodi Michele Cucuzza)
18.50 Kviz: L'eredità (vodi Paolo Conti)
20.00 Dnevnik
20.30 Kviz: Soliti ignoti (vodi Fabrizio Frizzi)
21.30 Kviz: Speciale Affari tuoi (vodi Flavio Insinna)
22.55 Dnevnik
23.00 Aktualno: Tutto Dante - Il sesto canto dell'inferno (vodi Roberto Benigni)
0.05 Dnevnik

Rai Due

6.35 Dnevnik - Zdravje
6.45 Aktualno: Inconscio e magia
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Random
9.45 Aktualno: Un mondo a colori
10.00 Dnevnik in rubrike
11.00 Variete: Piazza Grande
13.00 Dnevnik - Običaji in družba ter Dnevnik - Zdravje
14.00 Aktualno: L'Italia sul 2
15.50 Aktualno: Ricomincio da qui (vodi Alda D'Eusonio)
17.20 Nan.: Streghe
18.05 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved
19.00 Nan.: Piloti
19.10 Nan.: Sentinel
20.00 Kviz: Pyramid
20.25 Žrebanje lota
20.30 Dnevnik
21.05 Nan.: Giorni da leone 2
22.55 Dnevnik
23.10 Film: The Avengers - Agenti speciali (krim., ZDA '98, r. Jeremiah S. Chechik, i. Uma Thurman)

Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffé in Italia, istruzioni per l'uso
8.05 Aktualno: La storia siamo noi
9.05 Aktualno: Verba volant
9.15 Aktualno: Cominciamo bene
12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved

12.25 Aktualno: Chièdiscena
12.45 Aktualno: Le storie
13.10 Nan.: Stargate sg-1
14.00 Deželne vesti in vremenska napoved
14.50 Dnevnik - Leonardo, sledi Dnevnik - Neapolis
15.15 Variete: Trebisonda
16.15 Dnevnik - GT Ragazzi
16.35 Melevisione
17.00 Dok.: Cose dell'altro Geo
17.50 Dok.: Geo & Geo
18.15 Vremenska napoved
19.00 Deželne vesti in športne vesti
20.10 Variete: Blob
20.30 Nad.: Un posto al sole
21.05 Nan.: Medium
22.30 Nan.: In Justice
23.20 Dnevnik - deželne vesti in Primo piano
23.55 Dok.: Correva l'anno - Nixon - Kennedy

Rete 4

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
6.15 Nan.: Quincy
7.30 Nan.: Magnum P.I.
8.30 Nan.: Nash Bridges
9.30 Nan.: Hunter
10.30 Nad.: Saint Tropez
11.30 Dnevnik in prometne informacije
11.40 Nad.: Febbre d'amore
12.00 Nad.: Vivere
12.30 Nan.: Un detective in corsia
13.30 Dnevnik in vremenska napoved
14.00 Nan.: Suor Thérèse
16.00 Kom.: Le comiche di Stanlio e Ollio
16.30 Film: Il sentiero degli amanti (dram., ZDA, '61, r. David Miller, i. Susan Hayward)
18.55 Dnevnik - vremenska napoved
19.35 Aktualno: Sipario
20.00 Nad.: Tempesta d'amore
20.20 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Nad.: Tempesta d'amore
23.00 Aktualno: Attenti al lupo

Canale 5

6.00 Dnevnik - Prima pagina
7.55 Dnevnik - prometne vesti, vremenska napoved, borza in denar
8.00 Dnevnik, Insieme
9.00 Film: Cuccioli natalizi (kom., Nem., '05, i. Nadeshda Brennicke)
11.00 Film: Settimana bianca con lo zio (Dan., '02, i. Peter Gantzler)
13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: Il mammo
14.40 Film: Forse un angelo (kom., ZDA, '97, i. Roma Downey)
17.05 Film: Una casa per Natale (kom., ZDA '07 i. Linda Hamilton)
18.50 Kviz: 1 contro 100 (vodi Amadeus)
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia
21.10 Variete: Lo Show del Record (vodi Barbara D'Urso in Raul Cremona)

Italia 1

8.45 Film: L'incredibile avventura del Principe Schiaccianoci (anim., ZDA, '05, r. Tatjana Ilyina)
10.30 Film: Un regalo speciale (kom., ZDA, '00, i. Andy Dick)
12.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.40 Šport: Slamball
14.05 Risanke
15.00 Nan.: Instant star
15.55 Nan.: Malcolm - La nuova classe di Dewey
16.50 Risanke
18.30 Dnevnik in vremenska napoved
19.10 Nan.: The war at Home - Gioco d'azzardo
19.40 Risanke
20.30 Kviz: La ruota della fortuna (vodi Enrico Papi)
21.10 Nan.: Smallville - Labirinti della mente - Il rossetto - Sotto i riflettori
23.50 Variete: Frankenstein

Tele 4

7.00, (8.35, 12.00, 13.10, 16.40, 19.30, 23.02, 1.30) Dnevnik
8.10 Dnevnik - pregled tiska
8.30 (10.30) Aktualno: Buongiorno con Telequattro - Svetnik dneva, horoskop, pregovor
9.00 Domani si vedrà

10.35 Nan.: Don Matteo 5
11.05 Koncert klasične glasbe
13.30 Oddaja v živo
14.00 Aktualno: La TV delle libertà
15.30 Dokumentarec o naravi
16.05 Nan.: Lessie
17.00 Risanke
19.55 Športna oddaja
20.15 Inform. oddaja: Fede, perchè no?
20.30 Deželni dnevnik
20.55 Nan.: Street legal
22.45 Gledališka sezona FJK - Rossetti
23.35 Film TV: Looking for Lola (kom., r. Boaz Davidson, i. Mark kassen)

18.05 Lynx magazin
18.35 Slovenske ljudske pesmi
19.05 Z glasbo in plesom
19.45 Dok.: Pesem kamna
20.00 Nad.: Virkarka iz Dibleyja
20.55 Film: Matti
23.10 Nad.: Jasnovidka
23.55 Film: Nebrušeni diamant

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TGR FJK - deželne vesti
14.20 Iz arhiva po vaših željah
15.10 Šport: košarka - Evroliga - CSKA Moskva vs. Union Olimpija
16.30 Srečanje z ... (vodi Rebeka Legović)
17.10 Pogovorimo se o...
18.00 Evropski magazin (program v slovenskem jeziku)
18.35 Vremenska napoved
18.40 Primorska kronika
19.00 Vsesedans - TV dnevnik
19.25 Športna oddaja
20.15 Avtomobilizem
20.25 Dok.: City folk
20.55 Glasbena oddaja
22.10 Vsesedans - Tv dnevnik
22.30 23.55 Čezmejna TV - TV dnevnik v slovenskem jeziku
22.50 Naš športnik
23.50 Vremenska napoved

La 7

7.25 Aktualno: Il meglio di Omnibus
8.45 Aktualno: 2 minuti un libro
9.00 Nan.: Cadfael
10.30 Nan.: Il tocco di un angelo
11.30 Nan.: Cuore e batticuore
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Il commissario Scali
14.00 Film: Major League - La squadra piu' scassata della lega (kom., ZDA, '89, i. Tom Berenger)
16.00 Film: Detective Extralarge - Yo Yo (krim., ZDA '91, i. Bud Spencer)

Tv Primorka

11.00 Videostrani
16.35 V soju luči silvestrske noči
19.55 EPP
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Padec Schengenske meje (pon.)
21.30 Mlada estrada
22.45 Kulturni utrnek (pon.)
23.00 Dnevnik in vremenska napoved
23.30 Videostrani

RADIO
RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro, vmes koledar, pravljica in napovednik; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Glasbena skrinjica; 9.00 Pražnici radioaktivni val z Magdaleno Pahor; 10.00 Poročila; 10.20 Odprtka knjiga: Drago Jančar: Severini sij (7. nad.); 11.00 Studio D; Napovednik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Z goriške scene; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Klasični magazin; 18.00 Kulturne diagonale; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zajkljek.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 10.00 RK svetuje; 11.30 Pražnik smeha (2. del); 12.30 Opoldnevnik; 13.45 Aktualnosti; 14.45 Poslovne informacije Primorske; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Pregled prireditev; 20.00 Mladi primorski talenti; 20.30 Glasbeni abonma; 22.30 Rock roko umije.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 9.00 Dorothy e Alice; 9.33 Moda ali pogovor s psihologinjo; 10.00 Replay; 11.00 Odprt prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Svetnik dneva in Vse najboljše; 14.35 Euro notes; 15.05 Pesem tedna; 15.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Duša in telo; 19.00 Glasbeni spored; 20.00 Radio Capodistria Sera; 20.00 Odprt prostor; 21.00 Moda ali pogovor s psihologinjo; 21.35 Sogni di vacanza; 23.00 Melopea; 0.00 RSI

SLOVENIJA 1

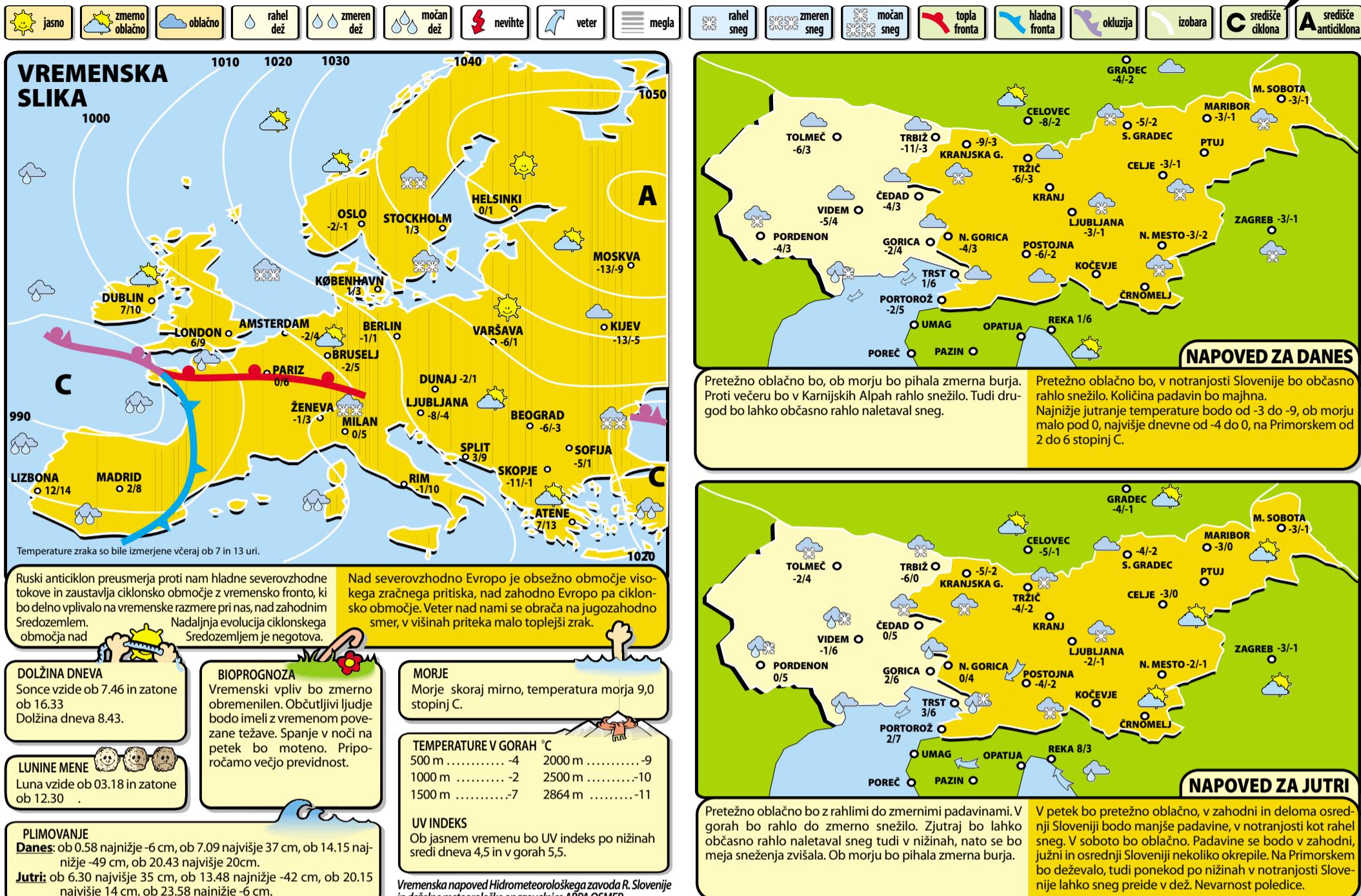
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.50 Zeleni posvetovalnica; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 8.05 Svetovni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste? 9.20 Pregled slovenskega tiska; 9.30 Ultrazvok, oddaja o zdravju; 10.10 Prvi odcep desno; 11.15 Evrožvenket; 11.45 Pregled tugega tiska; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 16.30 Evropska postaja; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtkov večer domaćih pesmi in načinov; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepi mediji; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Stari glasbeni; 23.00 Leta z zvezdo

mofon; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.10 Poslovne zanimivosti; 8.15 Dobro jutro; 8.45 Koledar kulturnih prireditev; 9.35 Popevk; 10.00 Razlagi z razlogom; 12.00 Aktualna tema; 13.40 Malčki o...; 13.45 Smučarski skoki: Innsbruck; 14.00 Kulturne drobitine; 15.10 Radio na povede; 15.30 DIO; 16.05 Popevk tedna; 16.20 Slo Top 30; 17.00 Country glasba; 17.40 Šport; 18.00 Študentski val; 18.45 Črna kronika; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 21.00 Galerija; 21.30 Težka kronika; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Proteti etru - spot na dež

SLOVENIJA 3

SANTIAGO - Zaradi izbruha evakuirali turiste in prebivalce

Naravni »ognjemet« čilskega vulkana Llaima

SANTIAGO - V čilski pokrajinji La Araucania, kakih sedemsto kilometrov južneje od glavnega mesta Santiago, je prav na prvi dan leta silovito izbruhnil vulkan Llaima. Plameni so švignili v zrak več sto metrov visoko, dimni steber pa je dose-

gel kak kilometer. Zaradi velike količine lave, ki je začela polzeti po pobočju gore, so oblasti takoj sprožile evakuacijo številnih turistov in prebivalcev območja. Obstaja nevarnost, da lava naglo stali obsežne ledenike, ki obkrožajo vulkan, kar bi lahko pri-

vedlo do poplav in plazov blata nepredvidljivih razsežnosti. Vulkan Llaima je sicer pod stalnim nadzrom, glede na dejstvo, da je zelo aktivен. Izbruhnil je že 49 krat, najmočnejše doslej pa v letih 1927, 1957 in 1994. (foto Ansa)

INDONEZIJA - Velike poplave

Nespodbuden začetek novega leta

DŽAKARTA - Marsikje po svetu se leto 2008 ni začelo na najboljši način. Tako je bilo včeraj v Indoneziji, ki so jo prizadele velike poplave. Te so bile sicer predvidene že pred časom. Indonezijski geofizikalni inštitut je namreč že sredi decembra napovedal neavadno intenzivno deževje za začetek januarja in februarja leto-

izredno je narasla reka Ciliwung v regiji Bogor, vodni val je včeraj zajel okolico Džakarte in poplavil na tisoče bivališč, ljudje pa so se reševali v glavnem kot so le vedeli in znali (na fotografijah Ansa). O človeških žrtvah zaenkrat ni poročil, vsekakor pa je brez strehe nad glavo ostalo več deset tisoč družin.

